

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Membre
de la UCIP

Catalunya Cristiana

Ara

Els homes som així;
ens costa poc somniar
i endevinar estels
darrera un mur de fosca;
fer real el desig
de canvis impossibles;
veure camins fressats
on sols hi ha viarany
coberts de brossa.
Ens contenta ben poc
quan tant ens falta;
i fem d'un gest o un mot
una esperança.

Joan de L'Omell

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any V N.º 220

Setmana de l'11 al 17 de desembre del 1983

50 Ptes.

Afinant

L'Advent, temps d'Església

L'Advent és un temps litúrgic d'una bellesa i d'una unció especials. Diaria que és el temps per excel·lència dels contemplatius purs. El presideix la figura austera dels profetes —homes de la paraula arrencada per l'Esperit a llur silenci—; el Baptista n'assenyala el terme: la Paraula feta carn Anyell de Déu; i Maria l'omple amb la seva pregària silenciosa, obediència i fecunda: "faci's en mi segons la teva paraula... el Verb fet carn habita entre nosaltres".

És també el temps de l'Església que depèn dels homes —nosaltres—. La Creu, Pasqua o la Pentecosta són els temps en què Déu, la Trinitat, fan l'Església. L'Advent ens ofereix el protagonisme a nosaltres. Ens demana el nostre silenci perquè hi ressoni la Paraula, el nostre treball en aplanar el camí pel qual Ell vindrà, el nostre sí per a que el Verb de Déu s'encarni en nosaltres.

Joan E. Jarque
i Jutglar

A fi que es reanovesquen les converses de Ginebra per al desarmament

El Vaticà podria fer de mediador entre la URSS i els EE.UU.

ROMA.— El cardenal Casaroli, Secretari d'Estat, ha declarat que la Santa Seu podria fer una temptativa de mediació per una represa de les negociacions de Ginebra.

El cardenal precisà que solament usava el terme "temptativa de mediació" en un sentit tècnic. Afegí que "coneixent la voluntat de pau de Joan Pau II", no tenia cap dubte sobre "la

seva voluntat de fet tot el que sigui possible" per rellançar les negociacions de Ginebra. Afirmà que els missatges que Joan Pau II ja fa un mes adreça a Reagan i Andropov no s'havia de considerar com un "gest de mediació". "Es tractava d'un gest d'encoratjament que manifestava la confiança del cap de l'Església en les dues parts.

També digué el cardenal Casaroli que havia

vist el film "The day after" ("El dia després"), "El film no afegeix res de nou a tot el que els savis ja ens han descrit, certament, però és impressionant veure'n les imatges", comentà el cardenal.

El cardenal Secretari d'Estat ha comentat finalment que les relacions diplomàtiques entre la Santa Seu i els Estats Units podrien ésser restablertes, un cop superats els problemes que ho impeden.

Sumari

7

MARE I MESTRA
Joan Pau II, amb els parlamentaris cristians europeus.

11 i 13

CATALUNYA
El bisbat d'Urgell presenta els seus "números". Andorra recorda els morts de la riuada del 1982.

14

ESPANYA
Les esglésies no catòliques demanen ser presents a TVE.

22 i 23

DOCUMENTS
Text íntegre de la "Carta dels Drets de la Família".
CENTRALS
El Museu de Solsona, ampliat i restaurat.

620 llocs de treball creats per la Comissió de Lluita contra l'Atur

MADRID.— La Comissió Diocesana de Lluita contra l'Atur, de Madrid, llança el seu tercer programa anual de promoció d'ocupació. Els objectius principals són: sensibilitzar la consciència ciutadana sobre aquest problema cada dia més greu i angoixós, i airejar situacions de desempar o d'injustícia; promoure formes de treball associat i atendre els casos de necessitat més urgents motivats per l'atur.

S'ha convocat el Primer Congrés sobre Cristianisme i Atur, que, organitzat per l'esmentada Comissió, se celebrarà el vinent mes de gener, i en el qual, entre altres qüestions de caràcter doctrinal i ètic, s'estudiaran les experiències en aquest camp desenvolupades a diferents diòcesis espanyoles i s'avaluarà l'acció desenvolupada a Madrid. En aquesta diòcesi des del desembre del 1981 fins l'agost del 1983, es recaptaren 105 milions de pessetes, dels quals se'n destinà un 52 per cent a ajuts individuals, que han beneficiat a 2.118 persones; un 31 per cent per ajuts a cooperatives; un 14 per cent a l'establiment de treballadors autònoms i altres formes de promoció d'ocupació; quelcom més d'un 1 per cent a la formació de consciència, i l'1,68 per cent a despeses generals. Durant els anys que funciona la comissió s'han concedit ajuts per un valor de 41 milions de pessetes, que han donat lloc a la creació de 620 llocs de treball.

Hi ha encara moltes persones que tenen dues, tres i encara més ocupacions remuneràdes, mentre altres no tenen treball, i existeixen matrimonis i famílies els membres de les quals tots treballen, mentre moltes altres no tenen cap ocupació.

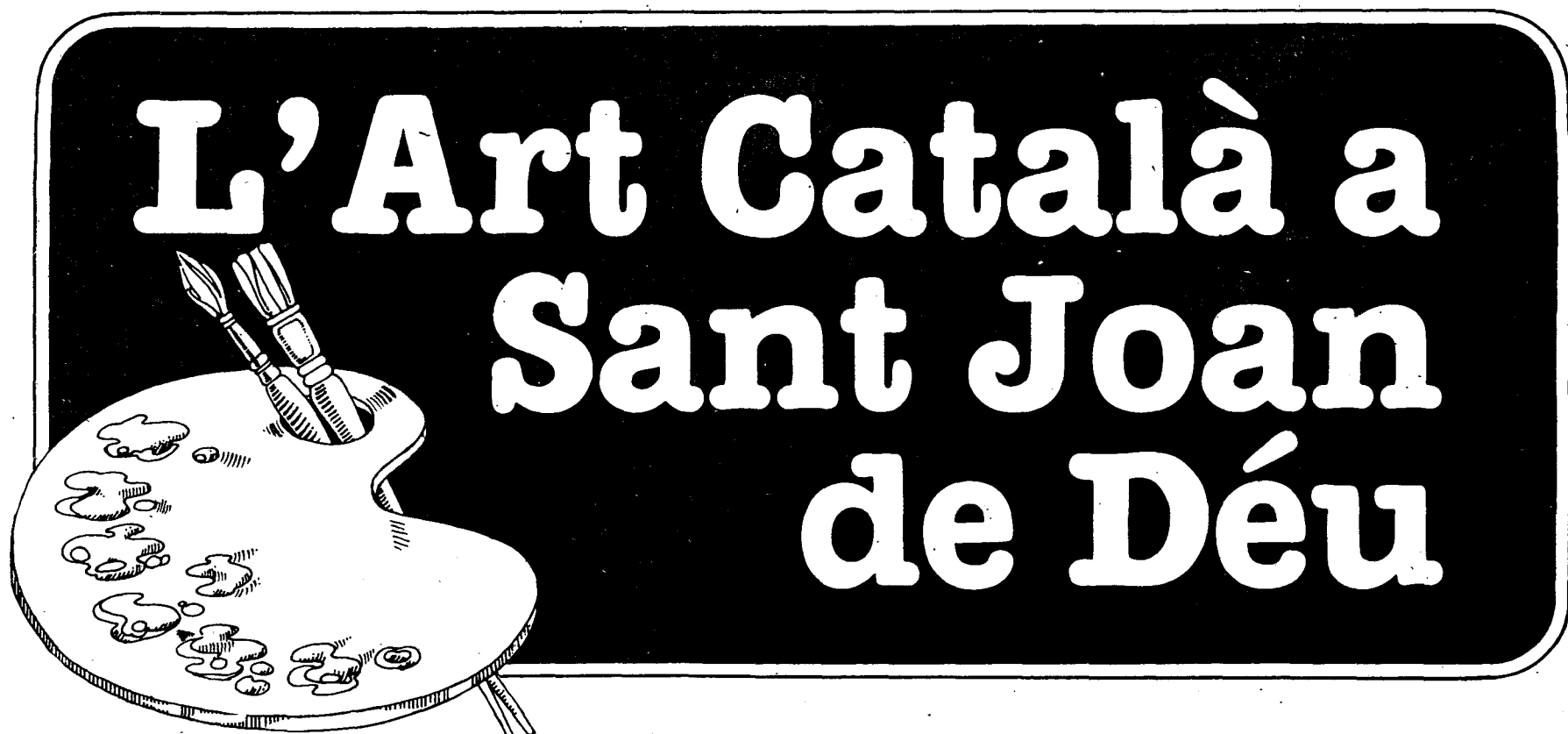
La UCIP està de dol

El secretari general, pare Pierre Chevalier, és mort

La notícia de la mort del pare Pierre Chevalier, als 67 anys d'edat a Ginebra on era el secretari general de l'UCIP, ens ha consternat a la redacció de CATALUNYA CRISTIANA i creiem que el condol serà compartit pels nostres lectors.

El nostre setmanari és membre de la Unió Catòlica Internacional de la Premsa (UCIP) des de la seva fundació, i com a mostra d'aquesta adhesió ostentem, a l'angle dret de la portada, el logotip d'aquesta benemèrita associació que agrupa, en sis federacions, els diaris, els setmanaris, els periodistes, els professors i les escoles de periodisme, les agències de premsa i la premsa diocesana, de professió catòlica i de tot el món. Fàcilment es comprèn la importància d'aquesta unió internacional no governamental de les Nacions Unides (ECOSOC i UNESCO).

El pare Pierre Chevalier nasqué a Petit-Lancy prop de Ginebra el 1916. Fou un gran esportiu arribant a jugar en la selecció suïssa de futbol en nombrosos partits internacionals. Ja gran, ingressà en la Congregació dels Missioners de Sant Francesc de Sales. Fundà una agència de reportatges gràfics missioners, el CIRIC, i el 1974 succeí el nostre director en el càrrec de secretari general de la UCIP. La seva mort repentina a causa d'un atac cardíac ha deixat una pregona impressió a tota la premsa catòlica d'arreu del món.

L'Art Català a Sant Joan de Déu

Si li agrada l'art, per Nadal, l'Hospital de Sant Joan de Déu és el centre de l'art català. Tenim més de 300 obres que els artistes de Catalunya i les Illes ens han donat per a la nostra exposició col·lectiva anual. Visiti-la i adquireixi alguna obra: serà un donatiu que necessitem molt. Ajudi els nens de Sant Joan de Déu... per amor a l'art.

VII Exposició col·lectiva d'artistes catalans i de les Illes.

Amb el patrocini de la Direcció General del Patrimoni Artístic de la Generalitat de Catalunya.

del 8 de desembre al 6 de gener

TAMBÉ POT APROFITAR PER VISITAR EL NOSTRE PESSEBRE,
DES DEL DIA DE SANTA LLÚCIA, FET PELS MEMBRES DE L'ASSOCIACIÓ,
SRS. BROSSA I J. BOFILL.

Carretera d'Esplugues, s/n.
Feiners de 5 a 8. Festius d'11 a 2

Amb el suport de

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

Editorial

L'educació sexual

La producció documental —per dir-ho d'alguna manera— de la Santa Seu va sent considerable en aquests últims temps. Alguns documents han transcendit a l'opinió pública, com el nou Codi de Dret Canònic, d'altres han passat desapercebuts. La setmana passada ens feiem ressó i presentàvem breument la Carta dels Drets de la Família i avui ens hem de referir al recent document de la Congregació per a l'Educació Catòlica que porta com a títol "Orientacions educatives sobre l'amor humà, pautes d'educació sexual" i del qual en donarem un ample resum en el número vinent. Els mitjans generals de difusió n'han parlat molt breument posant de relleu dos aspectes formulats positivament pel que fa a la moral tradicional catòlica: la desdramatització de la masturbació i la comprensió amb què han de ser acollits els homosexuals. Aquestes dues orientacions, que certament figuren en el document, ni són noves en la moral sexual catòlica —encara que la seva formulació positiva sí que ho és en un document de la Santa Seu— ni esgoten el contingut del document. Més aviat són marginals i dites com de passada.

Es un document llarg (35 pàgines, una introducció, quatre parts i una conclusió, amb un total de 111 articles) de caire més pedagògic, com ja assenyala el seu títol, que no pas doctrinal. Tot amb tot reprèn i explicita, tot reformulant-la amb un llenguatge actual i positiu com ja hem indicat, la doctrina moral catòlica sobre l'amor i la sexualitat. L'exposició de les "orientacions educatives" i de les "pautes d'educació sexual" es col·loca en el context "d'una cultura que banalitza en gran part la sexualitat humana, perquè l'interpreta i la viu d'una manera reductiva i empobridora, relacionant-la únicament amb el cos i el plaer egoista", i conté, entre d'altres, les següents afirmacions que creiem que cal remarcar: "La sexualitat és un element bàsic de l'expressió de la persona humana"; "L'Església s'oposa a un sistema d'informació sexual separat dels principis morals"; "La famíla és el millor ambient per a una educació sexual adequada, que és quelcom més que una informació sexual"; "L'Estat té el deure de tutelar els ciutadans contra els desordres morals. Un reglament jurídic dels mitjans de comunicació social ha de protegir la moralitat pública"; "Les relacions íntimes s'han de realitzar sols en el matrimoni"; "La masturbació és un greu desordre moral"; "La culpabilitat dels homosexuals ha de ser jutjada amb prudència, però cap mètode pastoral ha de reconèixer una justificació moral d'aquests actes". Aquesta enumeració, que no supleix pas la lectura atenta de tot el document, ja mostra el que dèiem, és a dir, que si bé es tenen en compte aspectes i circumstàncies noves, la Santa Seu no fa res més que recordar l'ensenyament constant de l'Església en aquesta matèria, tant insistentment recordat, i aprofundit pel Papa actual.

L'abundó de documents que ens vénen de Roma aquests últims temps ens porta a fer una consideració que creiem important. Quelcom falla, sobretot, a casa nostra en allò que avui se'n diu "les corretges de transmissió". Documents com aquest, i tots en general, no es redacten i es publiquen per la pruija d'omplir pàgines de l'Osservatore Romano, sinó perquè passin a ser principis orientatius i impulsius de la vida i de l'acció dels "cristians de la base". Però malament s'assolirà aquest objectiu, si els òrgans diocesans —consells, secretariats, etc.— no se'n fan ressò així com els moviments i associacions del laicat. Tant de bo que se'ns desmenteixi, però ens sembla que en aquest terreny hi ha un dèficit notable que és urgent corregir.

No, el celibat no és una tara!

Voldria respondre a una dona soltera que m'ha escrit una carta desesperada que m'ha fet mal i, a través d'ella, adreçar-me als milions d'homes i de dones que arreu del món viuen un celibat escollit, assumit o patit. Condicionada per l'ambient de la nostra època que ha estereotipat cert nombre d'imatges de la felicitat, aquesta dona de quaranta anys creia que fora del matrimoni la seva vida era un absolut fracàs! I això la va fer pensar en el suïcidi!

Com voldria utilitzar tots els recursos dels mitjans de comunicació per cridar a tots aquests homes i dones, sovint ironitzats, algunes veritats fonamentals capaces de fer entrar a l'actual discurs cultural. Aquestes veritats, jo no les trec de sapients tractats, sinó que les arrenco de la meua pròpia vida de celibatari. Sí, l'amor és el dinamisme del creixement de tot home que té necessitat d'estimar i d'ésser estimat per realitzar-se. No hi ha dubte que l'amor humà, rebut i donat, cal expressar-lo amb gestos i amb paraules. Però si la relació conjugal és una forma privilegiada d'aquest llenguatge de l'amor, el celibat recorda que el llenguatge dels besos no és l'únic llenguatge de la relació, i probablement de la comunió entre persones. La tendresa és capaç de viure i d'inventar altres formes de llenguatge. No, el celibatari no és un condemnat a la soletat.

El nostre celibat també pot recordar la primacia de la "persona" humana que sempre serà més que el seu atractiu físic, la seva capacitat de plaer o de procrear. La temptació de l'ésser és posseir allò que abraça.

Ara bé, sense el respecte de la persona "única", la sexualitat corre el risc d'esdevenir un "poder" sobre l'altre, una apropiació de l'altre, que sempre és més que la necessitat que jo en pugui tenir. El celibat pot introduir en les relacions humanes una nota d'amistat, d'afecció no possessiva, gratuïta i alliberadora. Sens dubte, la parella humana que reïx en aquesta, aventura de la comunió entre les persones és una magnífica imatge de la felicitat. Però el celibat pot recordar que la parella no és l'única imatge de la felicitat, ni tampoc l'última figura de l'acompliment afectiu relacional possible. Si la felici-

tat entre dos és un valor real, jo també puc creure que la fraternitat universal, més enllà dels llaços conjugals, és una realitat. La casa prioritària no és el lloc on s'ha de donar la vida, sinó el lloc on s'ha de veure tota la vida. En aquestes cases, hi ha una unitat total de la felicitat, sobre un futur més ampli que les transcendèix.

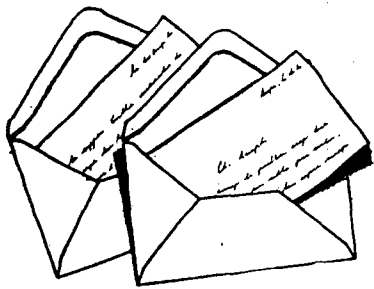
El celibat pot recordar, a més, que la fecunditat de l'amor és més àmplia que la simple procreació física. Aquest punt és particularment important per a les parelles estèrils! L'estèrilitat física del celibatarí no significa de cap manera l'estèrilitat del nostre amor i de la nostra vida. Car la vida s'engendra a diferents nivells. Quantes figures de savis, d'investigadors, de metges, d'homes polítics, de pioners socials celibataris ho il·lustren! I si sóc cristià no puc menystenir el lloc que han ocupat un sant Francesc, una santa Teresa, un Charles de Foucauld, que a la seva manera han fecundat el seu temps i les futures generacions. Misteriosa paternitat espiritual la d'aquests que han entrat en el món inaugurat per Crist! El lliurament personal, l'amor creador engendra la vida. Si no n'estem convençuts, la nostra necessitat afectiva d'estimar i de crear es revoltarà dintre de nosaltres. Aleshores correm el risc d'esdevenir un home agre-

La dona fruit d'aquesta imatge humana ha estat creada per donar vida, a imatge del seu creador. Però la vida és més que una imatge. És la vida que condonacion
"Al·lucinat" de la cal-
és el "passat" d'
l'Esperit es esportit" (Jo 3,6).

Es veritat, i no ho hem d'amar: sempre hi haurà en el nostre celibat una part de solitud, de pobresa. I si aquesta manca fos el signe del desig de l'home inacabat i obert a la plenitud realitzadora de l'amor de Déu?

Sí, en aquest món secularitzat, materialista, hedonista, nosaltres hem de reafirmar sense vergonya, la significació humana del celibat. És clar que, com a religiós jo l'he rebut com un do i una crida de l'Esperit, oberts vers l'horitzó que assumeix i transcendeix totes les relacions humanes. Però jo crec que no hi ha espiritualitat cristiana del celibat si aquest no té un sentit humà. No es pot viure espiritualment una cosa que no tingui cap significat humà. Des de l'encarnació de Crist, la Bona Nova vivent, la història dels homes és el lloc privilegiat de la manifestació, de la revelació, de Déu.

Michel Hubaut
Franciscà
("La Croix")

Catequesi a la llar

La continuïtat de la vida cristiana en les famílies és necessària per la bona educació dels fills. Sense aquesta continuïtat un país pot caure en el paganism, com va caure Sodoma i Gomorra.

Un dels països més cristians és Polònia, on no es permet l'ensenyament religiós als col·legis i instituts. Vol dir que la reacció dels pares de família ha estat valenta i ferma: són ells que duen a terme la formació cristiana dels seus fills. Polònia dona un veritable exemple de com hem d'actuar les famílies cristianes d'aquí. I això és tant més necessari i urgent perquè vivim un ambient pagà, que fomenta la premsa, la ràdio i televisió.

Potser no totes les mares estan preparades per aquesta formació cristiana total.

dels seus fills. Per això seria molt convenient que a les parròquies s'organitzessin reunions setmanals a un horari convenient, on les mares que vulguin, puguin assistir a les explicacions d'un sacerdot o de senyores degudament preparades, que expliquin la millor forma de preparar els fills. Que les adverteixin que cal donar testimoni als fills amb una vida de pregària al matí i al vespre; que es expliquin als fills la creació del món feta per Déu, els deu manaments donats per Déu als homes i tot allò que obliga i tot el que mana l'Església, fundada per Jesucrist.

Em consta que en algunes parròquies s'organitzen cursos de catequesi per a preparar els seus nens per la Primera Comunió, però és imprescindible la continuïtat de la formació religiosa a la llar, pels pares, i sobretot per la constància de les mares, que haurien d'estar ben preparades per aquesta alta missió.

Raimon Nubiola

☆☆☆

El bon periodisme

Suposo que dins de les tècniques del bon periodisme l'encaix o confrontació de temes, o bé, l'apropament o el

distanciament o la confrontació de temes, dades i notícies o entrevistes, aconsegueix dos bons objectius: utilització correcta de temps i espai, a més a més d'afavorir el lector posant-lo pràcticament davant la resposta a eventuais preguntes o dubtes, i, almenys, invitant-lo a aconseguir les seves pròpies conclusions a la vista de la informació complementada així, diguem presentada separadament però amb il·lació raonable. Diguem també de passada que objectivitat, intel·ligència i honradesa han de ser qualitats de tot periodista davant de tècniques que poden ser ganivets de doble fil.

Si a aquestes bones tècniques i qualitats hi afegim un gran afecte per la publicació d'allò que es tracti i una atenció a tots, indistintament, s'obté un document valuós, més perdurable en contingut que la simple actualitat, ja que d'ella se'n fa la pàgina d'història diària. Crec que és quan es pot parlar del periodisme com a art, elegància i cultura.

Penso que quan el lector segueix una publicació amb la mateixa sol·licitud i atenció amb què ha estat escrita, poques deuen ser les informacions a demanar, si no és per algun treball específic que hom vulgui realitzar i que, per tant, cal connectar amb l'oficina corresponent. Poques preguntes queden per formular si no

són oficials inherents a tal o tal activitat o estudi regit pels seus especialistes corresponents. Molt pocs els dubtes a aclarir si no són "impasse" necessari de posicions concretes a tractar sobre la taula de grups organitzadors o coordinadors.

Si, a més a més, hom té en compte les col·laboracions especials de tipus "tribuna", tant literàries com estrictament documentals que, amb consciència, presenten el quadre anàtomopatològic del malalt, amb les seves constants de pols i pressió, sense oblidar el pronòstic més o menys reservat, segons el cas, i la indicació terapèutica, si n'hi ha, sembla que moltes setes i fams poden quedar saciades —en allò temporal, encara que sigui anímic—.

Gràcies, Catalunya Cristiana, per oferir un periodisme amb art, elegància i cultura.

Garda Zamboni

☆☆☆

Els màrtirs de la guerra del 36

Es parla molt sobre la descongelaçió del procés per a la glorificació dels que, en les circumstàncies de la seva mort, en el període del 36 al 39 a Espanya, reuniren les condicions necessàries per a ésser declarats màrtirs per l'Església catòlica. En la forma en què molts parlen, endevinem conceptes o interessos poc clars. Es dona el cas que, en general, els que ho promouen pertanyen al sector reaccionari, integrista o del nacional-catolicisme, en part comprensible però en un altre aspecte no tant. També els que ho refusen, també en general, són del sector esquerrà, progressista, democràtic, etc. etc... Si sembla que els primers volen capitalitzar els valors polítics que sustenten, els segons sembla que tenen a menys el fet o que és inoportuna la mesura perquè obren ferides de la guerra i la revolució posant en perill la consolidació de la fràgil democràcia, i això també és capitalitzar-ho políticament, com els primers. Cal tenir present que durant molts anys hem presenciada la "beatificació o canonització" laica dels homes que amb la seva mort foren testimoni de la seva manera de pensar, i això encara dura, i que molts d'ells estan lligats amb fets manifestament sagnants de la guerra o la revolució; això, vulguis o no, obre ferides. És clar que en el seu camp no deixen d'ésser un exemple. Com, doncs, si això és tan palès des de fa més de quaranta anys, ençà i enllà dintre Espanya, d'un color i d'altre color, ara es regateja el procés per a la declaració de màrtirs a aquells que ho foren de veritat? Estem convençuts que aquesta circumstància es donà en moltíssims casos, no sols i principalment entre religiosos sinó també entre seglars. La Sagrada Escripura valora en

gran manera el fet del martiri per causa de la fe i l'Església en fa una eficaçíssima pedagogia a fi d'educar-nos en el seguiment de la doctrina i la praxis del Regne de Déu. Aquests màrtirs són els que donen la seva vida per la causa de Jesucrist i res més, els que següen el "Testimoni fidel i veraç" i els que en el cel "porten les túniques blanques perquè les rentaren amb la sang de l'Anyell i vénen de la gran tribulació". Prou falta ens fan avui uns testimonis d'aital faïçó dels que han estat contemporanis nostrats, tal volta familiars o amics!. Cal doncs, que per la major transferència del cas, ni uns ni altres no ho capitalitzin políticament i que hom reconegui la legitimitat i utilitat del fet, perquè ja hem dit que avui es fa servir i s'accepta, quan es tracta de màrtirs profans.

Salvador Campàs i Molas

☆☆☆

Aniversari de la vinguda del Papa

M'ha estranyat en gran manera la falta de ressonància de l'aniversari de la vinguda del Papa Joan Pau II a Espanya, a través dels mitjans de comunicació social, escrits i parlats.

Principalment a través de TV, els directius de la qual semblen ignorar olímpicament la importància d'aquella visita i la gran reacció, d'homes i dones en general, que desbordaren els llocs on el Papa va acudir en la seva visita pastoral. Molts espanyols agrairíem que s'aprofités aquest primer aniversari per realitzar, a televisió, un "especial informatiu" oferint un resum dels actes i de les principals frases sobre els ensenyaments, tant apostòlics com de sentit comú, que el papa exposà en les seves homilies i discursos a diversos estaments públics del país. Els mitjans escrits i particularment aquest periòdic, podrien aprofitar aquesta circumstància per a publicar unes pàgines de reflexió i informació realitzades per persones preparades sobre la doctrina de l'Església en la veu del Papa i de les repercussions que al llarg d'un any han representat les seves ensenyances tant a nivell de l'home del carrer, com davant dels polítics, els membres de l'Església, etc.

La personalitat humana i doctrinal de Joan Pau II, al capdavant de l'Església Catòlica, que tants fidels té a Espanya, bé mereix una revisió d'aquelles imatges i frases d'octubre-novembre de 1982.

Raúl M.ª Mir Ragué

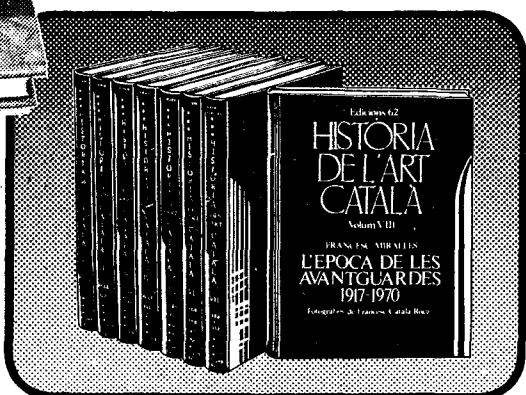
N. de R. Es publicaran, preferentment, les cartes escrites a màquina a doble espai i d'una extensió, màxim, d'un foli. La Redacció no es compromet a retornar les cartes no publicades ni a contestar-les particularment.

Una anàlisi completa i innovadora del període que va des de la Guerra del Francès fins a l'Exposició Universal, que revaloritza una època històrica important injustament oblidada.

8 volums a tot color
2.000 fotografies

2.300 pàgines
Enquadrats en pell

INFORMACIÓ
a la vostra llibreria o a Edicions 62,
Provença 278, Barcelona-8

De venda a totes les llibreries
EDICIONS 62

NOVETAT, VOLUM VI
**DEL NEOCLASSICISME
A LA RESTAURACIÓ
1808-1888**

PUBLICAT VOLUM VIII

**L'ÈPOCA DE LES
AVANTGUARDES 1917-1970**

Catalunya

Unió de Botiguers denuncia cent trenta empreses clandestines

El president de la Unió de Botiguers d'una població catalana ha presentat als inspectors d'Hisenda una llista amb el nom de 130 empreses que practiquen l'economia submergida.

Aquesta notícia, sense especificar el nom de la població, es va donar a conèixer en el transcurs d'una conferència organitzada pel Foment del Treball Nacional i duta a terme per dos advocats membres de l'esmentada organització empresarial. La conferència fou promoguda per informar els comerciants i industrials igualadins sobre els "pentinats" fiscals.

Com ja se sap, existeix un clima de certa tensió entre empresaris i comerciants catalans per les inspeccions que realitza Hisenda per localitzar els qui no paguen impostos o ho fan per sota del que els correspon.

☆☆☆

A la Costa Brava existeixen dues-centes immobiliàries il·legals

En l'informe anual realitzat pel Col·legi d'Agents de la Propietat Immobiliària de Girona, a través de la seva comissió d'ètica professional, assenyala la preocupant situació que es deriva de la detectada presència, només a la Costa Brava, de més de dues-centes oficines del sector totalment il·legals. Els esmentats establiments on es duen a terme tot tipus d'operacions immobiliàries, no compten amb el suport d'un agent col·legiat i, per tant, les seves operacions ni passen pel Col·legi, ni en conseqüència en queda constància en els serveis d'Hisenda a efectes fiscals. A més, les transaccions que es realitzen a través de les esmentades oficines il·legals en no comptar amb la intervenció del Col·legi, entranyen per als clients un evident risc i inseguretat.

El Col·legi assenyala que malgrat les seves reiterades denúncies a l'Administració, aquesta sembla més preocupada a controlar els comptes dels comerciants que a perseguir un frau que està a la vista i que solament sol·licitant el corresponent títol al suposat "agent" quedaria evidenciada la situació.

Considera igualment el Col·legi que aquesta situació és també inimaginable en qualsevol país europeu, on la simple sol·licitud de llicència municipal d'obertura ha d'acompanyar-se del títol de l'agent que justifiqui la seva situació i estar al dia pel que fa a pagaments amb Hisenda Pública.

☆☆☆

S'han creat 1.200 cooperatives en quatre anys

Des de començaments de l'any 1980 fins a finals d'octubre d'aquest any, s'han constituït 1.200 cooperatives, 812 de les quals de

treball associat, va informar el director general de Cooperació de la Generalitat, Josep Castaño.

Les competències en matèria de cooperatives foren traspassades al Govern català a finals de l'any 1979. L'any següent s'inscriviren 247 cooperatives; l'any 1981, 282; l'any 1982, 314, i entre el gener i octubre d'aquest any, 316.

☆☆☆

Les dependències de "Jefatura" de Policia en mal estat

Les dependències de la "Jefatura Superior" de la Policia de Barcelona no reuneixen les condicions adequades i continuen en el mateix estat en què estaven fa quinze anys. Aquesta és la conclusió aconseguida per la Comissió de Drets Humans del Parlament de Catalunya.

En la sessió que celebrà la Comissió de Drets Humans de la Cambra catalana es va subratllar que els funcionaris treballen en condicions dolentes, el soterrani on es manté els detinguts no reuneix tampoc els requisits necessaris, manca ventilació i les dependències són antigues.

Espanya

Hi ha més de cinc milions de reumàtics

A l'Estat espanyol hi ha actualment cinc milions de persones amb alguna malaltia

reumàtica, sense comptar que tots som reumàtics en potència, ja que el cent per cent de les persones més grans de setanta-cinc anys presenten alguns signes d'artrosi, encara que només el 10 per cent arriben a assabentar-se'n. El cost social anual d'aquesta malaltia, considerant les despeses dels tractaments, casos d'invalidesa i cost de l'absentisme laboral és superior al pressupost anual dels ministeris d'Agricultura i Indústria i Energia junts, una xifra que s'acosta als 500.000 milions.

☆☆☆

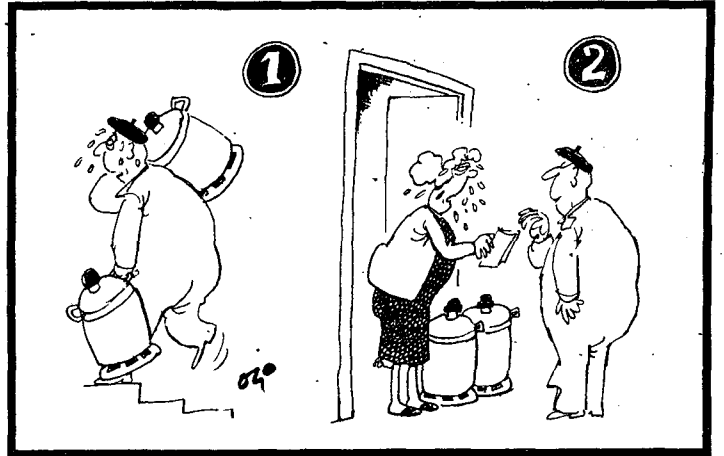
Alzaga desqualifica el Govern del PSOE

El president del PDP, Oscar Alzaga, va fer un balanç crític de l'any de govern socialista. El líder democristià va assegurar que el govern està reduint o desvirtuant moltes llibertats i va dir que, després d'un any de govern del PSOE, la realitat és que tenim doscents mil parats més i les perspectives de mantenir el poder adquisitiu dels treballadors són remotes. Quant a l'OTAN, el govern no sap com sortir-se de l'infern cercle del referèndum.

☆☆☆

Durant l'any 1983 s'han venut quatre-cents mil vídeos

Les vendes de vídeos a Espanya assoliran aquest any la xifra de 400.000 unitats, amb un import aproximat de més de 40.000 milions de pessetes, segons estimacions oportunes d'un comitè d'experts de mer-

De "La Vanguardia"

cat de l'Associació Nacional d'Indústries Elèctriques (ANIEL). L'esmentat comitè va calcular, en la seva última reunió que l'any 1984, el número de vídeos que es vendran a Espanya serà aproximadament de 440.000 unitats.

☆☆☆

Els vidus tenen dret a pensió

El Tribunal Constitucional ha declarat inconstitucional el paràgraf de l'article 160 de la llei general de la Seguretat Social que assenyala que per a que l'home vidu tingui dret a cobrar pensió de la seva dona, ha de reunir més condicions que si fos en cas contrari. Per poder-se beneficiar dels diners que li corresponen ha de demostrar que es troba incapacitat i que viu a càrrec de la muller. Ara el màxim òrgan de justícia considera que aquest és un tracte discriminatori que atempta contra els principis de la Carta vienna.

Món

Reprimeixen a Romania la població d'origen alemany

Cinquanta-dos mestres d'origen alemany han estat acomiadats a Romania perquè havien demanat permís per a emigrar a l'Alemanya Federal, segons la Societat Internacional dels Drets de l'Home, a Frankfurt. Les autoritats romaneses, a més de deixar-los sense feina, els consideren traïdors. Un cas semblant ha estat el de setanta-vuit soviètics d'origen alemany que viuen al Caucas i volen emigrar a la RFA.

☆☆☆

Continua la censura i el tancament de periòdics a Turquia

El diari de l'estat turc, "Hürriyet", ha estat tancat per temps indefinit per les autoritats de la llei marcial d'Ankara. Una edició fou recollida pels militars. En la nota en què el tancament fou comunicat als responsables del periòdic no s'indica les causes de la mesura.

És la primera vegada des de les eleccions del 6 de novembre en què els militars fan ús dels poders que li confereix la nova llei de premsa.

☆☆☆

Sancions penitenciàries que amplien condemnes penals a la URSS

Les condemnes a presó i a "camps de treball" a Rússia poden ésser ampliades per les pròpies autoritats penitenciàries per "desobediència reiterada" o "faltas greus" no evaluades judicialment.

El Codi Penal de la Federació Russa —territori administratiu que abasta més de les tres quartes parts de la URSS— acaba d'ésser modificat amb dos decrets addicionals que amplien les atribucions de les autoritats penitenciàries.

Els "augmentos de condemna" són com a màxim de tres i cinc anys respectivament, però no es fixa cap tipus de limitació a aquestes sancions, la qual cosa, almenys com a hipòtesi, permetria una virtual aplicació "gradual" de cadena perpètua a un condemnat a penes menors pels tribunals.

Per altra banda, els condemnats per "delictes particularment greus" o els "perilosos" per a la seguretat de l'Estat poden sofrir, pel seu comportament en presó o en camps de treball, penes suplementàries fins a cinc anys.

ARA MATEIX...

Una confederació dels moviments de joves cristians de Catalunya?

És natural que tots tinguem una especial preocupació per la vigència de la fe entre els joves d'avui. Hi contribueixen raons de sempre, que no cal repetir, i raons actuals com el prestigi de la condició de jove en la nostra societat i, simultàniament, la comprovació, mitjançant enquestes o a cop d'ull, d'un allunyament progressiu d'amplis sectors de joventut respecte de l'Església. Tanmateix no són pocs els esforços que s'estan realitzant en aquesta branca de la pastoral. Ara bé, es tracta d'esforços més aviat dispersos que, a diferència d'altres moments del nostre passat no gaire llunyà, no arriben avui a produir moviments de forta incidència social. És interessant subratllar, en aquest sentit, dos fets: la iniciativa llençada pel cardenal Jubany, en el recent homenatge a la memòria del doctor Tarrés, celebrat a Montserrat, d'estudiar amb realisme la possibilitat d'una Confederació dels moviments de joves cristians de Catalunya; i l'aparició dels "Quaderns sobre pastoral de joves", del Centre d'Estudis Pastorals i de la Delegació Diocesana de Pastoral de Joventut de Barcelona. En el seu número 5, són paleses, alhora, la voluntat d'integració i la diversitat dels elements en joc... Si volem avançar per aquest camí, ens cal una anàlisi detallada de la situació i de les seves causes.

En els grans moviments apostòlics de joventut s'han combinat tres circumstàncies que avui resulta difícil retrobar.

1. L'existència, com a punt de recolzament, d'unes aspiracions assumides espontàniament per la majoria de joves. Aspiracions humanes a partir de les quals l'acció pastoral cercarà un aprofundiment cristià, educatiu i evangelitzador. En la Federació de Joves Cristians de Catalunya aquest substracte era el sentit de la participació cívica del catalanisme del moment;

en la JOC, el sentiment de classe obrera i de lluita per la seva promoció. És possible trobar, en la joventut actual, aspiracions àmpliament compartides, com a punt de partença d'una acció pastoral? Si més no, hem de convenir que resulta difícil. En la línia del compromís, per exemple, els índexs d'afiliació dels joves a partits, sindicats o, simplement, a associacions, són baixos... Això no vol dir que no calgui una educació en aquest sentit. Però ja serà una meta a assolir, no un punt de partença... Una cosa és partir d'unes aspiracions per a evangelitzar des d'elles, i una altra, més àrdua i discutible, "produir" primer aquella base humana per a evangelitzar després. Una cosa són aspiracions de la majoria, una altra el seu conreu en redutcs marginals.

2. La segona circumstància és la capacitat d'algu —Joseph Cardijn, Albert Bonet...— de descobrir el fons del cor del jove de cada moment, formular els seus anhels d'una manera captivadora i endegar un mètode d'acció. Això darrer no és tan difícil, perquè així com resultaria del tot estèril partir de les aspiracions dels joves d'ahir, els mètodes d'altres moments encara ens poden ser útils.

3. L'altra circumstància a què feia referència és correlativa de l'anterior, i el tarannà d'aquest país i del seu clergat no li és gaire propici: que tots els altres s'abstinguin, tant com puguin, de traduir la seva reflexió i les seves troballes en noves sigles i mirin, més aviat, d'enriquir amb nous matisos un moviment compartit per molts.

D'una manera o altra, aquestes tres condicions haurien d'acompanyar la possible confederació dels moviments de joves cristians de Catalunya.

J. Carrera Planas

Discurs del Papa a l'Adoració Nocturna Espanyola

"L'Eucaristia és font de vitalitat espiritual i apostòlica"

Amb motiu de l'aniversari de la vetlla d'adoració eucarística que el Papa presidí l'any passat a Madrid, més de 10.000 fidels, arribats d'Espanya en gran nombre, assistiren a una concelebració eucarística, que se celebrà a Roma i que presidí l'arquebisbe de Madrid-Alcalà, monsenyor Angel Suquía.

Després de la missa arribà Joan Pau II a l'altar, on s'exposà el Santíssim Sagrament i abans d'impartir la benedicció, s'adreçà als presents amb el següent discurs.

"Estimats adoradors nocturns espanyols: Fa exactament un any ens trobàvem units a la parròquia de Guadalupe, de Madrid, per a celebrar un moment d'adoració eucarística. Era la primera nit després de la meua arribada per a la inoblidable visita apostòlica a Espanya.

Es per a mi una gran alegria poder compartir amb vosaltres en aquesta basílica de Sant Pere uns instants d'adoració a Jesús Sagramentat. Durant aquest any vosaltres heu continuat pregant per les intencions del Papa i de l'Església. Ell també s'uneix a la vostra pregària per confirmar-vos en la fe i demanar al Senyor que ratifiqui el vostre propòsit de continuar essent una part viva i perseverant de l'Església que prega.

Dir-vos a Espanya que l'Eucaristia és font de tota la vostra vitalitat espiritual i apostòlica,

perquè amb la vostra actitud d'adoració, aprofundiu en la fe, l'esperança i la caritat. D'aquesta manera, orienteu tota la vostra vida vers Déu i, per tant, vers el misteri de l'home i de la història humana concreta.

Com em plauria saber que durant aquest any heu avançat en el camí de la contemplació i del compromís cristià, segons les pautes que vaig indicar-vos en l'oració recitada amb vosaltres aquella nit madrilenya!

En el silenci contemplatiu

L'adoració és una feina ineludible de l'Església. Vosaltres, adorant Jesús Sagramentat, compliu en les esglésies locals l'encàrrec que l'Apòstol ens féu de pregar sense interrupció (1 Tes 5,17), imi-

tant el Mestre, que freqüentment passava la nit en oració (Lc 6,12).

Aquest silenci contemplatiu us comunicarà una gran capacitat d'estimar Déu i els germans. Efectivament, enmig del silenci de la nit, quan sembla que es minoren les presses i la creació emmudeix com esperant la paraula del Senyor (cf Sap 18,15), oïreu en el cor la veu del Pare que us diu: (Aquest és el meu Fill, l'estimat, que té tota la meua benevolença: escolteu-lo." (Mt 17,5).

En sintonitzar cada vegada més amb els sentiments de Crist Redemptor que ha vingut a "donar la vida com a rescat d'una multitud" (Mt 20, 28), anireu descobrint els interessos salvífics del Senyor sobre els individus, la família, la joventut, la comunitat eclesial a la qual pertanyeu, la pròpia nació, i la humanitat entera. Així, presentareu davant el Senyor tot el que ha estat la vostra vida quotidiana, en sincronia amb els problemes dels germans redimits per Crist.

L'Església us necessita

L'Església necessita d'homos i dones com vosaltres, convençuts del valor insubstituïble de l'oració i conseqüents amb l'obligació de tot home de donar glòria a Déu,

com a premisa indispensable de qualsevol acció que vulgui ésser beneficiosa pels altres.

Però no podeu limitar-vos a l'actitud contemplativa d'adoració i pregària, perquè no seria autèntica la vostra oració si no anés acompanyada d'un compromís de vida cristiana i d'acció apostòlica. Només així respondreu a la crida de Crist, que us invita a col·laborar amb Ell en l'aplicació dels fruits de la seva obra a tota la humanitat. Considereu, doncs, com a part important de l'anhel apostòlic de la vostra Associació la promoció del culte a Jesús Sagramentat i de tot el que pugui contribuir a una major vivència de les celebracions eucarístiques i de la comunió sacramental per part de tots.

D'aquesta manera sereu testimonis vivents que la vostra ocupació d'adoradors no solament no és quelcom estèril o inútil per a la comunitat eclesial, sinó que és font de dinamisme cristià. Per això sigueu fidels al vostre carisma, testimoniant la primacia de la dimensió vertical en la vida religiosa de l'home. Així, unit a aquest testimoni el doble compromís de viure cristianament i d'ajudar espiritualment els germans, sereu fidels a la vostra identitat d'adoradors.

ho pel nostre agraïment pel benefici de la Redempció. Per Crist, amb Ell i en Ell les nostres accions de gràcies tenen un valor que persi sol, mai no haurien tingut.

Obriu les portes al Redemptor

Rebent Jesús Sagramentat amb les degudes disposicions fem nostres els fruits de la Redempció que ens arriben a través dels sacraments. I, finalment, com l'Església fa l'Eucaristia, així l'Eucaristia fa l'Església. Per això, l'Eucaristia en transformar-se en Crist, ens incorpora a la missió salvadora que l'Església realitza a través dels segles. Precisament per això, la vostra oració, sense deixar de ser tracte confidencial i personal amb el Diví Amic: "Ja no us dic servents, sinó amics" (Jo 15,15), ha d'obrir-se a la dimensió comunitària i misionera de l'autèntic cristianisme, acollint com a pròpies les preocupacions de tota l'Església i dels seus membres i comunitats.

Així es farà realitat aquest anhelat "Obrir les portes al Redemptor" que ha de significar per a vosaltres una obertura de cor, que no té presses car està amb el Senyor i que, precisament per això, es dona generosament als compromisos de la vida quotidiana personal, familiar i social. Així, entrar en el misteri de la Redempció serà sintonitzar amb el "sí" de Jesús al Pare. I el vostre "sí" contemplatiu i compromès s'unirà al de Crist, i farà que després tota la humanitat pugui pronunciar el "sí" d'un "Pare nostre" universal.

Maria, model d'adoradors

La Verge Santíssima, Mare de Jesús i Mare nostra, que amb Josep el seu espòs adorà el Fill de Déu fet home la mateixa nit del seu naixement, i que tantes altres nits, a Betlem i Natzaret, vetllà el seu son, sigui el model de tots els adoradors i adoradores nocturns de Jesús Sagramentat.

Que la seva presència com a Mare Dolorosa al peu de la Creu de Crist Salvador ens ensenyi a descobrir en l'Eucaristia el mateix sacrifici que ens redimí, ens estimuli a aprofitar personalment els fruits d'aquesta Redempció i ens faci sentir la responsabilitat d'incorporar-nos efectivament a la funció salvadora de l'Església, encarregada d'aplicar la Redempció de Crist a tots els homes.

Que ella ens ensenyi els camins del profund amor a Déu i a l'home i ens faci preparar el nou advent del seu Fill per a la humanitat. Que ens ensenyi a ser veritable Església.

Estimats adoradors i adoradores d'Espanya, Alemanya, Bèlgica, Xile, Estats Units, França i Mèxic: Us reitero els meus sentiments d'alegria i gratitud per la vostra visita, mentre de tot cor us beneixo a vosaltres i a tots els membres de la vostra associació, a les vostres famílies i als vostres països. "Alabai sigui el Santíssim Sagrament de l'altar".

CRÒNICA DE ROMA

Carta dels Drets de la Família

ROMA (Del nostre corresponent).— Amb un encapçalament amb el qual la Santa Seu la presenta a "totes les persones, institucions i autoritats interessades en la missió de la família en el món actual", acaba de publicar-se la Carta dels Drets Humans de la Família, que pren origen d'una petició formulada en el sínodo de bisbes dedicat al tema l'any 1980 i del qual emanà també un document importantíssim: L'Exhortació Familiaris consortio.

La carta es dirigeix a cristians i a no cristians i els ofereix ni més ni menys que una clara formulació dels drets fonamentals d'aquesta societat natural i universal que és la família, expressió de valors de tota la humanitat.

És difícil fer un resum de les onze atapeïdes pàgines de què consta el document. En qualsevol cas serà necessari la seva lectura íntegra. Tractant de sintetitzar, direm que la Carta, dirigida a tots els estats, organitzacions internacionals, institucions i persones interessades, reconeix en dret a elegir estat i a casar-se, si així es desitja, a tota persona, sense cap discriminació, comptant amb el lliure i ple consentiment dels esposos. Els esposos tenen el dret inalienable a decidir, per mitjans legítims, l'interval entre els naixements i el nombre de fills.

La vida humana ha d'ésser respectada des del moment de la concepció. L'avortament viola aquest dret fonamental així com la manipulació de l'embrió humà. Els pares tenen el dret i el deure d'educar els seus

fills. La família té dret a existir i progressar com a família, viure la seva religió i exercir la seva funció social i política com a tal, formant associacions i rebent el suport econòmic, social, jurídic i cultural.

Naturalment, el document posa de relleu el dret a gaudir d'unes condicions socials i econòmiques, de treball dignes que permetin de viure les condicions d'unitat, benestar i salut que les famílies han de gaudir. La família ha de comptar amb una habitació decent i suficientment àmplia. Emigrants, refugiats, etc., no han de sofrir condicions discriminatòries i han de gaudir de la mateixa protecció que les altres famílies.

La carta no esquivia les dificultats que uns i altres estats, autoritats, grups de pressió, a la dreta o esquerra del delicat equilibri de la institució, posen de fet. Com a exemple podríem citar actituds discriminatòries en qüestió de raça, ideologia o religió, en qüestió de política demogràfica. El document s'expressa sense ambigüitats en defensa de la família i de la seva dignitat. I en l'esforç antidiscriminatori, recalca la igualtat de drets de tots els fills, fins i tot d'aquells nascuts fora del matrimoni.

Així, doncs, la humanitat i les institucions que la regeixen tenen una nova i solemne expressió de la veu més autoritzada, la de l'Església, mestra en humanitat, que recorda que per damunt de tota altra consideració hi ha una societat natural, que existeix anteriorment a l'estat i a qualsevol altra comunitat i que posseeix drets propis i inalienables.

E. Planas

Vaticà dia a dia

**Exposició de premsa
sobre el viatge del Papa
a Espanya**

Els mitjans de comunicació social prestaren un gran servei al viatge de Joan Pau II a Espanya, segons es manifesta en l'exposició de premsa inaugurada a Madrid. L'exposició recull una gran mostra d'articles —amb 210 firmes—, periòdics, revistes i llibres apareguts fa un any amb motiu del viatge del Papa a Espanya.

La inauguració oficial ha estat a càrrec del president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social, Antonio Montero, i la seva instal·lació, es troba en el Col·legi Major Alcor.

☆☆☆

**Monsenyor Suquía,
arquebisbe de Madrid,
membre de la Congregació
per a l'Educació**

El papa Joan Pau II ha nomenat l'arquebisbe de Madrid, Angel Suquía Goicoechea, membre de la Congregació per a l'Educació Catòlica, juntament amb altres dotze cardenals i prelats.

Monsenyor Suquía pertany ja a la Congregació pels Religiosos i Instituts Seculars.

☆☆☆

**El Papa, amb els
capellans de presons**

Joan Pau II va rebre en audiència dos-cents capellans de les presons italianes, i els va dir que "l'home conserva íntegra la seva dignitat de persona també en estat de culpabilitat". Observà que "les restriccions de les llibertats personals troben en aquesta dignitat un límit insuperable i que la societat com més sol·licita és en la

garantia dels drets de l'home, encara més es fa conscient de l'espai i dels mitjans de què disposa per defensar-se de les forces de la delinqüència.

Finalment, insistí que "la dignitat de la persona humana és sempre el principal principi orientador".

☆☆☆

**Casaroli parlà amb Reagan
del desarmament,
Centre-amèrica i Líban**

El cardenal Agostino Casaroli, secretari d'Estat del Vaticà, tornà a Roma després d'una visita de deu dies als Estats Units. A l'aeroport va manifestar que havia parlat amb el president Ronald Reagan, i amb el secretari d'Estat George Shultz, de Centre-amèrica, de la situació en el Líban i de les negociacions sobre el desarmament a Ginebra.

Preguntat pels periodistes a l'aeroport romà de Fiumicino, el cardenal Casaroli va dir de forma genèrica que hi ha convergència entre la política dels Estats Units i els punts de vista de la Santa Seu "sobre el principi fonamental de la recerca de mitjans que permetin d'evitar conflictes i trobar solucions polítiques".

☆☆☆

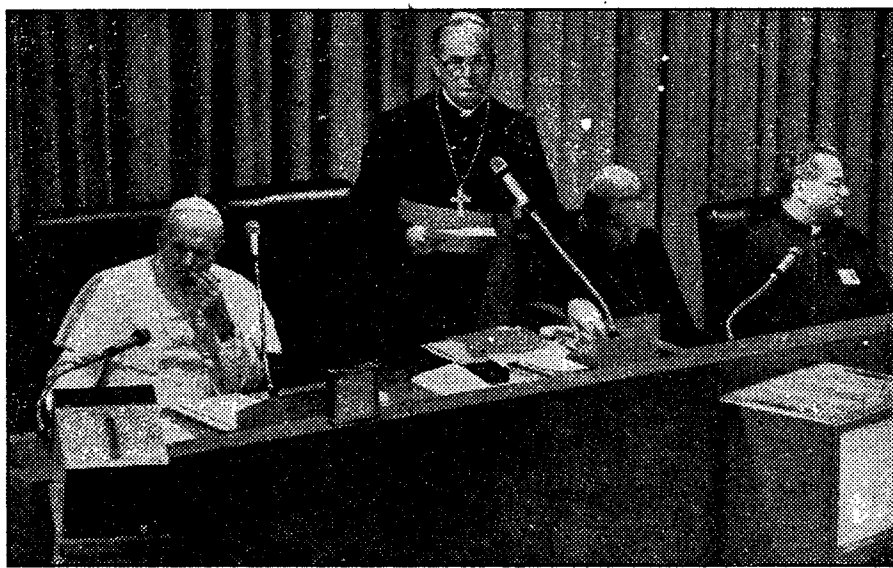
**Renúncia del cardenal
Willebrands a la
seu d'Utrecht**

La Santa Seu informà que el Papa ha acceptat la renúncia del cardenal Willbrands a la seu d'Utrecht (Països Baixos), el qual es dedicarà solament al seu treball com a president del Secretariat per a la Unió dels Cristians. Té setanta quatre anys i el passat 27 de juny el Papa li nomenà arquebisbe coadjutor d'Utrecht, amb dret a successió a monsenyor Adrian Simonis.

Dues instantànies del Sínode dels Bisbes

Els pares sinodals pregant en la capella situada a l'Aula sinodal.

A l'esquerra del Sant Pare, monsenyor Josef Tomko, secretari general del Sínode dels Bisbes; el cardenal Carlo Maria Martini, s.j., arquebisbe de Milà i Relator general d'aquella Assemblea, i el pare José Saraiva Martins, c.m.f., secretari especial.

Joan Pau II parla als parlamentaris cristians europeus

**La democràcia autèntica és
part del patrimoni cristià**

"És una gran responsabilitat per un parlamentari cristià afavorir en les discussions i en els vots, els valors humans cristians", va dir Joan Pau II a quatre-cents parlamentaris catòlics europeus que han pelegrinat a Roma per guanyar el jubileu de l'Any Sant de la Redempció. Molts d'ells pertanyen al Parlament Europeu i d'altres parlaments de diverses nacions d'Europa i tots són enquadrats en la Unió Europea Demòcrata Cristiana.

El Papa, després d'exhortar-los a sentir-se solidaris amb els mals que sofreix la nostra societat: discriminacions, violència, terrorisme, guerres, agressions militars, acumulació perillosa d'armaments, violació dels drets humans fonamentals, menyspreu de la vida dels innocents, desigualtats clamoroses entre pobres i rics, els invità que, cadascú, en el sector de les seves responsabilitats, actuï per aconseguir que

el món sigui una comunitat reconciliada de pobles. Expressà la seva satisfacció pel fet que com a cristians membres del Parlament Europeu no dubtin a resar en públic, plegats, abans de les sessions plenàries.

**Principis bàsics dels
polítics cristians**

Joan Pau II recordà els principis bàsics del polític cristià: sobretot, servir el bé comú en els diferents mitjans socials i econòmics de cada país, assegurant la justícia en el creixement econòmic, tenint present la subsidiarietat; també el bé comú de la comunitat internacional que els països d'Europa han de perseguir amb valor, sentit de l'equitat i desinterès, tant si es tracta de la pau al Mitjà Orient o a Amèrica Central, com de la disminució de les tensions entre Est i Oest, o de la solidaritat entre Nord i Sud en el drama de la fam i

les desigualtats, de la llibertat i dels drets de l'home. "La democràcia autèntica, afegí, és part del patrimoni cristià d'Europa. La verdadera democràcia es difícil i ha d'ésser defensada costi el que costi; exigeix compromís resolt i agut sentit de la responsabilitat. Teniu raó a promoure la via democràtica i vetllar per la participació correcta dels ciutadans en la vida política, mantenint una autoritat pública suficientment forta. Advertí que algunes pràctiques democràtiques s'obliden d'aquest punt —deixant-se arrossegar en lluites estèrils de partits o cercant interessos particulars. Aquestes democràcies, subratllà el Papa, són les que preparen el terreny a les formes de dictadura. Gairebé tots els països parlen de justícia, però, en realitat, molts emprenen camis de violència més o menys camuflats.

M. G.

Atorgada per la Congregació dels bisbes

**Aniversari de la Prelatura personal
de l'Opus Dei**

Fa ara un any L'Osservatore Romano havia publicat una Declaració de la Sagrada Congregació per als Bisbes referent al nou estatut jurídic de l'Opus Dei com a Prelatura personal. Acompanyava a aquesta Declaració una presentació del Prefecte de la Sagrada Congregació, cardenal Sebastián Baggio i un autoritzat comentari de monsenyor Marcelo Costalunga, subsecretari de la mateixa Congregació romana, en què explicava amb cert detall l'abast i significat d'aquest acte de la Seu Apostòlica.

L'acte pel qual la Santa Seu erigí fa un any l'Opus Dei com a Prelatura personal suposa la creació d'una forma jurídica en el si de l'Església amb estreta unió amb els pastors de l'Església universal i de les esglésies locals, que s'ordena a fomentar l'acció pròpia i específica dels laics de dita prelatura. Sens dubte, estem davant un document que ja ha estat objecte

d'ampli i detingut estudi per canonistes i teòlegs. La premsa es va fer ressò de l'esdeveniment eclesial i, múltiples publicacions han dedicat diversos comentaris a la Declaració pontifícia.

En la fotografia, monsenyor Alvaro del Portillo, actual Prelat de l'Opus Dei, nomenat per la Santa Seu el 28 de novembre de l'any 1982.

Barcelona

Concert a Marata.— El proper diumenge, dia 18 de desembre, a les 10 del matí, a la Parròquia de Santa Coloma de Marata, les Franqueses del Vallès. Recital d'Orgue - Bicentenari de la mort del P. Antoni Soler (1729-1783). Josep M.ª Mas i Bonet interpretarà: 16 versets per el Tedeum i 7 sonates del P. Antoni Soler.

☆☆☆

Unió Eucarística Reparadora (Maries dels Sagraments).— El dia 18 de desembre, diumenge, aquesta Obra celebrarà la convivència trimestral, dirigida per mossèn Francesc de P. Sala, el qual presidirà també l'Eucaristia. Horari: De les 10'30 del matí a les 4'30 de la tarda. Lloc: Centre Diocesà, c/. Verge de la Salut, 26. Barcelona. Es prega que les inscripcions pel dinar s'efectuïn amb la deguda antelació.

☆☆☆

Orfeó Gracienc.— Donarà un concert, el dia 12, dilluns, a les 9 del vespre, al Conservatori Superior Municipal de Música. Serà dedicat, la primera part al mestre Joan Balcells, i la segona al mestre Antoni Nicolau amb seu cicle montserratí. Dirigirà el mestre titular Antoni Pérez Simó i actuarà d'organista el mestre Pelegrí Bernial.

☆☆☆

Centre Sacerdotal.— Organitza un Cicle de Conferències sobre: "El Decret "Presbiterorum Ordinis" i la Constitució Apostòlica "Christus Dominus": La seva influència en el nou Codi". Dies: els dilluns, 12 de desembre, i 23 i 30 de gener. Horari: 12 del migdia. Qui vulgui podrà quedar-se a dinar. La sessió acabarà després de la tertúlia. Lloc: Centre Sacerdotal, c/. Rosselló, 192, pral. Tel. 323 39 20.

☆☆☆

Recés d'Advent.— L'organitza el Moviment de Dones d'A.C. Dirigit per mossèn Carles Soler Perdigó, Consiliari del Moviment i Vice-Provisor de l'Arquebisbat de Barcelona. Dia: 14 de desembre. Hora: 5 de la tarda. Lloc: c/. Llúria, 7, pral.

☆☆☆

Divina Litúrgia en ritu bizantí.— El Grup IRINI del Centre Ecumènic, us invita a la propera celebració, el diumenge 18 de desembre, a les 10'30 del matí, c/. Girona, 38, MM. Reparadores.

☆☆☆

Recés per a Religioses.— Casa d'Espiritualitat de "Maria Reparadora", c/. Emancipació, 33. Diumenge, 18 de desembre. Dirigeix el P. Jaume Avellí S.J. Començarà a les 10'30 del matí. Les que desitgin quedar-se a dinar, ha d'avisar amb dos dies d'antelació. Tel. 212 69 00.

Unió Espiritual de Marres.— Dia 21 de desembre, "Acollir l'Església de Déu", conferència a càrrec de Josep M.ª Totosaus. Lloc: c/. Rosselló, 223. Horari: A 2/4 de 5, celebració de l'Eucaristia; a 2/4 de 6, Conferència.

☆☆☆

Parròquia de Santa Maria del Mar.— El proper 17 de desembre l'ecònom mossèn Josep Cucurull celebra els 50 anys de sacerdoci. Amb aquest motiu, el mateix dia 17, a les 6 de la tarda s'inaugurarà l'exposició de "Goigs" dels sants venerats a la parròquia; a les 7, Eucaristia concelebrada, amb actuació de la Coral Lavínia; a tres quarts de vuit. Ofrena poètica, adhesions i felicitacions. Clourà l'acte l'actuació dels Falcons i l'Esbart Dansaire de Sant Vicenç dels Horts. Tothom hi és invitat.

☆☆☆

Institut Alemany - Facultat de Teologia, de Barcelona.— Continua el Cicle de sessions, amb motiu del V Centenari del naixement de Martí Luter. Conferències: 13 de desembre, a les 19'30, "Martin Luther-vater im Glauben", (Martí Luter, pare en la fe), a càrrec de Peter Manns, (traducció simultània). Dia 14 de desembre, "Significado actual de los grandes temas luteranos", a càrrec de Héctor Vall. Lloc: Facultat de Teologia de Barcelona, c/. Diputació, 231. Exposició: "Martí Luter, 1483-1546", del 5 al 17 de desembre. Lloc: Facultat de Teologia de Barcelona. Pel·lícules: dia 14 de desembre, a les 19'30, "Der arme Martin Luther" (el pobre home Luter), subtítolada. Lloc: Facultat de Teologia de Barcelona. Dia 15 de desembre: "Lucas Cranach" (documental en castellà), "Der gehorsame Rebell" (el rebel obedient), Dtor.: Curt Oertel. Hora: 19'30. Dia 16 de desembre: "Martin Luther" (en alemany). Dtors.: Irving Pichel i I. Wolf. Hora: 19'30. Lloc: dies 15 i 16, Institut Alemany, c/. Gran Via de les Corts Catalanes, 591, 3er.

☆☆☆

Lliga de la Mare de Déu de Montserrat.— El GRUP dels tercers diumenges de la Lliga de la Mare de Déu de Montserrat, comunica que, el proper diumenge, dia 18 de desembre, celebrarem la nostra habitual TROBADA, a 2/4 d'11 del matí, al nostre local del c/. Mercaders, 42, pral., en la qual mossèn Jordi Mas, prevere, ens parlarà de: "Relació de la Pentacosta amb les esglésies paulines, les esglésies particulars, l'església catalana..." S'invita a tots els interessats en la problemàtica de la nostra església catalana.

ESTROC. (Espai de Trobada amb Crist).— Invita a tots els joves (nois i noies), amb motiu de l'Advent, a reflexionar i pregar sobre el Nadal. La trobada serà a l'església del Sm. Sagrament, c/. Aragó, 268, bxs, el dia 18 de desembre, diumenge, de 9'30 a 1'30 del matí. Hi haurà celebració de l'Eucaristia. Informació: CE-DAIR, tel. 216 02 13.

☆☆☆

El Cardenal Jubany convoca les Religioses.— Per celebrar l'Any Sant, i la festa jubilar de les religioses que enguany celebren els 25 9 50 anys de vida consagrada al Senyor, el Sr. Cardenal convoca a les religioses de la diòcesi a reunir-se a la Basílica parroquial de Ntra. Sra. de la Mercè, el diumenge IV d'Advent, dia 18 de desembre, a les 5 de la tarda.

☆☆☆

Centre Cristià d'Universitaris.— El proper dia 15 de desembre, dijous, el Dr. Josep Manuel Udina, dissertarà sobre: "El problema de Déu en la filosofia de X. Zubiri", als locals del C.C.U., c/. Villarroel, 81, a les 8 del vespre.

A tots els participants en el passat XVII viatge cultural

Pel darrer viatge, el del 27 de novembre. Ens havíem posat en contacte amb el Museu de Granollers i molt amablement es van oferir a acollir-nos a una hora especial per a nosaltres, per tal de poder atendre'ns més bé. Això ens permetia, també, disposar de més temps per a les visites que teníem previstes per aquella jornada. Doncs bé, la previsió va fallar, ja que la persona que ens havia convocat no va aparèixer. Tinguérem la sort que, encara que tard, una de les persones que té al seu càrrec una secció del Museu, coincidís a assabentar-se del cas i es va convertir espontàniament en el nostre guia. La seva amabilitat —i la de tot el personal del Museu— van treure'ns l'angúnia que el fet ens havia produït.

L'endemà al matí, en una trucada telefònica des de Granollers, la persona que s'havia compromès a acompanyar-nos en la visita, en

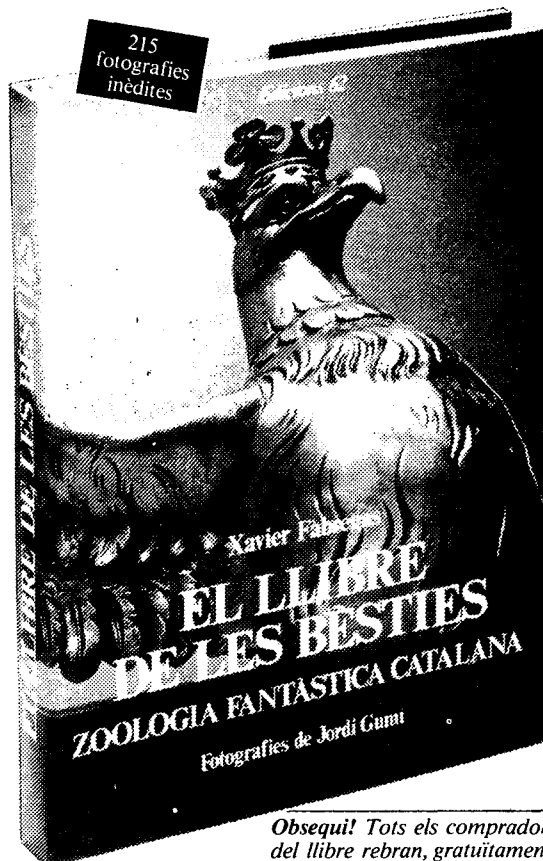
l'horari especial per a nosaltres, va justificar la seva incompareixença, tot lamentant la causa —ben aliena a la seva voluntat— que li havia impedit de complir el seu propòsit. No podíem esperar pas més d'aquests granollerins que actuen per damunt de les regles fredes del funcionarisme. Doncs bé; després hem rebut una carta del Coordinador del Museu, senyor Josep Muntal i Muns, agraïnt la nostra visita. Aquesta carta va acompanyada per tres sèries de postals amb vistes de l'interior del Museu i per uns catàlegs esplèndits de les obres exposades "perquè guardin —diu— un record de la seva estada al nostre Museu".

Les postals i els catàlegs del Museu els tenim a la disposició de tots els que van formar part del Viatge, i els qui ho desitgen, podeu passar a recollir-los, a "C.C.", c/. València, 244, 2on.

EL LLIBRE DE LES BÈSTIES

ZOOLOGIA FANTÀSTICA CATALANA
Xavier Fàbregas Fotografies de Jordi Gumí

Un viatge apassionat de l'home i la bèstia des de les pintures romàniques del Pirineu fins al Parc Zoològic de Barcelona.

Un bestiari tradicional? Una zoologia fantàstica? Un assaig antropològic? Una mica de tot, i encara més, que donarà al lector català les claus d'algunes persistències i d'algunes singularitats de la nostra cultura.

Col·lecció «Vida i Costums dels catalans» 8
288 pàgs., 215 fotografies a color i blanc i negre.
De venda a totes les llibreries

Obsequi! Tots els compradors del llibre rebran, gratuïtament, un pòster exclusiu a tot color.

Barcelona

Joaquim Arnal i Arana, en una trobada de més de cent ex-seminaristes del Seminari de Barcelona:

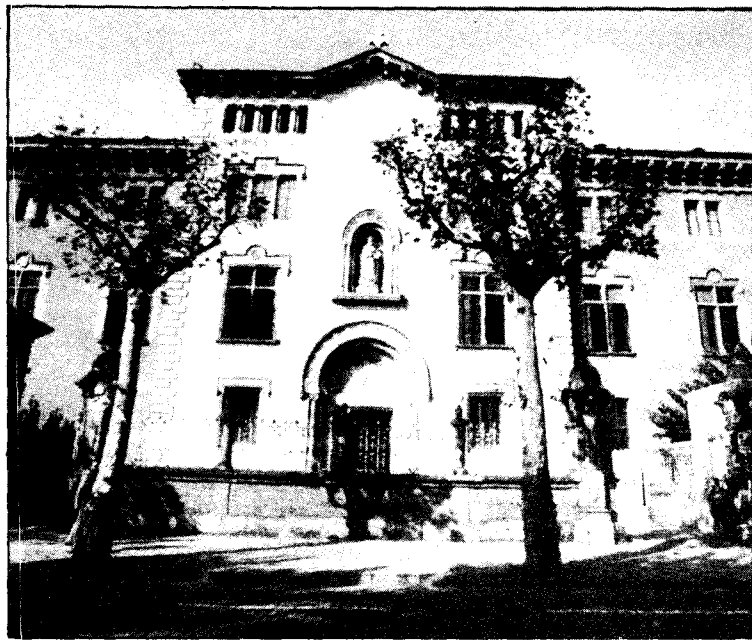
L'Església ens donà el millor que podia donar-nos: una formació cristiana especialíssima

BARCELONA. — Formant part dels actes de celebració del centenari de l'edifici del Seminari de Barcelona, tingué lloc fa poc, amb la presència del cardenal Jubany, una trobada d'antics seminaristes seglars que estan agrupats en l'associació anomenada Nostre Senyora de Montalegre. A l'acte hi assistiren més d'un centenar d'ex-seminaristes, molts d'ells acompanyats de llurs familiars. El Dr. Jubany en presidí l'Eucaristia i els acompanyà en el dinar, ple de companyonia i bon humor. A la sobretaula Joaquim Arnal llegí les següents paraules:

Haec est dies quaem fecit Dominus exultemus el laetemus en Al.luluia!

Del significat d'aquesta jornada que acaben de celebrar i com una modesta cloenda, sols em resta dir-ne una paraula: **gràcies.**

Gràcies, Sr. Cardenal, per haver volgut presidir els nostres actes tan emotius i plens de records. A molts la vostra presència ens ha ajudat més i més a fer passar la memòria pel túnel del temps revivint uns anys en els que ignoràvem els diferents camins que la Providència ens tenia reservats a les nostres vides. Jo personalment us recordo de quan ens venien a ensenyar solfeig als "llatins"... Molt gràficament ens hem recordat en la vostra carta, aquella nostra vida d'estudiants. Seria molt difícil d'escriure millor i amb més simpatia aquell petit món que era per a nosaltres el Seminari del nostre temps... estudis, professors, companys, operaris... No acabarem, recordant anècdotes, moments de joia, moments difícils... Però tot, absolutament tot, en aquest vell casal que acaba de fer els seus primers cent anys. Aquest casal que ha estat, és i serà una llar acollidora, representativa de l'Església que ens acull a tots. Una llar que ens plau seguir considerant molt nostra perquè és aquí on l'Església ens va rebre i ens va donar el

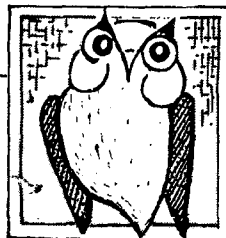

millor que podia donar-nos: una bona formació cristiana molt especialíssima que ha deixat ens les nostres vides una empremta inesborrable i sense mancar-hi uns principis culturals que ens han servit també de pagatge en les diferents rutes que Déu ens tenia reservades.

Hem de dir, doncs també, gràcies Església, gràcies Seminari. Mai no hem amagat els nostres orígens que també podríem dir les nostres arrels. Avui les hem cercat novament en aquestes parets venerables i hem volgut que els nostres familiars, les nostres esposes, participessin amb nosaltres de l'emoció que sentim en el record i en l'agraïment. Per mitjà nostre podríem dir també ells que han emparentat amb el vell casal de la nostra joventut i també ells ens han volgut acompanyar en aquesta celebració del centenari. I també a ells els agraim la seva presència, que eleva aquesta celebració a la categoria d'un acte d'Església en el qual com antics alumnes seglars del Seminari, hem volgut manifestar que no vàrem passejar endebades per aquests claustres en els quals avui, després dels anys, ens sentim incorporats.

PENSANT-HO BÉ

"A l'amic i al cavall, no els cansis"

Comparar l'amic a un cavall no és tan forassenyat com sembla. El cavall ha estat sempre un "amic" de l'home i ha gaudit del favor dels clàssics. Parlant amb franquesa, no hi ha dubte que els nostres amics ens ajuden a tirar camí enllà el carro de la vida.

En una tessitura difícil, quan sentim la necessitat d'innovar algú del que ens passa, acudim, d'una manera aparentment incomprensible, més a l'amic que al parent. Deu ser allò que els parents ens són donats i els amics es trien. En més d'una ocasió la pura valença de l'amic ens allibera de la depressió i ens torna l'alè per continuar el camí.

Quan algú ens tusta amicalment l'espatlla, és com una mena de massatge que ens refà del cansament del viure. "Un amic fidel és un remei de vida", diu l'Escriptura. Tots n'hem fet l'experiència. Quan les boires ploren en l'ennuvolat firmament del nostre jo interior, no hi ha millor paraigua per aguantar el xàfec, que la presència i la paraula de l'amic, i arredossats en el caliu de la seva comprensió, escoltar paraules tan senzilles com: au va, no t'hi amoïnis! "Un amic fidel és un tresor potent; qui el troba, troba un tresor" (Eclí 6, 14).

Però l'amistat no ha de ser mai el pretext perquè un home pugi a cavall d'un altre home. Perquè una cosa és un cavall i l'altra un ruc. No és just carregar els neulers a l'esquena dels altres, convertint-los per sistema en cavall de càrrega, mentre nosaltres passem tranquil·lament en cavall de sella. Perquè hi ha una mena d'amics que despleguen sospitosament una mena d'amistat capaç de cansar la paciència d'un sant. I ni els sants volen perdre el temps escoltant poca-soltades i impertinències.

L'autèntica amistat és sempre gratuïta. Servir-se de l'amistat i passar-ne factura, és manipular i prostituir un valor social. Les amistats negociables no mereixen aquest nom. Un amic fidel no es compra ni es ven a cap preu.

Nogensmenys és veritat que en els con-

tratemp és coneixen els veritables amics. L'amistat però, és un lligam d'estimació, enfora dels lligams de la carn i de la sang, i també... del càlcul interessat de les possibilitats de l'altre. Moltes amistats s'han mort rosegades pel corc de l'egoisme. L'amistat ha de cercar amistat. Els compromisos concrets sorgiran espontanis. L'amic sabrà estar al costat de l'amic, a les verdes i a les madures. L'amistat no es mesura per la seva rendibilitat, sinó per la seva força de comunió. Els amics, en principi, no són per resoldre'ns els problemes, sinó per encoratjar-nos a plantar-hi cara. A més, hi ha problemes que no tenen solució. Cal patir-los. És aleshores quan la presència de l'amic esdevé lluminosa i reconfortant.

Capítol a part són els defectes dels amics. Conec una persona entestada a dir que no té amics. És desconcertant el motiu que al·lega: No me'ls mereixo. Ho trobo exagerat. I em sembla clar que ningú no té el dret a fer escarafalls de si mateix (la conversió sempre és possible), o dels altres, ni per excés ni per defecte. L'amistat no és un premi. L'amistat és comunió. El qui cerca un amic sense defectes, es morirà sol. De defectes en tenim tots. L'amistat mira les qualitats, i no ignora els defectes; els assumeix, i a més, sense pretensions de millora.

Una hora o altra, i aneu a escatir-ne el misteri, una mica abusadors, impertinents, pesats i àdhuc poc fidels, ho som tots. Però l'home que aguanta el fred i la calor, ha d'aguantar, d'antuvi, l'home. Això és mutu, i va a estones. L'amistat és un capítol de l'art d'estimar; i tot art té els seus canons, implica renúncies i planteja exigències.

Tots nosaltres hem estat agraciats amb l'amistat de Déu. Malgrat els nostres defectes, Ell no n'ha fet escarafalls. Jesús és el gran AMIC de l'home. I el que li ha costat la fidelitat a l'home, tots ho sabem.

Xesc Soliu

Prepara la festa de la
IMMACULADA adquirint
i escoltant el cassette
de la IMMACULADA i
EUCARISTIA

**Dr. J.L. Viscarri
i Trullàs**

Psiquiatria - Psicologia
Tractament malalties nervioses
i mentals. Alcohòlicisme.
Visita: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.

can
solé
restaurant

GRAN REVETLLA
SOPAR DE FI D'ANY!
tindrem:
MOLT BON MENJAR,
SELECTA MÚSICA,
MILLOR GRESCA...

Passeig, 51 Tel. (93) 886 22 18
VIC

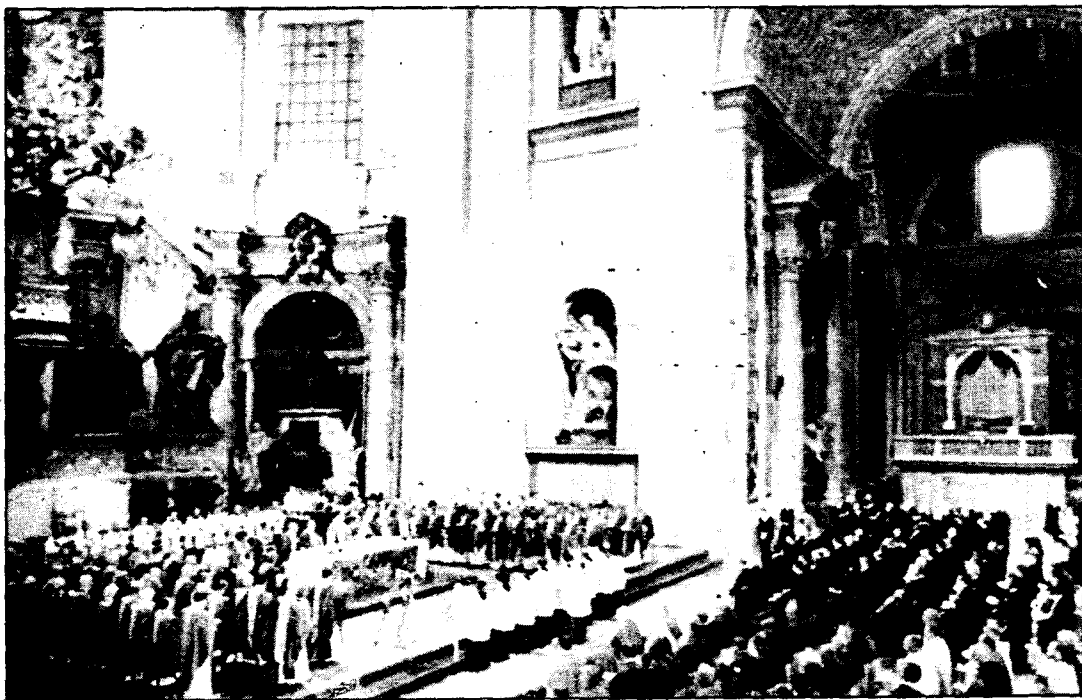
Girona

Primer s'han d'atendre les persones que els edificis, afirma monsenyor Camprodon

"Els capellans han de poder cobrir les despeses d'una vida austera però decent"

GIRONA.— El Bisbe de Girona, monsenyor Jaume Camprodon, ha publicat un escrit amb motiu de la Diada de Germanor en el qual afirma que "en primer lloc cal atendre les persones". Concretament, diu que "els capellans que serveixen o que han dedicat la seva vida al servei de la diòcesi han de poder cobrir les despeses ordinàries d'una vida austera, però decent, i de la seva formació cara al seu servei sacerdotal".

Monsenyor Camprodon afegeix que "després de les persones vénen les activitats pastorals: catequesi, moviments i grups de joves, litúrgia, premsa, etc." En tercer lloc hi posa "les despeses de conservació de cases rectorals i d'esglésies parroquials amb pocs recursos econòmics". En aquest aspecte adverteix encara que "en temps de crisi s'ha d'aparcar el capítol d'ornamentació, de manera que si alguna parròquia o persona s'havia il·lusionat amb algun projecte, convé recapitular i encarrilar els donatius a necessitats més urgents de dintre i de fora de l'Església ja que això és una forma concreta d'ajudar a formar

consciència d'acord amb l'esperit de l'Evangeli".

Durant l'any 1982 la diòcesi de Girona va tenir unes despeses de 173.340.616 pessetes, i un dèficit de 15.093 ptes. El capítol més important de despeses fou el de personal amb un total de 110.260.568 ptes. Després el seguí el capítol de conservació d'edificis; reparació de temples i lloguers

amb més de trenta mil pessetes.

Per últim, cal recordar que l'Església de Girona es va ja autofinçar en un 65,4% de les seves despeses. Manca, doncs, un 34'6 per cent de recursos per l'autofinançament total que representa la xifra de 127 milions. Durant l'any anterior cada capellà va rebre com a mínim 34.800 ptes. mensuals.

Ampli programa de concerts de Nadal a les comarques gironines

La Generalitat de Catalunya a través dels seus Serveis Territorials de Girona ha organitzat un ampli programa de concerts nadalencs durant el mes de desembre que tindran lloc a les diferents comarques. Són els següents:

Dia 15: Església parroquial de Palamós a les 8,30 del vespre, concert pel Trio Bartók.

Dia 16: Museu Empordà de Figueres a les 8 del vespre, concert de piano i violí per Amat i Puig.

Mateix dia: Església parroquial de Palafrugell a les 10 de la nit, concert pel Quartet Talich.

Mateix dia: Església de Besalú a les 9 del vespre, concert pel Quartet Tarragó.

Dia 17: Església del Monestir de Ripoll, a les 10 de la nit, Concert per l'Obrador Instrumental de Manresa.

Dia 18: Al mateix monestir a les 6 de la tarda, Concert per la Capella de Santa Maria.

Mateix dia: Monestir de Sant Esteve de Banyoles a les 7,30 de la tarda. Concert pel Quartet Talich.

Dia 26: Església de Sant Joan de les Fonts a les 12 del migdia, Concert de piano per Gabriel Granados.

Dia 23: Teatre Municipal d'Olot, a les 10 del vespre, concert per Montserrat Torrent (orgue) M.ª Lluïsa Cortada (Clavecí) i la Coral Sant Jordi. Mateix dia: Auditori Caixa de Torroella de Montgrí a les 10 nit concert per Anna Ricci i Angel Soler.

L'amistat de Gaudí-Torras i Bages

Es compleixen enguany cent anys que el genial arquitecte de Catalunya, exponent cabdal del modernisme i una de les figures cimeres mundials de l'art del segle XIX es feu càrrec de la seva obra màxima, el temple de la Sagrada Família, de Barcelona.

Moltes coses s'han recordat amb aquest motiu sobre la personalitat del gran artista, però potser ningú no s'ha fixat en una facetat interessant: la seva entusiasta admiració i cordial amistat amb el Doctor Torras i Bages.

No podem precisar quan començaren a relacionar-se; però degué ser principalment a partir de 1883 en què el Doctor Torras fou nomenat Consiliari del Cercle Artístic de Sant Lluc, del qual Gaudí fou membre des de bon començament, que aquesta amistat s'afirmà i aprofundí.

El Doctor Torras admirava Gaudí per la seva inspiració genial, per la seva perfecció absoluta, alhora que per la seva fonda religiositat i extremada senzillesa. I Gaudí venerava el Doctor Torras per la seva

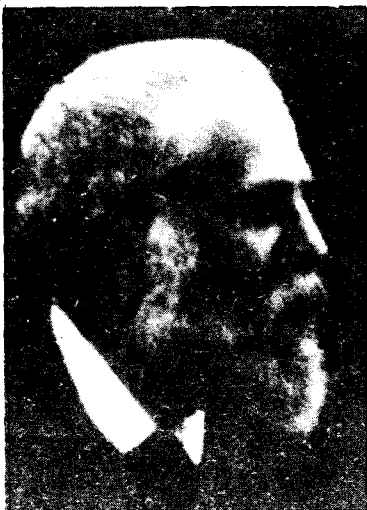
volada intel·lectual i, sobretot, per la seva virtut i exemplaritat.

Contribuiria sens dubte a augmentar l'afecte de Gaudí vers el Bisbe Torras la simpatia amb què aquest es mirava l'edifici del temple de la Sagrada Família, per al qual cedí de bona hora tots els beneficis i fins i tot els drets d'autor del seu "Mes del Patriarca Sant Josep", a més de fer a favor d'ell diferents donatius en diverses ocasions.

Un cop, bisbe el Doctor Torras volgué comptar amb l'assessorament de Gaudí per a la construcció de la façana principal de la Seu de Manresa i per a la decoració de la catedral de Vic.

Però cap altre testimoni tan eloqüent d'aquesta amistat com el del mateix Gaudí, com es desprèn d'una conversa que tingué l'endemà de la mort del Doctor Torras, amb l'arquitecte deixeble i biògraf seu, Josep Francesc Ràfols, del qual són aquests paràgrafs:

"...Jo era molt amic del Doctor Torras. Abans d'ésser ell bisbe de Vic, venia sovint ací (la Sagrada

Família). Passejàvem per baix, conversàvem llargament... Recordo ara que ell va dir la frase més exacta que conec sobre aquest temple: quan va publicar el "Mes de Sant Josep", va escriure en el pròleg que aquesta obra és un dels temples més elegants de la cristiandat. Jo crec que això és exacte: aquest temple no serà pas molt

extens; però serà un temple elegant. Parlem-ne com si no fós fet nostre ("nostre" vol, dir, naturalment, del mateix Gaudí)... Perquè ell era just. Quan li diuen savi, em sembla que no el lloen com es mereix. Era més que savi: era just! Sempre en totes les coses imposava aquest criteri de justesa. Jo havia menjat amb ell algunes vegades i no tingui por que mai em vagi instar mentre menjava: "pren-gui més de tal cosa"; "pren-gui més d'això altre..." Perquè ell ja suposava que menjàvem per la gana que tinguéssim. Però, en canvi, sortirem un dia en una tartana... i a mi em va sorprendre veure-li els peus calçats amb sabates ordinàries, de simolsa, justament en un dia que, havent plogut de poc, era encara la terra molt mullada... Aquell home que ni es recordava d'abrigar-se els peus, tenia, en canvi, una rectitud perfecta en el compliment dels seus deures eclesiàstics.

A un senyor que li ajudà la missa una pila d'anys, mai no li parlà a la sagristia. "Déu el guard", en arribar; "Estigui bo", quan se'n tornava. És que no sols dins el

temple sentia un gran respecte, sinó fins en les dependències on s'acostuma estar més lliurement. I això que a aquell senyor ell li era molt amic..."

Gaudí morí el dia 1 de juny de 1926, víctima d'un vulgar accident de tramvia, quan, com de costum, anava a fer la visita al Santíssim en l'església de Sant Felip Neri. Portava a les mans uns rosaris. Moria, doncs, resent el Rosari, com resant el Rosari havia mort deu anys abans el seu gran amic, el Doctor Torras.

I com les darreres paraules d'aquest foren "Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum..." (Per Nostre Senyor Jesucrist, el vostre Fill), així també les darreres paraules de Gaudí foren: "Déu meu!"

Dos grans amics, dos grans creients, dos grans genis, dos grans patricis, dues figures estel·lars del nostre poble, unides en vida i en mort amb els mateixos ideals.

Àngel Miralda
Vice-Postulador de la Causa
de Beatificació de Torras i Bages

Lleida

Cinc notícies de l'Església lleidatana

1- Cardenal Tarancón: La nostra joventut està actualment més que mai a l'espera.

Aquestes són les paraules dites pel cardenal Tarancón en el seu parlament com a Mantenidor en el certamen literari Marià que se celebra cada any a Lleida amb una història molt més que centenària i que organitza la Pontifícia i Reial Acadèmia bibliogràfica Mariana. Acte acadèmic i lliurament de premis als concursants celebrat el dia 16 del proppassat octubre en el Teatre Principal de Lleida. Amb assistència del bisbe de la diòcesi monsenyor Ramon Malla que presidia l'acte i de les autoritats locals i provincials. Abans de la celebració de l'acte acadèmic s'havia celebrat en l'oratori de l'Acadèmia Mariana una Missa en la qual concelebraren monsenyor Ramon Malla, el cardenal Tarancón i d'altres sacerdots entre els quals cal destacar el director de l'Acadèmia Rvd. Salvador Gené.

El certamen estava dedicat aquest any al Col·legi Episcopal de Lleida amb ocasió de la celebració dels 25 anys, que té per patrona i titular la Mare de Déu de l'Acadèmia.

La Flor Natural fou per la poesia "Suite a la contemplación" de Genaro Ortega, d'Igualada. El premi de Sa Majestat el Rei Joan Carles I, va correspondre al treball en prosa "La Casa Real Española y la Virgen de la Academia patrona de Lleida" de Jordi Curcó Pueyo, de Lleida.

En el mateix teatre i abans del certamen, la Coral Shalom del Col·legi Episcopal va oferir un concert als assistents, delectant amb

L'Arquebisbe emèrit de Madrid en un moment de la seva dissertació

la seva bona música i interpretació.

La vinguda a Lleida del cardenal Tarancón havia despertat una certa expectativa que fou plenament satisfeta. El cardenal Tarancón, home de cultura i de fe cristiana, de paraula fàcil i sàvia, va impregnar de realisme i esperança el seu parlament, i l'ànim de tots els que l'envoltaven.

És difícil fer una síntesi de tot allò que va dir el Cardenal, però si crec que és un deure destacar algun dels seus paràgrafs, com quan afirmà que "L'Acadèmia Mariana de Lleida és una societat de literats". I en sintonia amb el pensament de Joan Pau II i fent seves les paraules del Papa va dir referint-se a l'Acadèmia: "L'Acadèmia Mariana reafirma el diàleg fe-cultura i és un vehicle per aconseguir la seva síntesi"; per això, continuà dient, és vivent i "persisteix la raó d'ésser de l'Acadèmia

Mariana i la celebració dels certàmens".

Amb inquietud de Pastor i d'home de lletres atent a les necessitats dels joves, féu al llarg del seu discurs una anàlisi profunda dels plantejaments de la vida dels joves i allò que la societat i l'Església són per a ells.

2- Els joves i la pregària.—

En ocasió de l'Any Sant i entorn al què, com i per què de la pregària, la coordinadora de pastoral de Col·legis de l'Església ha convocat pel dia 7 de desembre, vigília de la Immaculada, una TROBADA DE JOVES sota el lema "PREGUEN ELS JOVES D'AVUI? PARLEM-NE!! La reunió tindrà lloc a la parròquia de Sant Ignasi, a les 7 de la tarda. Xerrada-Col·loqui. Després a les 9 del vespre celebració jove.

Per a nois i noies des dels 16 anys.

3- Concursos de Nadal.—

Com en altres anys tampoc aquest no manquen a la cita nadalenca l'Agrupació llerdenca de Pessebristes i anuncia la convocatòria de tres concursos molt tradicionals a Lleida i que tenen un ressò ampli i resposta molt favorable per part de tots. Els concursos són: XLIX PESSEBRES— XXXIII NADALES— IX JUVENIL DE PESSEBRES. Concursos patrocinats pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, Diputació Provincial i Ajuntament de Lleida.

El termini d'inscripció en el concurs de Pessebres acaba el 20 de desembre, en el juvenil de pessebres el dia 16 de desembre amb la presentació dels pessebres en els

baixos del palau de la Paeria on seran qualificats i romandran exposats fins el 24 del mateix mes. Per al concurs de Nades el termini d'inscripció finalitza el dia 20 de gener de l'any 1984.

El lliurament de premis se celebrarà el dia 29 de gener del 84 en el Teatre Principal de Lleida, a les 10,30 del matí. Se celebrarà també en el mateix acte el Concurs de Nades.

4- Els Catecismes Escolars.—

La Delegació Diocesana d'Ensenyança d'acord amb un dels seus objectius que és el d'ajuda als mestres professors de Religió, ha convocat dues Jornades d'Estudi sobre els Catecismes Escolars. Una de les Jornades s'ha celebrat a Lleida, en el Col·legi Episcopal i fou dirigida pels Rvd. A. Lapena, Director del Secretariat Diocesà de Catequesi i el Rvd. Lluís Sallan, Coordinador de Religió d'E.G.B. Una altra Jornada se celebrarà a Montsó el 19 de novembre, en el Col·legi Nacional Joaquín Costa, comptant amb la participació-direcció de Luis A. Gracia, Director del Secretariat Nacional de Catequesi.

5- Binèfar restaura el campanar.—

En la parròquia de Binèfar han començat les obres de restauració del campanar del temple parroquial que des de fa molts anys necessitava ésser reconstruït i que era també una vella aspiració del poble. Obres de restauració que són fruit també del zel i treball per la parròquia, dels sacerdots responsables, els germans mossèn Marcelino i mossèn José Santisteve.

Urgell

El bisbat d'Urgell presenta els seus "números"

LA SEU D'URGELL.— La Vicaria General del Bisbat d'Urgell ha fet públic l'estat de comptes del bisbat pel que fa a l'exercici de 1982. Publiquem seguidament un resum de les xifres més importants ensem amb clarificadores:

INGRESSOS

1.- Subvencions: Conferència Episcopal	
Espanyola-Aportació estatal	54.928.339
Altres subvencions	505.200
Total	55.433.539
2.- Aportacions comunitat diocesana	
-Diada Ajuda Església Diocesana	1.716.198
-Entitats diocesanes	1.975.370
-Col·lectes 10%, Aranzels 50%	1.722.282
-Misses binació i manuals	1.265.207
Total	6.679.057
3.- Venda publicacions, serveis i altres	2.106.443
4.- Rendes patrimoni immobiliari	3.619.764
5.- Rendes patrimoni mobiliari i préstecs a sacerdots i parròquies	9.154.371
Totals	55.433.539
	6.679.057
	2.106.443
	3.619.764
	9.154.371
Total	76.993.174

Total ingressos 1982: 76.993.174 ptes.

DESPESES

1.- Dèficit any anterior	1.006.987
2.- Despeses personal	
Havers i salaris	45.127.448
Personal auxiliar	1.342.286
Desplaçaments	3.923.165
Despeses socials i ajuts	9.047.859
Total	59.440.758
3.- Funcionament Pastoral diocesana	4.085.610
4.- Obres (construccions, reparacions, etc.)	9.319.877
5.- Diversos (prestecs, interessos, etc.)	4.637.577
Totals	1.006.987
	59.440.758
	4.085.610
	9.319.877
	4.637.577
Total	78.490.809

Total despeses 1982: 78.490.809 ptes.

Resum:

Total despeses: 78.490.809
Total ingressos: 76.993.174

Dèficit.....: 1.497.635 ptes.

Vic

Al Casal Claret no fallen mai les activitats de cap de setmana.

El Casal Claret: una experiència d'acolliment

VIC.— Tots parlem amb entusiasme d'acolliment, però ens costa d'oferir-lo cada dia i en tota circumstància. En palpem, tanmateix, els bons resultats així que ens decidim a oferir-lo de continu al jovent.

Hi ha qui diu, parlant d'un adolescent: "sembla mentida que hagi millorat tant en tan poc temps". És normal, cal respondre, car el noi madura en un ritme prou ràpid des del moment que el medi li és favorable. Així és el ritme vital, ningú no el pot forçar, però s'acreja i s'envigoreix en uns ambients adequats, mentre decau en d'altres.

L'èxit de què parla la gent no té cap secret. Al Casal Claret usem les mateixes tècniques de dinàmica de grups que a tot arreu, despleguem les mateixes activitats que els altres casals cristians amb jocs, treballs manuals, excursions, sortides de reflexió als caps de setmana, colònies d'estiu, celebracions eucarístiques participades, etc., i mirem d'estar sempre

oberts a tota aportació de fora i a la participació en les activitats d'altres grups. Tenim al Casal el moviment d'Hora 3, i hi ha activitats programades per a preadolescents, adolescents i joves. Aquests últims s'encarreguen d'organitzar i dirigir activitats, de tota mena per als d'edat inferior. Finalment tenim un bon grup d'oració, format per nois i noies de nivell universitari i del món del treball, els quals participen en l'organització i en la posada en pràctica de gairebé totes les activitats.

Al Casal s'hi ve, si es vol, cada dia, car els dos claretians responsables l'obrim sempre que no ens n'hàgim d'absentar per motius de treball. En tals casos advertim per endavant el dia i l'hora de tornada, i fem que no hi fallin mai les activitats dels caps de setmana.

L'objectiu del Casal és **acompanyar el jovent en el camí de l'amistat i en la vivència de la fe**. Val a dir que aquest acompanyament és diari, continuat. Això, junt amb l'acció integradora de diver-

sos nivells, potser constitueixi el factor més positiu.

Creiem que al Casal hi ha de bon conuiu en l'alegria, el dinamisme i el lliurament als companys. La participació constant, d'altra banda, dels d'una etapa superior en les activitats dels més joves contribueix poderosament a asseure l'ambient i al creixement psicològic de tots.

La vida cristiana només hi té un punt de referència: **JESUCRIST**. És molt bonic de veure com el jovent accepta i estima la persona de Jesucrist, el qual és l'únic **personatge** del Casal, el seu centre i la seva finalitat.

Aquestes senzilles ratlles no volen ser una propaganda, sinó una simple informació, que voldríem encoratjadora per als lectors de Catalunya Cristiana, com ho és per a nosaltres tota notícia sobre els grups juvenils cristians de la nostra terra, els quals van augmentant, creiem, en nombre i en eficàcia.

Miquel Peix C.M.F.

II trobada de consiliaris dels Moviments

LA GLEVA.— Se celebrà fa pocs dies, la trobada dels Consiliaris dels Moviments de la nostra diòcesi. La convocatòria fou en aquesta ocasió al redós del Santuari de la Gleva els propassats divuit i dinou de novembre.

Entre els qui hi assistiren (entorn dels trenta membres) hi havia representació de la múltiple varietat de grups i moviments que treballen particularment en la pastoral juvenil (Escoltisme, J.O.C., Muec, Hora-3, Mijac, Moviment Rural, Trobades de la Llobeta, grups de Catequesi Parroquial...).

Es treballà a nivell de petits grups en el que ha de ser fase

prèvia per a properes trobades. Es tractava de "veure" el jove d'avui (el seu medi, les seves aspiracions, el seu tarannà...) com a un pas previ al "Jutjar" que vindrà més endavant i possibilitarà en un pas ulterior, el traçar unes línies d'acció... "Actuar".

En aquest veure el jove d'avui, van parlar davant dels reunits, en Joan Vera (membre actiu de la JOC), la Gemma Rossell (del Muec) i en Josep Massana com a representant del moviment Escolta. Finalment parlà en Joaquim Casal (sociòleg i bon coneixedor de la realitat juvenil a Catalunya pels treballs que ha realitzat sobre aquest tema) el

qual presentà la seva ponència i ajudà en el diàleg que s'establí posteriorment a partir de les reflexions particularitzades de cadascun dels petits grups. Aquesta trobada en la qual s'hi palesà un bon grau d'inquietud i un desvetllament progressiu dels nostres Moviments, és un contacte més entre d'altres que els Consiliaris Delegats de la Pastoral Juvenil de nostre bisbat aniran convocant periòdicament per tal d'anar mantenint aquesta tònica d'intercanvi d'experiències, enriquiment mutu i possibilitats d'una acció pastoral de conjunt.

M. C.

Els sants no fan mal

Alguns diaris s'han sorprès perquè a Roma s'ha donat la llum verda als processos de beatificació de persones que van ser assassinades per la fe de Jesucrist, durant la guerra del 36. Com que ara, de qualsevol cosa religiosa, les passions i la ignorància en solen treure profit, penso que és bo de dir-ne alguna observació aclaridora.

a) En l'Església catòlica, és normal que, en els casos de persones que han vessat la seva sang i donat la vida per causa de la fe en Jesucrist, es pugui introduir un procés de beatificació en el qual els organismes competents, a les diòcesis i Roma, estudiïn escrupolosament el cas a fi de saber amb certesa si hi ha hagut realment martiri o no.

b) En aquells primers fets de salvatge, abans que es parlés de guerra, va començar immediatament, com a fruit d'una consigna universal i exigent, la mortaldat de capellans, religiosos i religioses i laics creients, entre els quals va haver-hi casos vistosament martirials, atesa la crueltat dels assassins i la valentia, exemplaritat i perdó dels assassinats.

c) Començada la guerra, la caça diària de capellans va continuar mentre cremaven les esglésies i edificis religiosos: a la llista d'assassinats, capellans, religiosos i laics creients, comptant-hi alguns bisbes, va ser esfereïdora. A cada poble se sabia que els capellans assassinats, perseguits com rates, sense que ningú no els defensés, no solien pas ser homes de política. Els mataven perquè eren capellans i prou. El bosc i les famílies més bones els acollien amagant-los com podien.

d) Ha estat trist i injust que aquella temporada de terror hagi estat força falsejada per gent que no hi era i per raons que ells se saben. S'ha comès la injustícia del silenci interessat o de la interpretació arbitrària en més d'un punt.

e) L'Església, amb la prudència de sempre, en la persona de Pau VI, no va deixar tirar endavant els processos dels presumptes màrtirs, mentre podia haver-hi confusió o coneixement poc exacte dels fets i circumstàncies. Però aquesta precaució tenia un límit, i no era pas just que tants assassinats per ser sacerdots o gent de fe no poguessin ser recordats i honorats pels creients, pel fet d'haver estat occisos enmig d'una torbonada política o bèl·lica. Era just que fossin honorats i coneguts per a exemplaritat dels fidels vivents, prou febles de vegades.

No hi ha res a dir que els polítics honorin als seus màrtirs; però hi ha a dir i és injust que, per opinions d'alguns polítics, els cristians siguin mal interpretats quan volen honorar els seus màrtirs de fe, quan realment es demostra que ho són.

f) És cert que també a l'altra bàndol va ser afusellada molta gent; però no era per motius de fe com els nostres màrtirs: si algun dels assassinats a l'altre bàndol es demostra que va morir per la seva fe cristiana, l'Església l'honorarà igualment; com, igualment, si es demostra que algun dels sacerdots assassinats ací, va ser-ho per raons alienes a la fe, és segur que no serà pas beatificat perquè l'Església té bona vista i l'Esperit Sant l'ajuda.

g) L'Església té tot el dret a estudiar i discernir quin ha estat assassinat per la seva fe o per altres motius: és cosa seva i no de periodistes o polítics.

h) Pau VI va ser molt prudent, com hem dit, frenant els processos de beatificació dels possibles "màrtirs de la guerra". El mateix Pau VI va tornar a obrir la porta i el Papa actual la va donar per ben oberta, sense fer gaire fressa ni l'un ni l'altre. La interpretació poc bonica segons la qual el Papa actual ha obert la porta, ara, en unes circumstàncies de mal gust, és injusta i incorrecta. L'ocasió de fer córrer la notícia ha vingut d'una petició d'un bisbe, al Sínode, sobre el cas dels màrtirs en qüestió, segons diuen bones fonts.

i) Declarar "beats" o "sants" no és com bufar i fer ampolles. Els processos de beatificació o canonització són d'un rigor extremat, com els profans no es poden imaginar. Calen anys i estudis interminables. Tant de bo que altres afers es fessin amb tanta honradesa i precisió.

j) No seria ben fet de desitjar la beatificació de presumptes màrtirs per motius polítics; tampoc, i menys, ho seria d'impedir-les i fer-les antipàtiques per motius igualment polítics. Els sants no fan mal.

k) Els sants, màrtirs o no, són els predilectes del "partit de Crist" que no és d'aquest món. Els qui no són del partit de Crist no els tenen simpatia.

l) Segur que els màrtirs no fan perdre la pau i unitat dels homes de bona voluntat. Escandalitzar-se pels sants pot ser escàndol farisaic o interessat.

m) Els fills de l'Església han de respectar, admirar i limitar els sants i confiar en l'Església que, en això, sap més que les opinions mundanes.

Ramon Masnou Bisbe, Emèrit de Vic

Andorra

Andorra recorda els morts de la riuada de 1982

ANDORRA LA VELLA.— Els terribles aiguats del 7 i 8 de novembre de l'any passat foren una catàstrofe a nivell nacional a Andorra. A més de la destrossa material, que superà els 120 comerços, entre els quals un dels més importants, amb uns 8.000.000.000 de pessetes de destruccions públiques i privades, l'amplitud de la catàstrofe s'aprofundí amb la constatació del nombre elevat de víctimes. Tretze foren les persones que perderen llur vida, quatre de les quals, un any després, encara no ha aparegut el seu cos. Cinc infants pagaren amb llur vida el desencadenament furibund dels elements, cinc infants que fugien del desastre, com la petita Patrícia Ducòs i Castellví que amb el seu pare, intentaven tornar a la Seu d'Urgell on tenien una cunyada i tieta; com Xènia i Oscar Armengol, com Meritxell Flogny i Viusà, com Cristina Vallmitjana, que amb llurs pare i mare fugien de l'explosió de les cisternes de gas de La Massana, on el pànic s'havia apoderat de la població: la mort els esperava a tots a la carretera inundada que cedí al moment que passaven en cotxe.

Un any després, els comerciants s'han refet, sense cap mena d'ajuda, val a dir-ho, però

els familiars de les víctimes, mai més no podran tancar una terrible ferida.

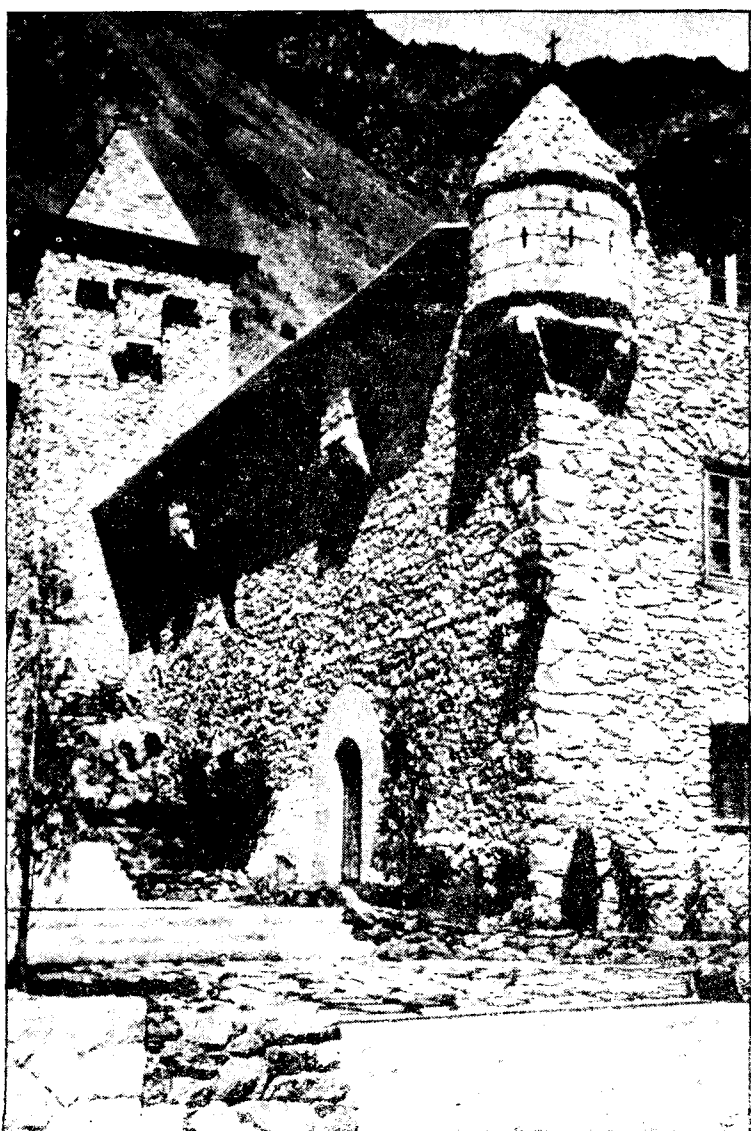
El dia 8 de novembre una placa monòlit amb els noms de tots ells, quedà inaugurada i fixada per la posteritat a la Plaça del Poble d'Andorra la Vella.

Una missa concelebrada per tots els preveres de les Valls i pel Vicari general del Bisbe-Príncep d'Andorra, monsenyor Joan Martí Alanís, precedí la

descoberta de la placa, i aplegà una gernació considerable de ciutadans de tot Andorra, que volgueren associar-se massivament al record i al dolor de les famílies.

J.V.G.

Foren molt nombrosos els andorrans que volgueren recordar la tràgica mort de conciutadans seus, tot assistint al funeral que se celebrà a la parròquia de la capital del Principat i a la cerimònia de descoberta d'una làpida commemorativa.

A la casa de la Vall s'hi viu aquests dies una gran efervescència política. O augmentar els impostos, o arrossegar un fort dèficit d'actuacions, heus ací el dilema.

L'augment d'impostos, una crisi política ajornada

Des del mes d'agost, el món polític andorrà viu intensament agitat pel debat sobre la introducció de la fiscalitat indirecta en els principals sectors de l'economia andorrana: banca, companyies d'assegurances, agències immobiliàries, societats anònimes, hotelaria i registre comercial. La fiscalitat que s'introduïa venia justificada ja en el discurs-programa del Cap de Govern, Oscar Ribas Reig, programa acceptat pel Consell General al moment de l'investidura i amb la mateixa votació de la llei el 18 d'agost passat, per la necessitat de trobar noves fonts d'ingressos per unes arques deficitàries de 1.500.000.000 ptes. malgrat la reducció del pressupost general. Per altra banda, el "super ministre" Ubach, un dels membres del govern més vilipendiat i acusat de tecnòcrata per certa premsa del país, assegura en altres mitjans de comunicació que amb aquesta llei la pressió fiscal no passa de 10% del producte nacional

brut, mentre que a altres "Paradisos Fiscals", és del doble; a més, concerneix, pràcticament, els estrangers inversio-nistes o turistes. Segui com sigui, el dia 9 de novembre, una tensa sessió de Consell General desembocà en la suspensió per 4 mesos de la llei de tributació fiscal votada dos mesos i mig abans, per la mateixa assemblea parlamentària andorrana. Val a dir que, aleshores, la llei havia passat gràcies a l'abstenció de 7 dels Consellers de la majoria, que no volgueren fer caure el Cap de Govern que havia vinculat la doble llei d'ingressos i de suplement extraordinari pels aiguats, a la qüestió de confiança.

L'examen dels 385 recursos interposats contra la llei, que ja era vigent, (374 prop de les delegacions permanents dels Coprínceps i 6 prop de Casa de la Vall) va constituir el punt principal a l'ordre del dia; la possibilitat d'acceptar els recursos i per tant, de revocar la llei, havia fet dir i repetir al Cap

de Govern que, en aquest cas ell dimitiria.

A l'hora de la veritat, però, s'establí un pacte que segons sembla, disposa algunes clàusules secretes, i que ha suspès la llei i els seus recursos de manera que permet a una comissió govern-Consell general d'establir durant el termini de quatre mesos la concertació que havia faltat amb els sectors concernits i de reelaborar la llei.

Aparentment el senyor Oscar Rivas ha capitulat, puix, suspesa la seva llei, a fi de comptes, en serà ampliat el seu contingut a algun altre sector com el tabaquer i el terratinent.

Encara que també podria ser veritat l'exclamació d'un Conseller de la Parròquia de Canillo, segons el qual, passats els quatre mesos, la llei suspesa tornarà a cobrar vigència sense més ni mes...

Joaquim Viusà i Galí

Valladolid

Dr. Baeza: "A molts els resulta intolerable el Déu de la llibertat"

VALLADOLID.— Monsenyor Delicado Baeza, Arquebisbe de Valladolid, en la seva última carta als seus diocesans, parla de les teories que en nom de la "llibertat" neguen l'existència de Déu.

"És curiós —diu el Prelat—. Alguns que al·leguen la inexistència de Déu en nom de la llibertat, paradoxalment mostren amb la seva actitud que, en el fons, allò que els resulta intolerable és el Déu de la llibertat. El voldrien ordenador, atent d'un món del tot llis i sense arrugues, un Déu que impedeixi el mal amb el seu poder".

"Déu és omnipotent —acaba dient l'Arquebisbe de Valladolid, però s'aproxima a l'home en la impotència i la debilitat; és immens, però no es dóna a conèixer si l'home no s'aixeca de la seva dolència pel desig de recerca; és immutable, però profundament apassionat en favor de l'home; és etern; però s'introdueix en la història de la humanitat i de cada home amb intencions salvadores... El Déu de Jesús que sembla abandonar, però que està present, perquè sigui un mateix el qui s'abandoni a Ell: Això és creure, el miracle de la fe, pura acció de la seva gràcia quan és corresposta".

Madrid

Les esglésies no catòliques demanen ser presents a TVE

MADRID.— "Esperem comptar amb espais en la ràdio i televisió espanyoles, segons el recent acord de TVE sobre la presència de confessions religioses en els Mitjans de Comunicació" ha declarat Joan Gili, secretari de la Coordinadora de Mitjans de Comunicació Social de les Esglésies Evangèliques Espanyoles, a l'agència EFE.

"La nostra intenció —ha afegit Joan Gili— es oferir un únic programa de la presència de les Esglésies evangèliques, en el qual la Bíblia ocupi un lloc preeminent, destacant el seu missatge per a l'home actual, i donar a conèixer també al poble espanyol el que són les Esglésies evangèliques. El programa serà informatiu i sense cap objectiu publicitari".

Donada la tradició d'aquesta Coordinadora d'Es-

glésies evangèliques, que agrupa a set confessions diferents amb un total aproximat de 200.000 fidels, Joan Gili diu que espera que sigui inclosa dins de les confessions de "notable arrelament" que la llei de llibertat religiosa exigeix perquè se'ls reconeguin determinats drets, encara que indica que la decisió final correspon a la Direcció General d'Assumptes Religiosos. El secretari de la Coordinadora, en canvi, no considera probable que els programes puguin començar pel gener, en no conèixer-se encara el temps disponible per a ells, fet que impossibilita la realització de qualsevol pla.

Per la seva part, el secretari de la Federació de Comunitats Jueves a Espanya, Samuel Toledano, està segur que el judaisme pel seu "notable arrelament" serà present en els mitjans de

comunicació estatals. El nombre de jueus que actualment viuen a Espanya són dotze mil segons estimacions de Samuel Toledano.

"Els nostres programes —comenta— tindran una part històrica que mostrarà les grans figures del judaisme espanyol i com aquest ha contribuït a la cultura i civilització espanyoles, amb especial atenció vers els sefardites i, després una part actual per informar com viuen avui dia els jueus, els seus cultes, cerimònies religioses, etc". Allò que exclou totalment dels programes, és tota idea de proselitisme, el qual ja està superat. Seran programes informatius dirigits a tot el poble espanyol. Samuel Toledano coincideix també en la dificultat que els programes puguin començar pel gener.

Jaén

Caritas va distribuir trenta milions entre els damnificats per les pluges

JAEN.— Amb motiu de les inundacions sofertes en diferents poblacions d'Andalusia Occidental, Caritas regional, informa a l'opinió pública que, des del primer moment i a través de les diferents Caritas Diocesanes afectades, s'ha fet present en totes les localitats i pobles que han sofert els efectes de les inundacions.

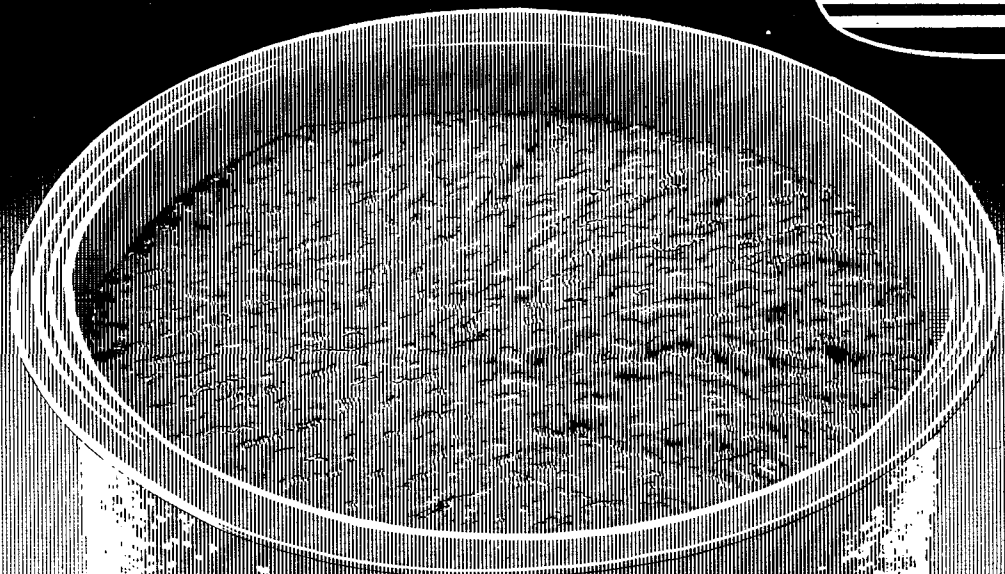
Així ha procedit a ajudar les famílies més necessitades, fonamentalment atenent-les pel que fa a robes d'abric, mantes i aliments de primera necessitat; i tot això amb els propis mitjans de cada una de les Caritas Diocesanes. Aquestes ajudes han arribat, fins ara, aproximadament a unes vuitanta famílies, per un valor aproximat de dinou milions de pessetes.

Atès, la majoria de totes les Caritas Diocesanes d'Espanya han iniciat la campanya de Nadal, que fonamentalment a Andalusia es destinarà a aplegar fons per l'atur, la Comissió Permanent de Caritas Espanyola, en assabentar-se de l'opinió d'aquesta Regional, ha destinat immediatament, a càrrec del fons nacional d'emergències, la quantitat de trenta milions de pessetes amb destinació als damnificats d'Andalusia.

MOUSSE

com un bombó gelat

DANONE

colore

DANONE

ESPREN
BEN FRED

Suïssa

El nou eslògan de la Caritas helvètica:

“Si un sol home pateix menys, el món ja és millor”

BERNA.— “Si un sol home pateix menys, el món ja és millor”, és l'eslògan de la nova campanya anual de Caritas-Suïssa, presentada a Berna pel seu director, Fridolin Kissling. Kissling, en la seva conferència de premsa definí les tasques de Caritas avui, remarcant el treball de l'obra d'ajuda mútua dels catòlics suïssos en el camp de l'acolliment dels refugiats i de l'ajuda social.

Les tasques de Caritas, avui

D'antuvi Kissling recordà que l'acció de Caritas es desenvolupa en dos sectors igualment importants: el sector suís, i l'ajut a l'estranger. També recordà que Caritas s'ocupa a Suïssa del problema candent i polèmic dels refugiats. Sobre això, segons el senyor Kissling no hi ha reaccions negatives en la població del país. I com a prova hi ha la gran disponibilitat i solidaritat dels grups que s'ocupen de l'acolliment i de la integració dels refugiats. Però és evident que, des de fa al voltant de dos anys, aquest clima s'ha deteriorat: la competència a nivell de la recerca d'un treball o d'un estatge ha aixecat una part de la població suïssa contra els refugiats. Per altra banda, l'actitud de les autoritats es fa cada vegada més dura: abans, en cas de dubte, la política de les autoritats era la d'acceptar la petició. Aquesta actitud és actualment diferent: el cas recent de l'expulsió del txec Ludmir Polach, és per recordar.

Parlant de l'ajut a l'estranger, el senyor Kissling ha subratllat que en aquest camp també s'ha tractat dels drets de l'home: vista l'explotació i l'opressió de què són víctimes les masses pobres del tercer món, Caritas ha decidit

reforçar la seva acció als barris miserables de la grans poblacions del tercer món. Finalment, el senyor Kissling lamenta, sobretot si es considera el projecte de pressupost pel 1984, s'ha tingut ben poc en compte la petició “ajudar avui per sobreviure demà”, que estava avalada per 200.000 signatures. Les nombroses promeses fetes durant la campanya electoral han tingut ben poca efectivitat...

El repte del barraquisme

L'extensió dels barris de barraques del tercer món és en progressió constant. La memòria sobre el barraquisme al tercer món, redactada pel senyor Peter Buechler, col·laborador en l'ajut a l'estranger de Caritas, descriu els factors que obliguen els camperols a fugir del camp per anar-se a aglutinar als afores de les metròpolis sobrepoblades del tercer món. A part de les inundacions i les catàstrofes naturals, hi ha d'altres raons que expliquen aquest èxode rural: repartiment injust de les terres, transtorns polítics i guerres ci-

vils, absència d'ajuda de l'Estat a l'agricultura, concentració dels mitjans de producció a les ciutats... Per Caritas, és evident que cal abans de tot posar tot l'interès sobre el desenvolupament rural per acabar amb l'èxode vers les ciutats i evitar la formació de barris de barraques, i no es tracta per tant de defugir d'una urgència creixent: l'acció a nivell de les barraques. Sempre, segons Caritas, cap acció a favor dels habitants de les barraques no ha de fer-se sense la seva participació. Efectivament, Caritas treballa en col·laboració amb les seves corresponents del tercer món. Es tracta d'animar la vida comunitària activa.

Les barraques, també són l'esperança d'una vida millor

Després el senyor Buechler va explicar les pressions de posicions de l'Església xilena sostenint les “tomas de terra”, i saludà aquesta solidaritat. El senyor Gaewhyler, de retorn del nord-est brasiler també recordà que les barraques no solament són llocs de misèria, sinó que també poden esdevenir llocs d'esperança. El treball admirable de les comunitats de base a les barraques de Fortaleza, al Brasil, la lluita de Caritas en ajut dels animadors brasilers a fi que les “favelas” s'organitzin, que la gent defensi els seus drets davant els tribunals, perquè no siguin desallotjats després de deu o quinze anys d'ocupació de terrenys vagues, perquè no s'arrasin les seves cases per especulació del sòl, tot això és portador d'esperança. Finalment, el senyor Gaewhyler es mostrà molt impressionat per la fe profunda que demostren els “favelados” reunits en comunitats de base.

Índia

La mare Teresa, condecorada per la reina Isabel II

NOVA DELHI.— La mare Teresa de Calcuta ha rebut de mans de la Reina d'Anglaterra la més alta condecoració de la monarquia britànica per distingir la seva tasca a favor dels pobres i dels malalts. La condecoració fou imposada a la religiosa en una cerimònia privada celebrada en el palau del president de l'Índia on la soberana anglesa es va traslladar per assistir a la conferència dels països de la Commonwealth.

La mare Teresa fou efusivament rebuda per la Reina i, comentà que la condecoració no és per a ella, sinó “per a major glòria de Déu”.

Brasil

El setanta per cent de la població, subalimentada

BRASÍLIA.— Infants esquelètics abandonats en els hospitals de Fortaleza, al nord-est brasiler, dedicats al saqueig de magatzems en els pobles del nord i en la perifèria de Rio de Janeiro i de Sao Paulo, famílies senceres disputant el menjar podrit dels voltors en els grans dipòsits d'escombraries de Brasília o de Rio de Janeiro: la fam és arreu del Brasil; accentuada per la sequera del nord-est i la crisi econòmica que infla les estadístiques de l'atur.

El 70% de la població brasilera consum menys de 2.400 calories diàries, considerades com a mínim per una vida normal, segons els especialistes en matèria de nodriment. Les estadístiques de les organitzacions internacionals, com UNICEF o l'OMS, són alarmants. Ca-

da vint minuts, un infant brasiler mor directament o indirectament de fam. Les malalties derivades del desnodriment fan estralls. La taxa de mortalitat infantil és del 82 per mil, arribant al 250 per mil a certes regions. En la regió del Brasil, l'Estat de Sao Paulo, un 8% dels infants pateixen desnodriment i a certes regions del Pernambuco al nord-est, la proporció dels infants anèmics és del 30%.

La manca de nodriment redueix la talla dels individus. Un estudi fet a les barraques de Beco dos Casados de Recife, assenyala que dues tercers parts dels infants tenen talla inferior als límits mínims. En altres la manca de vitamines ha provocat nombrosos casos de demència.

Polònia

A un capellà empresonat no el deixen dir la missa

VARSOVIA.— Un sacerdot polonès, el pare Silvestre Zych, s'ha dirigit a Amnèsty Internacional per demanar una assistència com a detingut polític. El pare Zych, condemnat a sis anys de presó, és acusat d'haver amagat a la sagristia una arma que havia servit per l'assassinat d'un policia en un tramvia, a Varsòvia.

En una carta a Amnèsty Internacional, reproduïda en el servei d'informació de “Solidaritat” a Varsòvia, el sacerdot es queixa que no se li permet de celebrar la missa, i de ser víctima de brutalitats per part de les autoritats de la presó. “He estat apallissat després del meu arrest de setembre del 1982. També se m'ha prohibit oir missa per la ràdio i rebre la correspondència de l'episcopat polonès”, escriu el pare Zych.

Finalment, s'ha sabut també a Varsòvia que un altre sacerdot catòlic, el pare Malkowski, conegut per les seves simpaties pel sindicat “Solidaritat” ha estat robat per dos desconeguts. Tota la literatura clandestina ha desaparegut de la seva biblioteca. L'estiu del 1980, ell havia estat, juntament amb el pare Jankowski, un dels primers sacerdots que celebraren la missa a les pedreres Lenin de Gdansk.

Filipinas

El cardenal de Manila publica una revista de 500.000 exemplars

MANILA.— Un nou setmanari catòlic ha estat fundat a Filipines amb el patrocini de l'arquebisbe de la capital, el cardenal Jaime Sin. En la seva primera edició, “Veritas” s'ha proposat informar sobre Filipinas i sobre el món, de manera “objectiva, imparcial i neutral”.

El periòdic anuncia així la seva intenció de donar una visió crítica del règim del president Marcos. La tirada de “Veritas” serà de 500.000 exemplars. Després de l'assassinat, l'estiu passat, del líder de l'oposició, Benigno Aquino, la premsa independent es víctima d'una severa censura.

Sempre referint-se a assumptes de premsa, cal mencionar que el

Comitè executiu de la UNESCO ha decidit acollir l'Organització Catòlica Internacional del Cinema i de l'audiovisual (OCIC) en una nova categoria de cooperació, la categoria B.

Aquest nou estatut no permet solament una millor cooperació en el nivell de la informació, com fins ara, sinó sobretot una participació en projectes i accions concretes. Les dues organitzacions tenen veritables fins en comú, especialment el seu interès i el seu compromís pel nou ordre mundial de la informació i de la comunicació entre el Nord i el Sud (NOMIC). Tant la UNESCO com l'OCIC afavoreixen igualment els intercanvis interculturals en el sector dels “medias”.

Fruit d'un conveni Generalitat-Bisbat-Ajuntament

El museu de Solsona ampliat i restaurat

El bisbe de Solsona, el president de la Generalitat i l'alcalde d'aquesta ciutat presidiren la inauguració de les obres de remodelació i ampliació del Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, en un acte, esperat de fa temps, que obre les portes d'un museu ampliat, restaurat i obert al servei de la nostra cultura.

L'acte inaugural tingué lloc el dissabte dia 26 de novembre, a l'entrada que dona accés a l'antic Palau Episcopal, la major part del qual ha estat ara convertit en Museu. El president de la Generalitat, al seu parlament, féu una menció especial d'agraïment a l'Església, concretament la de Solsona per la tasca realitzada de preservar i conservar unes obres d'art tan importants per la nostra cultura i posar-les a l'abast de tothom. "No us penseu —digué— que inaugurarem un museu qualsevol ni un museu de poble. És un museu que vol ser model per a d'altres museus comarcals dintre de la política museística que porta a cap la Generalitat, paragonable amb les propostes avantguardistes dels museus europeus actuals". "Un museu —afegí— és com un llibre obert per entendre la nostra cultura i la nostra història, és com el fil conductor per a la construcció del nostre País".

El president Pujol anava acompanyat per la seva esposa, Marta Ferrusola, el conseller de cultura, Max Cahner i el subdirector general de museus, Josep Guitart. Aquest últim subratllà les bases sobre les quals ha estat possible fer un museu d'aquestes característiques, "gràcies —afirmà a la col·laboració de tres institucions: el bisbat de Solsona que aporta el material museístic i l'edifici, l'ajuntament que col·labora amb el museu etnològic als baixos de la Casa de la Ciutat i la Generalitat que aporta l'assessorament tècnic i el suport econòmic".

BISBE MONCADAS: "Una obra de gent del poble creient"

Per la seva part, el bisbe de la diòcesi glossà el museu, remarcant que les obres d'art recopilades, fruit de la religiositat del poble, són ara fora dels seus espais, dels seus temps i del seu esperit. Gràcies a Déu —afegí— les més belles obres d'art del nostre bisbat encara no són al mu-

seu. Encara són allà on han de ser, voltades de creients..." El bisbe Moncadas afirmà: "Obra de gent del poble creient, el museu és de tots. Del savi, del pagès, del fabricant i del paleta, dels nens de col·legi. Pertany a la cultura d'Occident, i qualsevol fill d'aquestsponents hi trobarà les arrels. Però de bon de veres aquest museu només el podrà entendre fins al moll de l'os de l'ànima, aquell que encara guardi una mica de fe. Per a qualsevol que se'ls miri, és cert, els àngels de Sant Pau de Casserres són una meravella, però només un creient podrà sentir encara palès el so de les trompetes". Per últim remarcà: "No ens trobem davant d'un esdeveniment solament cultural, ens endinsem dins uns gestos religiosos. L'església de Solsona se sent obligada a guardar el testimoni d'aquests gestos perquè nasqueren de la fe i la pregària humil dels seus pares en la fe, com ningú no pot portar als encants les calaixeres i records familiars de casa seva".

La primera fase del Museu

Aquest museu, constituït a partir d'un conveni entre el departament de cultura de la Generalitat, el bisbat de Solsona i l'ajuntament, és una bona mostra de participació de diferents administracions en la gestió d'una institució museística, a través d'un patronat mixte. És així mateix un exemple de museu dotat amb uns serveis tècnics de caire comarcal. Amb una idea de fons: la de separar el concepte jurídic de propietat d'allò que s'entén com a "patrimoni" cultural. De fet, les obres d'art continuen sent propietat jurídica del bisbat de Solsona, mentre que es posen a l'abast de tothom, ja que són patrimoni de la "Cultura d'Occident, a través dels mitjans moderns adients, no solament tècnics, sinó de col·laboració entre diferents organismes.

Amb la creació d'aquest centre, s'han integrat els fons de l'antic Museu Diocesà (amb importantíssimes col·leccions d'arqueologia, art medieval, pintura i escultura barroca i ceràmica catalana; i també amb una secció de mostres de cristallitzacions i figures de sal) i del Museu Etnològic Municipal, que es troba al soterrani de l'Ajuntament de Solsona.

La reestructuració d'aquests fons museístics s'ha portat a terme en el Palau Episcopal, seguint un acurat projecte d'ampliació amb la cessió per part del bisbe de l'antiga residència episcopal, i amb la remodelació i acondicionament adients, d'acord amb les necessitats museogràfiques més modernes.

La primera fase del museu que ha estat inaugurada comporta l'obertura de les sales d'exposició del medi natural i històric del Solsonès, prehistòria, món ibèric i romà, i art romànic —amb la sala monogràfica de Sant Quirze de Pedret—, així com la restauració dels sobreclaustrats de la Catedral.

Evolució del museu diocesà

Pocs mesos després de la seva arribada a Solsona, el bisbe administrador Apostòlic Dr. Ramon Riu, creava l'any 1896 el Museu Diocesà, recollint les peces de valor de la seu solsonina i d'algunes esglésies de la

diòcesi. Aquest primer museu estava instal·lat a l'antiga Universitat Literària de Solsona o Seminari Vell. Els primers conservadors foren el Dr. Gandia i el Dr. Jaume Viladrich.

L'any 1905, mossèn Joan Serra i Vilaró es feia càrrec de la conservació del museu i hi estigué al front fins a l'any 1925. L'obra de mossèn Serra fou immensa. Creació de la secció de prehistòria amb els materials procedents de les excavacions dirigides per ell mateix en diverses contrades del bisbat i de la comarca, recuperació de peces d'art medieval d'arreu del bisbat, ordenació i sistematització del museu, que, amb la decidida protecció del bisbe administrador apostòlic doctor Vidal i Barraquer, és instal·lat definitivament al primer pis del Palau Episcopal.

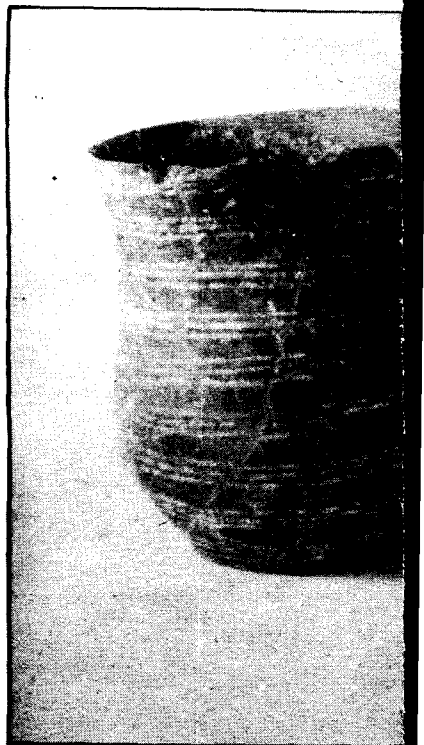
El febrer de 1939, finals de la guerra civil, el doctor Antoni Llorens, col·laborador de mossèn Serra durant molts anys, és nomenat nou director. La seva tasca inicial fou la de recuperar el material que, degut a una ordre de trasllat dels fons del Museu a Ginebra, havia quedat

Àngels del judici. Pintura mural del segle XIII, procedent de Sant Pau de Casserres.

El senyor Bisbe cedí el Palau Episcopal

El Museu de Solsona està instal·lat al Palau Episcopal. Fins fa poc era la residència del Bisbe de Solsona, doctor Miquel Montcadas, el qual s'ha traslladat a un altre estatge.

Vasos campaniformes, procedents d'Oli

dispers pel camí. Es recupera pràcticament tot, començant així una nova etapa durant la qual s'aconsegueix de comunicar directament totes les dependències, escampades ací i allà de l'edifici episcopal.

Parlament del Sr. Bisbe de Solsona amb motiu de la inauguració del museu diocesà i comarcal.

Honorable President de la Prohoms de Catalunya i ciutat i comarca.

Senyores i senyors!

Vet ací que en bona hora el museu ampliat, restaurat i acabat que potser no ho semblava del Poble de Déu, la nostra pàtria, del pla i de la muntanya.

El nostre poble senzill, tot Déu, no fa massa cabal dels gaudis només en fa dels sants. I encara innominats. Fixeu-vos-hi bé. (Les peces cristianes d'aquest museu tenen altre signatura que la dels sants innominats que fan carfins de Pedret.

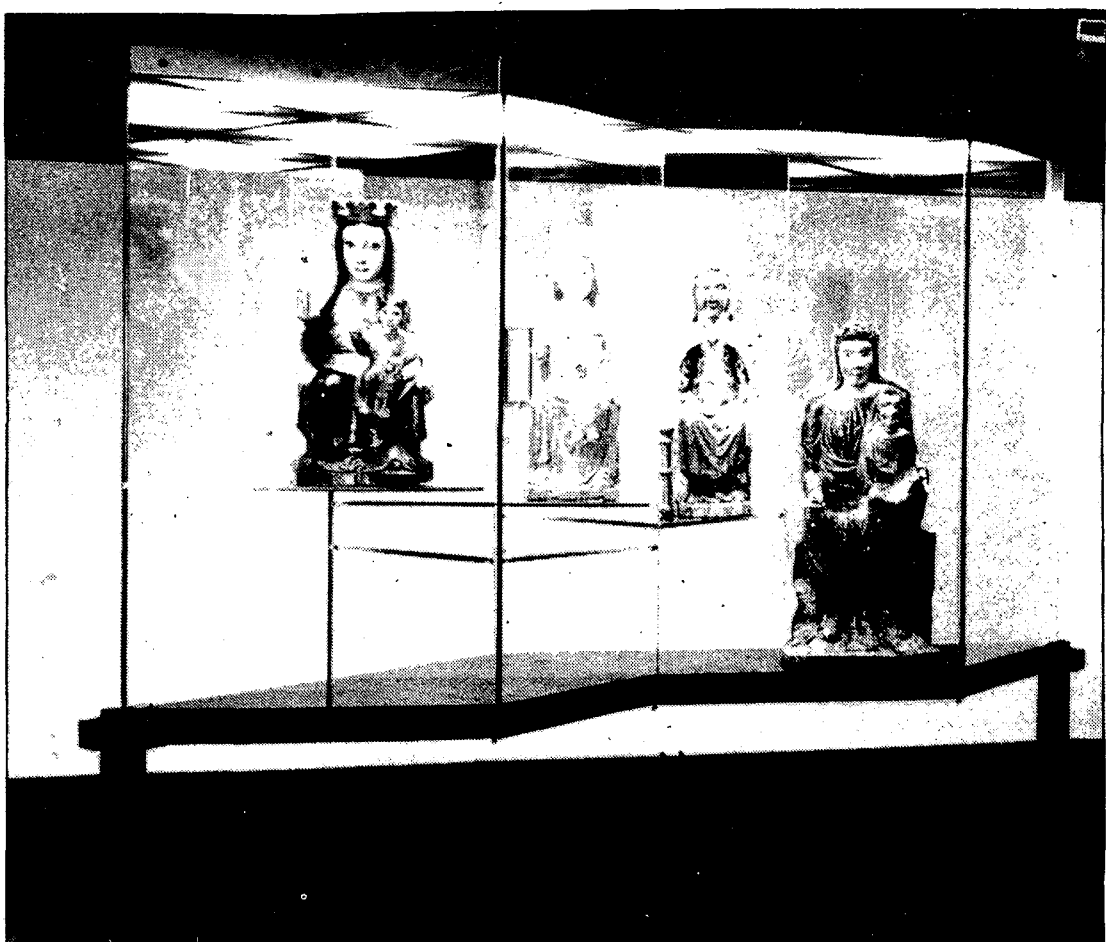
Ara i avui, endreçades, repartides i il·luminades, aquelles tenen el seu misteri de nostàlgia dels seus espais, dels seus temps i del seu esperit... i se'n enyoren.

Al llarg dels segles, el retaule va viure darrera la taula eucarística ombres d'una església. Les marededéus romàniques s'aixecaven clots foscos de les ermites. El penjaren davant de les ares. A nostàlgia. Els antipendis no tenen el retaule és lluny del planell de les imatges de la Verge no tenen promences ni brogit de pregària tot ací és una mica morta, fora d'illur naixença?

També tot és fora de terra vells senyals cristians florint d'orants amb els braços estesos que s'abraçaven com Maria Sagàs, d'homes que caminaven pelegrins amb la petxina com sant pacífic. Per molt que vulguem hi, ja no tenim gaires braços i defallit entre nosaltres els braços ni trobem massa abraçades de pas quiet de pelegrins amb fe i marfós l'alè que féu aquesta

(Solsonès).

Aspecte d'una de les vitrines del museu amb talles romàniques dels segles XII i XIII.

Ara, després de la crisi que patí el museu en els anys 70 (amb la desaparició i posterior recuperació d'algunes pintures gòtiques), s'inicia una nova etapa, superació de la situació anterior, en la qual el nou mu-

seu, sota la direcció de Joaquim Calderer, es presenta dinàmic i atractiu, com a eina al servei de la comarca i de la societat en general.

Fermí Manteca

Alegria i enyorança d'un museu

Encara més que fora de l'espai i del temps els antics signes de la Gràcia, tancats ací, són fora de l'esperit. D'aquell esperit, que allà temps, va donar so a les trompetes de Sant Pau de Casserres, com donava so a les pregàries dels pagesos a la vora del foc i dels salms dels monjos al cor. Tot allò és tan lluny de la nostra manera de viure que el to major de les trompetes ens arriba en to menor.

Però, àdhuc fora de temps, d'espai i d'esperit, la nostàlgia misteriosa d'aquestes peces ens duu a sentir que el nostre passat resuscita ací amb la veu dels avis, amb les giragones de la nostra història.

Els ossos humans i els atuells de la prehistòria lacetana són restes d'una gent que ja endevinaven la Mare de la Font. Per a un cristià, són avui records dels qui enyoraven sense saber-ho, és clar, les trenes de la Mare de Déu del Claustre.

En la nit de segles ençà, aquesta terra fou cristiana amb pregàries d'orant visigòtic beneït pel Senyor de l'Apocalipsi. Fins que, un cop més els terrers foren camps mig morts.

Mig morta, resuscità romànica, la nostra terra, feta aplom i èxtasi entorn dels antics davant de l'Anyell, del Pantocràtor, assécut a l'arc de Sant Martí.

Amb els temps, el Senyor de l'Apocalipsi va baixar més a prop de terra fet somriure romànic i més casolà en el rostre infantívol de les verges trobades.

A ple gòtic d'imatges de la Mare de Déu encara somrients, foren els bells dies de mar enllà. I alguna dolcesa d'aquestes talles va arribar a la meva Mallorca, em plau recordar-ho, Regne independent amb reis propis.

Un pas més i fou el mal son de "Lo somni" de Bernat Metge, segles ombrívols que no va desvetllar cap renaixement, mentre tot Europa volia retornar als clàssics de Grècia i Roma. Aquesta terra nostra encara era gòtica. No és gens estrany que el nostre museu no presenti gaires filigranes humanístiques.

Fins que ens va venir, i ben forta, la tempestívola bogeria del barroc. Parado-

xalment, aquests rostolls de casa nostra es varen desvetllar amb la desmesura salomònica i creixeren altars a cada racó de capella.

El barroc, és cert, només ens va mig desvetllar. Ens desvetllàrem del tot amb la renaixença. No en tenim cap mostra al museu. La renaixença no fou una plàstica. Fou un esclat de calàndries poètiques.

Fins que vam trobar la plàstica modernista, que clou el cicle del museu.

Fa bo de veure un museu a passos llargs. A passos llargs, és l'endracada d'unes fites que marquen els alts i baixos, les alenades i els esbufecs, les esperances i les desesperances de cada temps.

Però, vist des d'una sola quietud, el nostre museu és record i presència d'allò que mai no canvia. Les llaurades dels pagesos, la feina dels menestrals i la fidelitat de les parròquies. Potser en altres museus hi trobareu el pas de genis artístics, ací sentireu el pas lent com les llaurades dels bous, del poble aferrat a l'agre de la terra.

Aquest és un museu que només podrà entendre el qui viu del treball de la gleba. Un savi erudit d'història de l'art hi podria escatir dates, estils, influències i estructures econòmiques. Tant de bo ens visiti algú no tan savi. Tant de bo ens visiti algun pagès, algun fabricant del Llobregat, algun paleta, homes capaços d'endevinar que aquestes obres són obra d'algú com ells. Fet i fet, també el savi erudit s'hauria de sentir paleta o pagès per a acabar d'entendre aquest univers.

Obra de gent del poble creient, el museu és de tots. Del savi, del pagès, del fabricant i del paleta, dels nens de col·legi. Pertany a la cultura d'Occident i qualsevol fill d'aquests ponents hi trobarà les arrels. Les hi trobarà sobretot qui sigui nat en aquesta terra nostra, nat, encara que no vulgui, al murmur de salms de monestir i de rogatives parroquials.

Però de bon de veres aquest museu només el podrà entendre fins al moll de l'os de l'ànima aquell que encara guardi una mica de fe. Per a qualsevol que se'ls miri, és cert, els àngels de Sant Pau de Casserres

són una meravella, però només un creient podrà sentir encara palès el so de les trompetes.

Bàsicament religiós, aquest museu no és tan sols una enfilada d'expressions plàstiques, més que res és una calmosa processó de pregàries al llarg dels segles d'un país.

No ens trobem doncs davant d'un esdeveniment solament cultural, ens endinsem dins uns gestos religiosos. L'Església de Solsona se sent obligada a guardar el testimoni d'aquests gestos perquè nasqueren de la fe i la pregària humil dels seus pares en la fe, com ningú no pot portar als encants les calaixeres i records familiars de casa seva.

Mentre aquesta Església sigui viva, mentre algun d'aquestes terres encara tingui esma de pregar, aquestes obres de la vella cristiandat faran sentir als fidels les trompetes aconhortadores de l'Apocalipsi, els gestos paternals de Déu, la falda maternal de Santa Maria. L'orant de Pedret encara és nostre perquè nosaltres, penso, encara volèm ser orants amb els braços oberts, sense menystenir ningú que no els hi tingui.

Em fan tendresa aquestes imatges de la Mare de Déu, suara embolcallades de goigs i pregàries, ara soles, classificades i tancades dins vidres asèptics. Déu faci que algú vingui ací amb una fe prou viva i sincera per a resar-los un "Déu vos Salve..."

Gràcies a Déu, les més belles obres d'art del nostre bisbat encara no són al museu. Encara són allà on han de ser, voltades de creients, de ciris i rosaris: Al Claustre, al Coll de les Sabines, a Queralt, a Falgars, al Patrocini...

Acabo.

Jo no us podria parlar com ho faria un entès en art. Us he parlat com ho voldria fer un Bisbe, que és sensible i encara té la sort de sentir els pobles, malgrat tot, avivats per ales d'àngel, agenollats davant de Santa Maria, amanyagats per les mans tendres de Déu Pare.

26 de novembre de 1983, Any Jubilar de la Redempció.

TREBALL

Ofertiments

SRA. "CANGUR"

O tenir cura d'ancians.
Contracte mercantil.

ASSESSOR

D'indústries tèxtils.
Contracte mercantil.

VENEDOR

De nivell o cap de vendes
béns industrials.
INEM 18.808.007

ADJUNT

A gerència amb molta experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 31.282

PINTOR

Decorador-estucador.
Contracte mercantil.

CONSULTOR-

Analista d'empreses amb
gran experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

administratiu.
INEM 109.678.

ADMINISTRATIU

Expert, amb alemany i francès.
Contracte mercantil.

ENGINYER TÈCNIC

Especialista tintoreria i
"aprestos".
INEM 49.569 D.

ADMINISTRATIU

auxiliar comptable i caixa.
INEM 19.475.446

APARELLADOR

Contracte mercantil.

ADJUNT

A Direcció, comptable o cap
de magatzem.
INEM 40.006

S'OFEREIX

secretària de direcció.
INEM 21.089.846.

DEPENDENTA

Administrativa.
INEM 43.463.

SOTS-DIRECTORA

O responsable d'un departament,
encarregada d'una botiga,
relacions públiques,
assistenta social.
INEM 0/4.119.321.

AUXILIAR

Administrativa en pràctiques
matins.
INEM 31.705.

CAP

De vendes o cap de magatzems.
INEM 18.533.853.

DIRECTOR

Comercial sector auxiliar
Construcció i Béns d'equip.
INEM 15.730.426.

GERENT

O executiu d'alt nivell.
Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

INEM 14.367.157

DIRECTOR-GERENT

O director-industrial amb
experiència. Contracte mercantil.

ADJUNT COMERC EXTERIOR
INEM 22152435.

DIRECTOR

De fàbrica de productes químics.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 34.788.

AUXILIAR

Comptable; facturació, caixa, etc.
INEM 1.820.056.

AUXILIAR

Comptable administratiu
només matins.
Contracte mercantil.

VIATJANT

Especialitzat en material
audiovisual.
Contracte mercantil.

AUX. ADMINISTRATIVA.

INEM 18.882.454.

ESPECIALISTA

En comptabilitat analítica,
planificació financera, costos,
control de gestió i coneixedor
temàtica fiscal.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA-

Recepcionista amb experiència.
INEM 17.448.822.

ESTUDIANT

Darçer curs lleis només matins.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA

Molt acostumada tracte amb públic.
INEM 20.758.352.

PROFESSORA CATALÀ

i/o administrativa.
INEM 17575270.

ENGINYER SUPERIOR

Amb experiència en Direcció.
INEM 20854001.

AUXILIAR

Administratiu només matins.
INEM 32.375

GERENT

Amb experiència. Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

Contracte mercantil.

ASPIRANT

Amb estudis administratius.
INEM 80923.

DEPENDENT BOTIGA TÈXIL

O gestió carrer i despatx.
INEM 21.472.631.

ESTUDIANT ECONÒMIQUES.

Experiència en redacció, cobor,
calculadora i mecanografia.
INEM 134.137.

EXPERIÈNCIA.

En taquí-mecanografia,
amb domini calculadora.
INEM 2.179.

CAP DE VENDES TÈXIL I VENEDOR.

Amb molta experiència.
INEM 15.329.905

Gerents interessats en
algun candidat truqueu
a l'Associació Cristiana
de Dirigents. Tels.
319 77 21 - 318 79 77.
(De 5 a 8)

Varis

CASA

Colònies parròquia. Perafita
40 places. Telf. 853 00 26.

SRA. 38 ANYS.

S'ofereix per senyora de
companyia, auxiliar clínica,
recepcionista, consulta mèdica,
etc. Té carnet de conduir.
Per a informació escriu a
CATALUNYA CRISTIANA n.º 123.

ESTUDIANT

Electrònica industrial, només
matins. INEM. 20648.

DESITJO

Comprar "caniche" petit.
Preu econòmic. Tel. 246 03 17.

SANTA MARTA

Servei a domicili de ATS, INFERMERS, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes:
Tel. 245 37 58.

ES LLOGA

Mig pis al carrer Rosselló,
102 (porteria) amb preferència
senyores soles que treballin.

S'OFEREIX

Lampista amb experiència
mitja jornada o sencera.
T. 790 12 70. Mataró.

PER CUIDAR ANCIAIS

Es necessita dona responsable
per a un mini-residència que
hi pugui viure. Tel. 778 00 53.

ES LLOGA

Pis 72 m2 tres habitacions,
calefacció individual, solejat,
silenciós. Zona Vall d'Hebron.
T. 357 58 79.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys

Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultural General
Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric
i psicològic

Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

TEAS

Els invita a l'Exposició VENDA
que se celebrarà del 13 al 22 de
desembre, en l'antiga Capella
de l'Hospital de la Santa Creu,
Carrer Hospital, 56.
La inauguració serà el dia 13 a
les 19 hores.

NOI

37 anys busca amiat amb
noies per a fins seriosos. J.
Bayo. Carrer Afores, 6. Ri-
pollet.

ESTUDIANT

Administratiu desitge treball
pels matins; edat 18
anys. Tel. 345 26 67.

APARELLADOR PROMOCIÓ 1969

Gestió tècnica i econòmica
d'obres noves i rehabilitació.
Projectes i direcció, decoració
i reformes locals i habitatges.
Informes, dictàmens i certificacions
tècniques. Escriure a CATALUNYA
CRISTIANA.

Vendes

FINQUES GUANTER
(A.P.I.)

✉ Apartado de Correos 35

VENDA DE XALETES I APARTAMENTS en els millors indrets de L'Escala (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula, i envieu-ho, junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. Barcelona-7.

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ

Tel

PREU UNIA

50 ptes.

100 ptes.

150 ptes.

200 ptes.

250 ptes.

300 ptes.

350 ptes.

MES

SETMANES

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu del l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on., Barcelona-7.

DIUMENGE

tercer d'Advent

A cura
dels monjos de Poblet

el pa de la paraula

LA PAGA DE DÉU, ELL MATEIX

Fragment del Llibre d'Isaïes anomenat "De la consolació". Tot encoranjant-lo, obre l'esperit del creient a l'esperança en el poder salvífic del Senyor. A través de belles imatges poètiques, recorda com el poder de Déu envigoreix la debilitat del creient i l'allibera de les seves pors. La fe i l'esperança obren el cor del creient a la presència salvífica de l'Esperit del Senyor. Sap que el seu viure trobarà en Ell l'acabament. No es pot esperar i demanar més, quan la paga de Déu és ell mateix.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (35:1-6a, 10)

La terra eixuta i el desert estan de festa, d'alegria l'estepa floreix. La seva florida s'esbadella com l'iris s'engalana i crida de goig. Li han estat donades la glòria del Líban, les gales del Carmel i de Saron. Són ells els qui veuran la glòria del Senyor, la majestat del nostre Déu. Enrobustiu les mans que es deixen caure, afermeu els genolls que no s'aguanten. Digueu als cors alarmats: Sigueu valents, no tingueu por! Aquí teniu el vostre Déu que ve per fer justícia; la paga de Déu és aquí, és ell mateix qui us ve a salvar. Llavors es desclouran els ulls dels cecs i les orelles dels sords s'obriran; llavors el coix saltarà com un cervol i la llengua del mut cridarà de goig.

Tornaran els que el Senyor ha rescatat, entraran a Sió cridant de goig i una alegria eterna coronarà els seus caps. Hi haurà festes i alegria, i fugiran les penes i els gemecs.

L'AMOR DEL SENYOR GUAREIX L'HOMME

El Senyor farà just el pecador, el saciarà amb el pa de la veritat i de la vida i l'alliberarà de la mort. Enmig de les ambigüetats i contradiccions del temps, l'amor del Senyor guarirà el cor de l'home, i li donarà la certesa de la vida i de la felicitat eternes.

Salm 145:7,8-9a,9bc-10 (R. cf. Is 35:4)

El Senyor fa justícia als oprimits,
dóna pa als qui tenen fam.
El Senyor deslliura els presos.

R. Senyor, veniu a salvar-nos.

El Senyor dona la vista als cecs,
el Senyor redreça els vençuts,
El Senyor estima els justos;
el Senyor guarda els forasters. R.

El Senyor manté les viudes i els orfes,
i capgirarà els camins dels injustos.
El Senyor regna per sempre,
és el teu Déu, Sió, per tots els segles. R.

"Si t'estimes a tu mateix, estima els altres com a tu mateix. Mentre estimaràs una altra persona menys que a tu mateix, no reeixiràs mai a estimar-te tu mateix, però si estimes a tots de la mateixa manera, inclòs tu mateix, els estimaràs com una persona, i aquella persona és tant Déu com l'home. És gran i just el qui, estimant-se a si mateix, estima d'igual manera el seu proïsme."

Mestre Eckart

La florida de la terra eixuta

L'home es desvia per ésser feliç. No en té prou fent la viuviu. Amb enginy vol arrabassar a la vida el secret de la felicitat. Viure tranquil, no haver de patir, fruir amb els sentits, gaudir amb la raó, vet aquí la felicitat que l'home naturalment cobeja. Honrats experts en l'art de viure prou que li diuen que la felicitat és cosa àrdua d'aconseguir. Per mirar d'obtenir-la, savis de tota mena des de sempre practiquen arduos camins de renúncia. No hi fa res, l'home fa el sord per no haver d'estar-se de res. La pruija se li fica al cor, i no està disposat a privar-se de cap goig del món.

Però el delit no apaivaga el desig, ni el plaer no apaga el deler. El benestar no se sap estar quiet. L'afany esdevé una espiral furiosa que, de delectança en delectança, gira vertiginosament vers una satisfacció perpètuament fugissera. La recerca de la felicitat acaba en un giravolt neuròtic que no té cura amb cap remei psiquiàtric.

D'aquest mal, tots n'hem patit. I en patim. I en patirem. Engrescament i decepció se succeeixen en amarga alternança. Anhelem viure feliços, vessant joia a desdir, però constatem, en fracassar, que són il·lusions els entusiasmes. Aclaparats per la desfeta dels nostres projectes, descobrim la força alliberadora del desig indòmit, i ens resistim a creure que hagi d'ésser fatalment utòpic. La passió ens turmenta perquè irresistiblement ens emmena vers allò que mai no serà al nostre abast. I, ai de qui ho vulgui assolir aviat i sense esforç! Es convertirà, de segur, en un malànim, un esbirro escanyapobres que no tindrà altre déu que el poder adinerat, ni altra moral que l'èxit suculent.

Els cristians experimentem —hauríem d'experimentar— l'estranya llei que regeix la consecució de la felicitat: el sofriment porta la pau; l'abnegació, l'alliberament; la mort, la vida. La joia de franc, la gràcia barata, la caritat de rebaixes, no tenen sentit en l'economia cristiana, on tot és cara causa de l'excés d'amor. Tot ho és tant, de car, que el preu ja no valora res. D'alegria l'estepa floreix, incomprensiblement. La terra eixuta està de festa, indegudament. La florida del desert s'esbadella com l'iris, inexplicablement. Ningú no ho pot comprendre. Res no ho justifica. Cap raó no ho

explica. Només ho fa la donació amorosa capaç de mortificar-se per poder viure. Només qui està disposat a caminar pel desert de la pròpia mort és capaç de veure la florida de la terra eixuta.

Que ningú no s'esporugueixi! Déu no ens té pas abandonats. Ell mateix ha emprès la nostra salvació. **Sigueu valents, no tingueu por! Aquí teniu el vostre Déu, és ell mateix qui us ve a salvar.** La iniciativa de Déu que se'ns dona garanteix que ens en sortirem. La lluita contra nosaltres mateixos serà dura, però la victòria és segura. No tenim, doncs, altra alternativa que el combat auster, com Joan el Baptista. L'interrogant que ens repta ve de Crist: **¿Què heu sortit a veure al desert? Una canya sacsejada pel vent? ¿Un home vestit delicadament?** Tot al contrari. Al desert hi ha un home que ha combatut i acceptat el sofriment, per tal de testimoniar la seva fidelitat al Messies. La seva constància rep el premi de sentir l'anunci que **Déu ve per fer justícia.** Crist ho afirma: **Aneu i digueu a Joan: els cecs hi veuen, els sords hi senten, els morts ressusciten i els desvalguts senten l'anunci de la Bona Nova.** Aquesta és la joia que neix del sofriment. El Baptista ha sofert i no ha quedat decebut.

Els mestres espirituals ens diuen que la vida és servei, duresa, esforç, lluita. Ho sentim i no en fem cabal. El reclam dels delits fugissers ens causa un miratge constant, i claudiquem. Ens oblidem que som corredors en l'estadi de la vida, abandonem l'asceti dels atletes de Crist, no pensem que ens espera una cursa llarga i difícil.

Joan, el profeta, continua anunciant el seu missatge: "Aneu al desert! Al que pugueu! Al de dins, a la interioritat que els homes desconeixen; o al de fora, a la soledat que els homes temen. I combatreu contra el mal que porteu dins!"

Si som fidels en la lluita veurem immerescudament la florida de la gràcia en la terra eixuta del nostre cor.

Maur Esteve
Abat

LA PACIÈNCIA, DO DE L'ESPERIT

Cal saber "patir" serenament les proves, amb el cor afermat en l'esperança de la victòria del Senyor. La rebel·lió porta al malhumor i al desamor. Mirem l'exemple dels profetes "màrtirs". Però la paciència, com a capacitat d'assumir l'esforç de la lluita i de la fidelitat, és do de l'Esperit.

Lectura de la carta de sant Jaume (5:7-10)

Tingueu paciència, germans, fins que vingui el Senyor. Mireu com el pagès espera els fruits preciosos de la terra, prenent paciència fins que les pluges primerenques i tardanes l'hauran assaonada. Igualment vosaltres tingueu paciència, refermeu els vostres cors, que la vinguda del Senyor és a prop. Germans, no us queixeu els uns dels altres, perquè no hàgiu de ser judicats; penseu que el jutge ja és a les portes. ¿Voleu, germans, un exemple de paciència en els mals tractes? Preneu el que us donen els profetes que van parlar en nom del Senyor.

JESÚS, MANIFESTACIÓ DE LA TENDRESA DE DÉU

Joan Baptista i els seus deixebles esperaven "el qui havia de venir", com a jutge. A risc de decebre'l, Jesús es presenta com la manifestació de la tendresa de Déu envers la pobresa i el sofriment de l'home. ¿Qui és Joan? L'home auster, conscient i fidel a la seva missió profètica. L'important, però, no és admirar la grandesa humana de Joan, sinó acollir i incorporar-se al Regne que ell anuncia i Jesús aconsegueix, en què la glòria i el poder són els de Déu mateix.

Evangelí segons sant mateu (11:2-11)

En aquell temps, Joan, que era a la presó, va sentir dir el que feia Crist, i va enviar els seus deixebles per preguntar-li: "¿Sou vós el qui ha de venir o n'hem d'esperar un altre?" Jesús els va respondre: "Aneu a anunciar a Joan el que veieu i el que heu sentit dir: els cecs hi veuen, els invàlids caminen, els leprosos queden purs, els sords hi senten, els morts ressusciten, els desvalguts senten l'anunci de la Bona Nova i feliç aquell que no quedarà decebut de mi". Mentre ell se n'anava, Jesús es posà a parlar a la gent de Joan: "¿Què heu sortit a veure al desert? ¿Una canya sacsejada pel vent? Doncs, ¿què hi heu sortit a veure? ¿Un home vestit delicadament? Els qui porten vestits delicats viuen als palaus dels reis. Doncs, ¿què hi heu sortit a veure? ¿Un profeta? Sí, ho puc ben dir, i més que profeta: és aquell de qui diu l'Escriptura: "Jo envio davant teu el meu missatger, perquè et prepari el camí". Us ho dic amb tota veritat: Entre tots els que les mares han portat al món no n'hi ha hagut cap de més gran que Joan Baptista; tanmateix el més petit al Regne del cel és més gran que ell".

Calendari

Diumenge 11 de desembre. III d'Advent. Sant Dàmas I, papa. Sant Daniel Estilita i Santa Ida, verge. El sol surt a les 7,7 i es pon a les 4,22 (hora solar). Festa major a Argelaguer.

Dilluns, 12 de desembre. Ntra. Sra. de Guadalupe. Santa Joana Francesca Fremiot de Chantal, vídua fundadora. Festa major a Aiguamúrcia, La Fuliola, Gelida, Les Pobles i Vilamitjans.

Dimarts, 13 de desembre. Santa Llúcia, verge màrtir. Santa Otilia, verge i Sant Autbert, bisbe. Festa major a L'Arboç i Sant Feliu de Pallerols.

Dimecres, 14 de desembre. Sant Joan de la Creu, fundador doctor; Sant Nicasi i Sant Pompeu, bisbes i Sant Abundi, màrtir.

Festa major a El Catllar i Gavà.

Dijous, 15 de desembre. Sant Valerià, bisbe. Santa Cristiana (Nina), esclava.

Fira a Isona.

Divendres, 16 de desembre. Sant Ananies, Sant Azaries i Sant Misael; Sant Eusebi bisbe màrtir. Santa Albina, verge màrtir i Santa Adelaida (o Alícia), emperatriu.

Festa major a Bàscara, Breda i Conesa.

Dissabte, 17 de desembre. Sant Llätzer, bisbe màrtir. Santa Vivina, verge i la Beata Yolanda.

Oració a Santa Llúcia

Vós que veniu pel Desembre
portant els ulls en un plat,
Santa Llúcia conserveu-nos
la llum i la claretat

J. Maragall

L'Església celebra

11 de setembre. III diumenge d'Advent. Lectures: Primera Is 35,1-6a.10; S 145, segona Jm 5,7-10, tercera Mt 11,2-11.

12 de desembre. Dilluns de la III setmana d'Advent. Lectures: Primera Nm 24,2-7.15-17a, S 24, segona Mt 21,23-27.

13 de desembre. Dimarts de la III setmana d'Advent. Lectures: Primera So 3,1-2.9-13, S 33, Mt 21,28-32.

14 de desembre. Dimecres de la III setmana d'Advent. Lectures: Primera Is 45,6b-8.18.21b-26, S 84, segona Lc 7,19-23.

15 de desembre. Dijous de la III setmana d'Advent. Lectures: Primera Is 54,1-10, S 29, segona Lc 7,24-30.

16 de desembre. Divendres de la III setmana d'Advent. Lectures: Primera Is 56,1-3a.6-8, S 66, segona Jo 5,33-36.

17 de desembre. Dissabte de la III setmana d'Advent. Lectures: Primera Gn 49,2.8-12, S 71, segona Mt 1,1-17.

HOMES I INSTITUCIONS

Joan Orriols i Ras

Els Orriols i els Armengous, com és ben sabut, són fills o si més no, oriünds de Castellar de N'Hug i tots són o han estat de professió contrabandista. Per als Orriols i Armengous que he tractat, el contrabandista és simplement un home (o una dona) que treballa "contra" un "ban" dictat per l'autoritat competent, referit a les duanes. Ja es comprèn que el contrabandista de vocació no entén de fred ni de mandra ni de por, a l'hora de la feina. I això explica, em sembla, el fet que, es trobi on es trobi, i salvant les inevitables excepcions, mai no caigui en la misèria. Avui en dia, però, la gent de Castellar ja no sol "anar a paquet". En canvi, sí que s'estila arreu un contraban diguem a l'engròs, per terra mar i aire, bé que canviant el safrà i el pebre dels anys quaranta per la marihuana i el cascall, i el Reig pel Windsor. I no parlem de les divises...

Acabo de conèixer el senyor Joan Orriols i judico que no va ser del tot casual que al 1974 establís el seu hotel, magnífic i amb un estupend parc annex — el nom del qual no dic per allò de la publicitat gratuïta — en aquesta cruïlla de carreteres, al davant mateix dels indicadors amb noms tan suggestius com Llúcia, Andorra... i tenint a menys de dos-cents metres la frontera amb França, una frontera amb els corresponents duaners per a poder burlar-los sempre que faci falta.

Aquest hotel no el trobaríeu, encara que us en diguéss el nom, amb cap sol, a la guia Michelin. Ni tampoc els noms dels seus amos (el senyor Orriols i la seva muller, de nom Maria Antònia) els trobaríeu en la llarga llista de mereixedors de medalles i creus de Sant Jordi que facilita la Generalitat. Però els senyors Orriols se senten ben pagats amb aquesta munió de plaques, diplomes i poemes, dedicats i signats per persones i entitats diverses — diguem la totalitat, pràcticament, de les quals, com a hostes o com a simples comensals, hi han fet estada.

Tractant de celebrar la festivitat de la Mercè, que queia en dissabte, la meua muller i jo formàvem part d'un grup d'excursionistes a través d'agència, amb destinació a Font Romeu i d'altres punts de la Cerdanya nord, i amb "pensió completa" a Puigcerdà, — a l'hotel del senyor Orriols. L'arribada del grup, anunciada per endavant, coincideix amb l'hora del dinar i és el senyor Orriols en persona qui ens saluda amicalment: "Benvinguts!" I mentre s'acompleix el ritual del lliurament de les claus intercanviades amb els pertinents DNI, de tant en tant, "Què tal, senyor Rovira?", diu

allargant la mà després que n'ha comprovat prudentment el nom en la relació dels nou vinguts.

D'aquesta mena de captivament per part del propietari d'un hotel envers uns hostes com nosaltres, de condició més aviat humil i d'estada breu, només em sembla recordar que se'n feia esment en aquelles novel·les rosa d'avantguerra i en algunes pel·lícules "d'evasió"...

Quan, ja habillats com manen els canons i després d'haver-nos desemperesit de la prolongada immobilitat dins l'autocar baixem al menjador, ja la taula ha estat parada amorosament. En entrar-hi topem de cara amb un grup "de la tercera edat" que han celebrat el darrer dinar a l'hotel. Surten tots cofois i animats. En la taula que acaben d'abandonar encara resten les còpies de xampany, les tasses de cafè... Però llavors, per què una de les senyores s'eixuga dissimuladament, amb el seu blanc mocadoret, aquesta llàgrima llisquent? Aquestes àvies!

Ja asseguts a taula, el senyor Orriols, precedit dels cambrers, s'atura al davant

nostre. "Que la pau sigui amb vosaltres, amics!", ens diu. I a continuació els cambrers — joves, amables, riallers — comencen a servir. Molts de nosaltres pensem si no estarem somiant...

I vet aquí que, acabada la sobretaula, — xampany i cafè, obsequi de la casa — em dedico a remirar les plaques i els diplomes que enjoiem les parets. Grups de castellers, de cantaires, d'excursionistes, societats d'artistes, tots expressen emocionadament, en vers o en prosa, el seu agraïment a l'"amic" Joan Orriols. Observo que hi ha alguns nomenaments de "membre d'honor" i puc veure, emmarcat, un llarg poema a dues columnes i que va signat, mancomunadament, per sis poetes mataronins. Dos dels versos fan així: "Quan ens digueres, amb uncio / sigui la pau amb tots vosaltres"... Doncs, no! No estem somiant i ara ho veig clar. L'endemà l'amic Orriols, al peu de la porta, va acomiadant-nos un a un. Camí de l'autocar, també alguns dels nostres s'eixuguen dissimuladament una llàgrima furtiva. Aquest xampany!

Ernest Corral i Coll del Ram
Retrat a la ploma d'Aureli Simon.

VIST, OÏT, VISCUT...

Vestir sants

Una vegada un capellà de no sé on, es personà a l'estudi d'un escultor de reconeguda fama amb la sana intenció de fer-li un encàrrec.

L'escultor el rebé amablement, tal com escau rebre un possible client. El capellà dubtava una mica a formular la seva pretensió... anava contemplant les escultures que hi havia per l'estudi, les començades un fang... però la cosa no li sortia. L'escultor començava a impacientar-se... Finalment el capellà digué: Mireu, mestre, jo voldria que em féssiu un cap que no tingués cara ni d'home ni de dona...

El mestre escultor va clissar-li la intenció, i li respongué ràpidament: Miri, si li sembla, li faré un cap de conill!

Encara era el temps de vestir sants, i allò que diu l'adagi: "Si sale con barba..."

Oriol Camps

La Bíblia a l'abast

La vinguda del Senyor

Tot aquest fragment és construït sobre el teló de fons de la vinguda del Senyor (vv. 7a, 8b i 9b). Un text, doncs, que escau a l'esperança d'Advent. No sols de l'advent que ens ajuda a preparar-nos per la celebració nadalenca, sinó, i sobretot, de l'advent que ens fa caminar responsablement cap a la darrera vinguda del Senyor. És aquest darrer adveniment, el definitiu, que convé que preparem. Ens encararà amb el jutge que ha de sospesar el valor de la nostra existència, la nostra experiència d'homes i de cristians. El darrer dia del món, el darrer moment de l'existència de cadascú, seran l'hora de la veritat. Ell —el Senyor— i nosaltres sols revisarem i passarem comptes de la nostra vida a la llum de la salvació que ell ens ha portat. Mentrestant estem en situació d'advent. D'espera. Però d'una espera activa. Per això cada moment que passa —que és també un moment de la vida que se'n escapa— és igualment una vinguda del Senyor. Un moment de gràcia, que hem sabut o no aprofitar, però que ell ha omplert amb la

La paciència, virtut d'advent

(Jm 5:7-10)

seva presència salvadora. Perquè el Senyor ve constantment a nosaltres. La seva darrera vinguda no hauria de ser cap sorpresa per al cristià, puix aquest viu a la seva presència.

Tingueu paciència

En el fragment immediatament anterior al nostre, (vv. 1-6) l'autor s'ha dirigit als rics, en una de les invectives més clares i més dures que trobem en el Nou Testament contra els que amb les seves riqueses han condemnat i assassinat el just. També allà la vinguda imminent del jutge feia de rerafons dramàtic a la imatge del ric acusat. Ara el text exhorta els pobres, els que han d'aguantar els mals tractes dels poderosos (v. 10a). I surt al primer pla la gran virtut d'aquell que espera: la paciència. Ja ho diu l'adagi popular amb el seu to desenfadat: "El qui espera es desespera, i el qui ha de venir mai no arriba". **Tingueu paciència, germans, fins que vingui el Senyor** (v. 7). Paciència ve de patir. Saber aguantar les incomoditats de l'espera, superant-les, pe-

rò, amb la força que ens pervé de la certesa que tenim de la realització venturosa d'allò que esperem. El cristià sap que allò més important en la seva vida és la vinguda del Senyor. La de cada moment i la darrera. Per això la carta de sant Jaume quan ens exhorta a la paciència ens diu: **Refermeu els vostres cors, que la vinguda del Senyor és a prop** (v. 8). En uns temps frenètics, com són els nostres, temps de grans impaciències —d'una enorme manca d'aquella ciència del patir que ensenyava el bisbe Torras i Bages des de la càtedra del seu llit de mort, el retorn al descobriment i a la valoració de la paciència com a virtut que cal adquirir i practicar positivament, no és sols una tasca urgent, sinó absolutament necessària. I des de la perspectiva cristiana, una missió que cal predicar amb la paraula i l'exemple a partir de la fe i l'esperança en la presència de Déu en la nostra història.

Paciència no és fatalisme

La paciència cristiana no és certament fatalisme. Nosaltres esperem el que estem

segurs que vindrà. Més encara: la nostra espera no ho és, d'un esdeveniment, sinó d'una persona. Una persona —Crist resuscitat— que és a prop, és tan a prop, que és amb nosaltres. Per això podem prendre l'actitud del pagès, que per a un profeta en la vida rural, pot semblar que porta a coll el fardell d'una resignació fatalista, quan en realitat espera pacient —sofrint— allò que sols el temps i la naturalesa poden fer. Però sap que vindrà joiosament l'hora de la collita. Així l'espera del pagès és una barreja de sofriment —paciència— i de saber deixar fer a qui li toca i pot fer-ho, a punt d'entrar ell en acció a l'hora oportuna. No estaria malament que els cristians aprenguéssim la ciència del pagès, sobretot en les nostres impaciències —les nostres incapacitats d'aguantar la prova de la maduresa del temps— pastorals. No ens anticiparíem erròniament a fer de jutges, repartint cultes i acusacions gratuïtament. I no seríem judicats. **Voleu, germans, un exemple de paciència en els mals tractes? Preneu el que us donen els profetes que van parlar en nom del Senyor** (v. 10). Advent. Espera. Paciència. Certesa de la presència del Senyor. Vida cristiana. Que no té res a veure amb la resignació fatalista. Per això és transformadora dels homes i dels pobles.

Josep M. Aragonès

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

28- Els Australopitecs: Primeres troballes

Dèiem fa dues setmanes que la troballa del primer pitecantrop (= Homo erectus) per Dubois a Java el 1894 fou molt interessant però que va aixecar molta polseguera en els ambients científics. Doncs una cosa semblant passà 30 anys més tard amb la descoberta del primer australopitec a Sud-àfrica per Dart. I ben cert que era més important que la de l'home de Neanderthal. Expliquem-ho avui:

L'"Australopithecus africanus"

Raymond Arthur Dart va néixer el 1893 a Brisbane (Austràlia); es va graduar en medicina el 1917 i al cap de sis anys es traslladava a la universitat de Witwatersrand (Johannesburg) de Sud-àfrica, per a exercir-hi de catedràtic d'anatomia. És en aquest país on ha viscut tota la resta de la seva vida. Encara que la seva vida professional ha estat la d'un professor anatomista i cirurgià, la fama no li ha vingut pas d'aquestes activitats sinó d'una troballa que un obrer féu casualment a Taung (= "lloc del lleó" en bantú), petita localitat de Betxuanalàndia, a una pedrera d'una fàbrica de ciment: en una de les grosses pedres que saltaren en fer esclatar una barrinada, s'hi veia encastat un petit crani que semblava humà però no ben bé. Els treballadors l'embarcaren i el feren arribar al catedràtic de Witwatersrand. Aquest l'examinà curosament i l'any

següent en publicà una descripció detallada declarant que era un crani infantil d'un precursor de l'home i el batejà amb el nom D'"Australopithecus africanus" (= simi austral africà). Era l'any 1925. L'article de Dart sortí a la revista "Nature".

Les característiques del "nen de Taung" (com en digueren d'aquell fòssil), de crani força simiesc, encara que relativament gran comparat amb els dels simis coneguts i dents més semblants a humanes, amb el forat inferior que demostrava un tal angle d'unió de cap i coll que només podia caminar dret, no lligaven amb les que, segons idees preconcebudes, s'havien forjat certs científics, precisament els que més dominaven l'ambient en aquest moment, que deien que per passar del simi a l'home primer havia d'haver vingut el creixement de la massa encefàlica i després l'elevació del cos passant de forma simiesca a humana. Precisament l'"Eoanthropus dawsoni" (l'enganyifa de Piltdown) s'adeia més a aquest esquema (crani humà, dents de simi) i com que era tingut per autèntic desdenyaren el descobriment de Dart: "allò" no podia ésser un avantpassat de l'home. La polèmica fou explosiva.

Dart sabia que no havia fet trampa i no es va voler fer enrera. Però... on cercaria arguments per a defensar-se? A la pedrera de Taung! si hi trobava noves restes fòssils, la cosa seria més clara. Som-hi, doncs, però... malgrat la

recerca sistemàtica que emprengué, res de res. Tanmateix ell no es desanimà. D'Europa arribaren reforços: Robert Broom, John Robinson i, més tard, Philip Tobias, que excavaren altres llocs de Sud-àfrica de característiques semblants a les de Taung, i... per fi, el 1936 (ja havien passat més de 20 anys!) a Sterkfontein (prop de Johannesburg) aparegué als ulls de Broom un fòssil catalogable com d'"Australopithecus africanus"; continuant-hi les excavacions fins el 1958, es trobaren encara cinc peces més. Seguiren noves troballes a terrenys semblants: a Komdraai, de 1938 a 1954, a Makapansgat de 1938 a 1954 (aquí fou el mateix Dart amb els seus deixebles, qui trobà les restes; s'ho tenia merescut), i a Swartkrans de 1948 a 1958. En total els fragments trobats són de més d'una vintena d'individus de la mateixa espècie. El més ben conservat de tots és el n. 5 de Sterkfontein, que és el que porten fotografiat gairebé tots els llibres que parlen del tema. Quan Broom el descobrí, tan perfecte, pensà que es tractava d'una nova espècie i l'anomenà "Plesianthropus transvaalensis" (= quasi-home del Transvaal), però avui ningú no dubta que és un "Australopithecus africanus".

L'"Australopithecus robustus"

Però no tots els fòssils d'homínids trobats a les loca-

litats ressenyades abans eren de la mateixa espècie. A l'antropòleg escocès citat com a primer "ajudant" de Dart en la recerca de l'australopitec, Robert Broom (1866-1951), cal reconèixer el mèrit d'una nova descoberta: a Kromdraai va trobar un crani ben diferent del de Sterkfontein i de tots els altres. Aquest sí que és d'una espècie nova. Posem-li "Paranthropus robustus". Un altre crani semblant i encara més sencer aparegué a Swartkrans el 1949. Noves troballes posteriors han confirmat que es tractava de la mateixa espècie. Com que de fet la diferència amb l'"A. africanus" no és tan gran, avui dia s'accepta el suggeriment d'Oakley de considerar les dues d'un mateix gènere, per això ara del "paranthropus" de Broom hom en diu "Australopithecus robustus". Això de "robustus" li ve dels ossos més vigorosos i les estructures més sortints que té.

Què cal dir dels australopitecs?

Eren uns individus d'aspecte bestial, de crani més elevat que el dels gorilles o ximpanzés, però molt menys que el de l'home, de dentat fort i potent, i que caminaven, certament, a dues potes (o a dues cames, si voleu). Van viure fa cosa d'un milió i mig d'anys sense que puguem precisar gaire més.

Tenien intel·ligència? Amb seguretat gairebé total hem

de dir que no. Eren animals irracionals segons tots els indicis. De totes maneres hem de dir que Dart va escriure el 1957 un article que es va fer cèlebre suggerint que els descobriments de Makapansgat demostraven que els australopitecs ja posseïen una veritable tècnica de confecció d'utensilis d'os, de dents i de banya ("cultura osteodontotòrica" en diu), basant-se en els trossos d'aquests materials trobats en les coves on hi havien els fòssils; les mandíbules amb dents, diu, els podrien servir de serres, els ossos llarg d'estaques, i altres coses més fantàstiques encara. Però no fa gaire Bob Brain ha demostrat que la hipòtesi de Dart no té cap fonament. En efecte si ens fixem en les coves actuals on les hienes i els lleopards es refugien a menjar el que han recollit (carronya, moltes vegades) hi trobarem col·leccions d'ossos pràcticament idèntiques a les que Dart va trobar juntament amb els d'australopitecs. Fins i tot és versemblant que ni les coves aquelles de Makapansgat fossin habitacles d'australopitecs; si hi trobem els seus ossos és perquè els hi van portar les feres que els devoraven. L'última paraula sobre els australopitecs l'ha dita Pivetau el 1973: "Ignorem per complet la seva manera de viure".

Francesc Nicolau
Professor de la facultat de Teologia de Barcelona

Text íntegre de la "Carta dels Drets de la Família"

La família existeix abans que l'Estat i posseeix uns drets inalienables

- Els drets de la persona, encara que sigui expressats com a drets de l'individu, tenen una dimensió fonamentalment social, que troba la seva expressió innata i vital en la família.
- La família està fundada sobre el matrimoni, aquesta unió íntima de vida, complement entre un home i una dona, que és constituïda pel vincle indissoluble del matrimoni, lliurement contret, públicament afirmat, i que és oberta a la transmissió de la vida.
- El matrimoni és una institució natural a la qual està exclusivament confiada la missió de transmetre la vida.
- La família, societat natural, existeix abans que l'Estat o qualsevol altra comunitat i posseeix uns drets propis que són inalienables.
- La família constitueix, més que una unitat jurídica, social i econòmica, una comunitat d'amor i de solidaritat, insubstituïble per l'ensenyament i transmissió dels valors culturals, ètics, socials, espirituals i religiosos, essencials pel desenvolupament i benestar dels seus propis membres i de la societat.
- La família és el lloc on es troben diferents generacions i on s'ajuden mútuament a créixer en saviesa humana i harmonitzar els drets individuals amb les altres exigències de la vida social.
- La família i la societat, vinculades mútuament per lligams vitals i orgànics, tenen una funció complementària en la defensa i promoció del bé de la humanitat i de cada persona.
- L'experiència de diferents cultures a través de la història ha mostrat la necessitat que té la societat de reconèixer i defensar la institució de la família.
- La societat i particularment l'Estat i les organitzacions internacionals, han de protegir la família amb mesures de caràcter polític, econòmic, social i jurídic, que contribueixin a consolidar la unitat i l'estabilitat de la família a fi que pugui complir la seva funció específica.
- Els drets, les necessitats fonamentals, el benestar i els valors de la família, per molt que hagin estat salvaguardats progressivament en molts casos, amb freqüència s'ignoren i no rares vegades són minats per lleis, institucions i programes socio-econòmics.
- Moltes famílies es veuen obligades a viure en situacions de pobresa que les impedeix el compliment de la seva pròpia missió amb dignitat.

- L'Església catòlica conscient que el bé de la persona, de la societat i de la mateixa església passa per la família, sempre ha considerat part de la seva missió, proclamar a tots l'intrínsec pla de Déu a la naturalesa humana sobre el matrimoni i la família, promoure aquestes dues institucions i defensar-les de qualsevol atac dirigit contra elles.

- El Sínode dels Bisbes celebrat el 1980 recomanà explícitament que es preparés una carta dels drets de la família i s'enviés a tots els interessats.

La Santa Seu, després d'haver consultat les Conferències Episcopals, presenta ara aquesta Carta dels Drets de la Família.

I insta els Estats, organitzacions internacionals i a totes les institucions i persones interessades perquè promoguin el respecte d'aquests drets i assegurin el seu efectiu reconeixement i observància.

duïdes únicament quan són requerides per greus i objectives exigències de la institució del mateix matrimoni i del seu caràcter social i públic; han de respectar en qualsevol cas, la dignitat i els drets fonamentals de la persona.

b) Tots aquells que vulguin casar-se i establir una família tenen el dret d'esperar de la societat les condicions morals, educatives, socials i econòmiques que els permetin exercir el seu dret de contraure matrimoni amb tota maduresa i responsabilitat.

c) El valor institucional del matrimoni ha d'ésser reconegut per les autoritats públiques; la situació de les parelles no casades no ha de situar-se al mateix nivell del matrimoni degudament contret.

El matrimoni exigeix el lliure consentiment dels esposos

2 El matrimoni no pot ser contret sense el lliure i ple

natural complementarietat que existeix entre home i dona, gaudeixen de la mateixa dignitat i d'iguals drets respecte al matrimoni.

No a la anticoncepció, esterilització i avortament

3 Els esposos tenen el dret inalienable de fundar una família i decidir sobre l'interval entre els naixements i el nombre de fills a procrear, tenint en plena consideració els deures envers ells mateixos, envers els fills ja nascuts, la família i la societat, dintre d'una justa jerarquia de valors i d'acord amb l'ordre moral, objectiu que exclou el recurs a la contracepció, l'esterilització i l'avortament.

a) Les activitats de les autoritats públiques o d'organitzacions privades que tracten de limitar d'algun manera la llibertat dels esposos en les decisions sobre dels seus fills constitueixen una greu ofensa a la dignitat humana i a la justícia.

b) En les relacions internacionals, l'ajuda econòmica concedida per a la promoció dels pobles no ha d'ésser condicionada a l'acceptació de programes de contracepció, esterilització o avortament.

c) La família té el dret a l'assistència de la societat referent als seus deures en la procreació i educació dels fills. Les parelles casades, amb família nombrosa, tenen dret a una ajuda adequada i no han d'ésser discriminades.

Igualtat de tots els infants en el dret a la protecció social

4 La vida humana ha de ser respectada i protegida absolutament des del moment de la concepció.

a) L'avortament és una directa violació del dret fonamental a la vida del ser humà.

b) El respecte per la dignitat del ser humà exclou tota manipulació experimental o explotació de l'embrió humà.

c) Totes les intervencions sobre el patrimoni genètic de la persona humana que no són orientades a corregir les anomalies constitueixen una violació del dret a la integritat física i

estan en contrast amb el bé de la família.

d) Els infants, tant abans com després del naixement, tenen dret a una especial protecció i assistència, igual que llurs mares durant la gestació i durant un període raonable després de l'infantament.

e) Tots els infants nascuts dins o fora del matrimoni, gaudeixen del mateix dret a la protecció social per al seu desenvolupament integral.

f) Els orfes i els infants privats de l'assistència dels seus pares o tutors han de gaudir d'una protecció especial per part de la societat. En tot el referent a la tutela o adopció, l'Estat ha de procurar una legislació que faciliti a les famílies idònies acollir infants que tinguin necessitat d'atenció temporal o permanent i que al mateix temps respecti els drets naturals dels pares.

g) Els infants minusvàlids tenen dret a trobar a casa i a l'escola un ambient convenient per llur desenvolupament humà.

Drets dels pares a elegir i controlar els centres educatius

5 Pel fet d'haver donat la vida a llurs fills, els pares tenen el dret originari, primari o inalienable d'educar-los; per aquesta raó, ells han d'ésser reconeguts com els primers i principals educadors de llurs fills.

a) Els pares tenen dret d'educar llurs fills d'acord amb les seves conviccions morals i religioses, tenint presents les tradicions culturals de la família que afavoreixen el bé i la dignitat del fill; els han de rebre també de la societat l'ajuda i l'assistència necessària per realitzar de manera adequada la seva funció educadora.

b) Els pares tenen el dret d'elegir lliurement les escoles o altres mitjans necessaris per educar llurs fills segons les seves consciències. Les autoritats públiques han d'assegurar que les subvencions estatals es reparteixin de tal forma que els pares siguin veritablement lliures per exercir el seu dret, sense haver de suportar càrregues injustes. Els pares no han de suportar, directament o indirectament, aquelles càrregues suplementàries que impedeixen o limiten injustament l'exercici d'aquesta llibertat.

** L'avortament és una directa violació del dret fonamental del ser humà a la vida.*

** El respecte a la dignitat humana exclou tota manipulació experimental o explotació de l'embrió humà.*

** Tota la intervenció sobre el patrimoni genètic no destinada a corregir anomalies constitueix una violació de la integritat física.*

** Tots els infants nascuts dintre o fora del matrimoni tenen el mateix dret a la protecció social pel seu integral desenvolupament.*

** La situació de les parelles no casades no ha de situar-se al mateix nivell que el matrimoni degudament contret.*

** Els esposos tenen el dret inalienable de fundar una família i decidir l'interval entre els naixements i el nombre de fills a procrear.*

Tota persona té dret a establir una família

1 Totes les persones tenen el dret d'elegir lliurement llur estat de vida i per tant el dret de contraure matrimoni i establir una família o a romandre cèlibes.

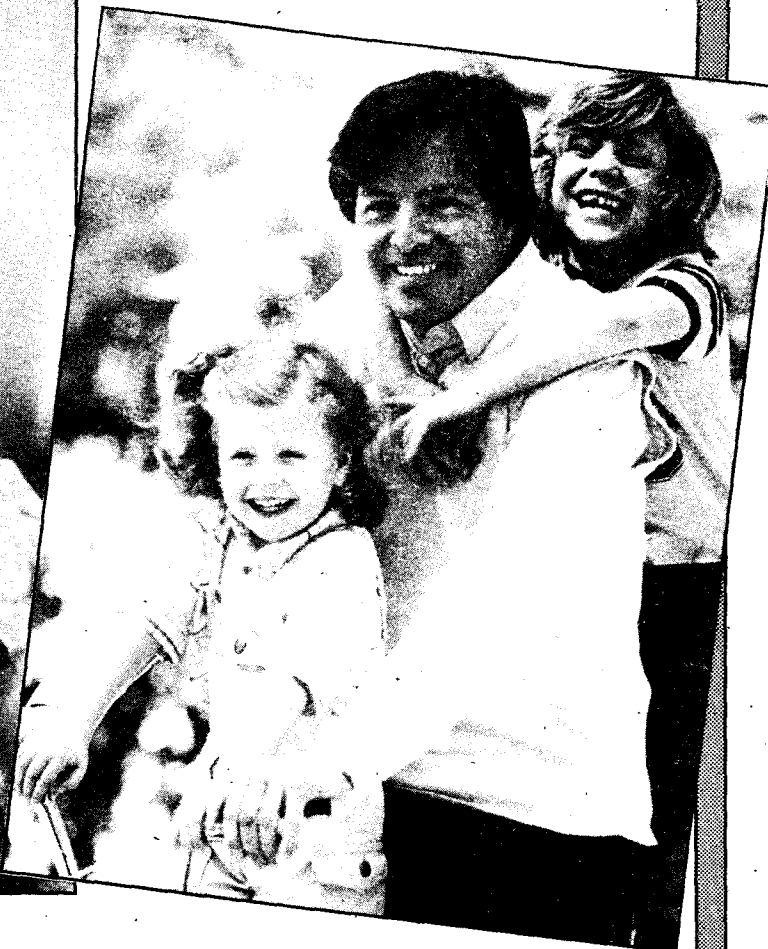
a) Cada home i cada dona, havent assolit l'edat matrimonial i tenint la capacitat necessària, té el dret de contraure matrimoni i d'establir una família sense discriminacions de cap mena; les restriccions legals per exercir aquest dret, siguin de naturalesa permanent o temporal, poden ésser intro-

duïdes únicament quan són requerides per greus i objectives exigències de la institució del mateix matrimoni i del seu caràcter social i públic; han de respectar en qualsevol cas, la dignitat i els drets fonamentals de la persona.

a) Amb el degut respecte pel paper tradicional que exerceixen les famílies en algunes cultures guiant la decisió dels seus fills, ha d'ésser evitada qualsevol pressió que tendeixi a impedir l'elecció d'una persona concreta com a cònjuge.

b) Els futurs esposos tenen el dret que es respecti la seva llibertat religiosa. Per tant, imposar com a condició prèvia al matrimoni una abjuració de la fe, o una professió de fe que sigui contrària a la seva consciència, constitueix una violació d'aquest dret.

c) Els esposos, dintre de la

c) Els pares tenen el dret d'obtenir que els seus fills no siguin obligats a seguir cursos que no estan d'acord amb les seves conviccions morals i religioses. Particularment, l'educació sexual —que és un dret bàsic dels pares— ha d'ésser impartida sota el seu atent guiatge, tant a casa com als centres educatius elegits i controlats per ells.

d) Els drets dels pares són violats quan l'Estat imposa un sistema obligatori d'educació del qual se n'exclou la formació religiosa.

e) El dret primari dels pares a educar llurs fills ha d'ésser tingut en compte en totes les formes de col·laboració entre pares, mestres i autoritats escolars, i particularment en les formes de participació encaminades a donar als ciutadans una veu en el funcionament de les escoles i en formulació i aplicació de la política educativa.

f) La família té el dret d'esperar que els mitjans de comunicació social siguin instruments positius per a la construcció de la societat i que enforteixin els valors fonamentals de la família. Al mateix temps la família té el dret d'ésser adequadament protegida, particularment respecte els membres més joves, contra els efectes negatius i els abusos dels mitjans de comunicació.

El divorci atempta contra la família

6 La família té el dret d'existir i progressar com a família.

a) Les autoritats públiques han de respectar i promoure la dignitat, justa independència, intimitat, integritat i estabilitat de cada família.

b) El divorci atempta contra la mateixa institució del matrimoni i de la família.

c) El sistema de família àm-

plia, on existeixi, ha d'ésser tingut en estima i ajudat en ordre a complir el seu paper tradicional de solidaritat i assistència mútua, respectant a la vegada els drets del nucli familiar i la dignitat personal de cada membre.

Dret a la llibertat religiosa dels membres de la família

7 Cada família té el dret de viure lliurement la seva pròpia vida religiosa a la llar, sota la direcció dels pares, i també el dret de professar públicament la seva fe i propagar-la, participar en els actes de culte públic i en els programes d'instrucció religiosa lliurement elegits, sense patir cap discriminació.

Les famílies tenen dret a associar-se

8 La família té el dret d'exercir la seva funció social i política en la construcció de la societat.

a) Les famílies tenen el dret de formar associacions amb altres famílies i institucions, amb el fi de complir la tasca familiar de manera apropiada i eficaç, i també defensar els drets, fomentar el bé i representar els interessos de la família.

b) En l'ordre econòmic, social, jurídic i cultural, les famílies i les associacions familiars han de veure reconegut el seu propi paper en la planificació i el desenvolupament de programes que afecten la vida familiar.

Dret a la propietat familiar i a la seguretat social

9 Les famílies tenen el dret de poder comptar amb

una adequada política familiar per part de les autoritats públiques en el terreny jurídic, econòmic, social i fiscal, sense cap mena de discriminació.

a) Les famílies tenen el dret a unes condicions econòmiques que els assegurin un nivell de vida adequada a la seva dignitat i al seu ple desenvolupament.

altia o invalidesa, en cas de desocupació o en qualsevol cas en què la família hagi de suportar càrregues extraordinàries a favor dels seus membres per raons d'ancianitat, impediments físics o psíquics o per l'educació dels fills.

c) Les persones ancianes tenen el dret de trobar dintre de la seva família o, quan això no

quadament sostinguda durant el període de la detenció.

Dret al salari familiar just

10 Les famílies tenen dret a un ordre social i econòmic en el qual l'organització del treball permeti als seus membres viure junts, i que no sigui obstacle per a la unitat, benestar, salut i estabilitat de la família, oferint també la possibilitat d'un sa esbargiment.

a) La remuneració pel treball ha d'ésser suficient per fundar i mantenir dignament la família, sigui mitjançant altres mesures socials, com els subsidis familiars o la remuneració pel treball a casa d'un dels pares, i ha d'ésser de manera que les mares no es vegin obligades a treballar fora de casa en perjudici de la vida familiar, i especialment de l'educació dels fills.

b) El treball de la mare a casa ha d'ésser reconegut i respectat pel seu valor per a la família i la societat.

11 La família té dret a un habitatge decent, apte per a la vida familiar, i proporcionada al nombre dels seus membres, en un ambient físicament sa que ofereixi els serveis bàsics per a la vida de la família i de la comunitat.

12 Les famílies d'emigrants tenen el dret a la mateixa protecció que es dona a les altres famílies.

a) Les famílies dels immigrants tenen el dret d'ésser respectades en la seva pròpia cultura i rebre el suport i l'assistència en ordre a la seva integració dintre de la comunitat al bé de la qual contribueixen.

b) Els treballadors emigrants tenen el dret de veure reunida la família al més aviat possible.

c) Els refugiats tenen dret a l'assistència de les autoritats públiques i de les organitzacions internacionals que els faciliti la reunió de llurs famílies.

** L'ajut econòmic al desenvolupament dels pobles no ha d'ésser condicionat a l'acceptació de programes d'anticoncepció, esterilització o avortament.*
** Per haver donat la vida a llurs fills els pares tenen el dret inalienable d'educar-los i per això rebre de la societat l'ajut necessari.*
** La família té el dret d'ésser protegida contra els abusos dels mitjans de comunicació.*
** El divorci atempta contra la mateixa institució del matrimoni i de la família.*
** Els ancians tenen dret a trobar en la família i en la societat un ambient que els faciliti viure serenament els últims anys de la seva vida.*
** El valor de la unitat familiar ha de tenir-se en compte en la legislació i política penals.*
** El salari familiar ha d'ésser de tal forma que les mares no es vegin obligades a treballar fora de casa.*
** Les famílies emigrants tenen dret que se'ls respecti la seva pròpia cultura.*

pament. No se'ls pot impedir que adquireixin i mantinguin possessions privades que afavoreixin una vida familiar estable, i les lleis referents a herències o transmissió de propietat han de respectar les necessitats i drets dels membres de la família.

b) Les famílies tenen dret a mesures de seguretat social que tinguin presents les seves necessitats, especialment en cas de mort prematura d'un o d'ambdós pares, d'abandó d'un dels cònjuges, d'accident, ma-

sigui possible, en institucions adequades, un ambient que els faciliti viure els seus últims anys de vida serenament, exercint una activitat compatible amb la seva edat i que els permeti participar en la vida social.

d) Els drets i necessitats de la família, especialment el valor de la unitat familiar, han de tenir-se en consideració en la legislació i política penals, de manera que el detingut romanqui en contacte amb la seva família i que aquesta sigui ade-

El missatge entranyable i càlid de la família Picarol

Cantar tots junts ha donat bon resultat

De dreta a esquerra: la filla, la mare i la germana de Rosa Sabater, en la missa funeral celebrada a la parròquia de la Concepció, de Barcelona, el dia 1 de desembre.

Recordant a Rosa Sabater

Sí, la recordo quan vingué a casa meua, fa alguns anys, a veure la meua mare, llavors octogenària.

Se sol dir dels grans artistes o genis que molts d'ells viuen en un món diferent de la majoria de la dels mortals. Rosa Sabater no era d'aquestes persones. Entre les moltes qualitats que tenia, sabia adaptar-se desseguida al món que l'envoltava i amb les persones amb qui dialogava.

Recordo que quan parlava amb la mare, ho feia d'una fàcil afable, atraient, escoltava amb interès, parlava a poc a poc com s'ha de fer amb una persona gran i amb fina observació femenina.

Apart de la seva gran personalitat d'artista del piano, que la premsa i els mitjans d'informació han donat a bastament, voldria remarcar de la seva persona la gran psicologia que tenia del proïsme.

Aquestes desaparicions sobtades i tràgiques de persones tan volgudes, humanament semblen una injustícia, però mirades amb ulls de fe cristiana, es veuen diferents.

Un detall de la fe cristiana de la plorada Rosa Sabater fou que, trobant-se el seu pare, el mestre Josep Sabater, greument malalt, ella va avisar-me perquè li administrés els últims sagraments. Que el bon Déu els tingui tots dos al cel.

Joan Gamissans, pvr.
Organista de la Catedral de Barcelona

No és un grup musical en el sentit convencional de la paraula. Varen començar per afició i ara ja són professionals. És la "Família Picarol", de Sabadell. Formen el conjunt la mare, Mercè Gil, i els fills Mercè (21 anys), Marc (20), Marta (17), Oleguer (16), i Oriol (14). El seu "manager" és de tota confiança, Josep Alguersuari, el pare.

Actuen perquè volen portar l'alegria a la gent i els agrada cantar. La mare tenia ja, abans d'iniciar l'experiència amb la família, una certa experiència artística. L'any 1978, per exemple, participà en el festival de "Benidorm". Més recentment, l'any passat, guanyà el premi "Bravo" per la gravació del disc sobre el Sant Pare "Canta i camina".

La idea de formar un grup musical sorgí fa vuit anys. "Vaig gravar —ens diu Mercè Gil— un disc de cançons nadalenques en el qual vaig demanar la col·laboració dels meus fills per cantar una tornada que em quedava forçada. La casa de disc trobà que el fet de cantar tots junts podia donar bon resultat."

"Després, la "Família Picarol", com a tal, gravà el seu primer disc i començaren a actuar a clubs de vells, parròquies i teatres. Ara, la seva discografia és de set llargues durades i tres de senzills. El repertori, bàsicament, és de cançons nadalenques i de cançó popular catalana. "A mesura que han anat creixent els fills —ens diuen el pare i la mare— hem incorporat temes moderns. Ara, per exemple, cantem alguna cosa dels Beatles".

Inicialment, cantaven només per afició. L'èxit assolit, però, sorprengué la mateixa empresa, i decidiren dedicar-se a aquesta activitat d'una manera professional. Cada any realitzen unes 80 o 90 actuacions. Preferentment, actuen els caps de setmana que és quan tenen més oferiments. Això permet que els fills puguin estudiar amb tranquil·litat. Els pares creuen que és molt important donar-los una bona formació i preparació. La filla gran, per exemple, ja és mestra i ara estudia filologia catalana;

el segon està matriculat a exactes i a filologia.

Han sortit diverses vegades a televisió i curiosament han tingut més oportunitats a Madrid que a Barcelona. "És una mica difícil sortir a televisió —ens diu el pare. I avui encara més perquè contínuament hi ha canvis".

El públic que més els agrada és el dels vells per la manera com reacciona. Durant els anys que porten actuant, s'han trobat amb moltes anècdotes. Alguns representants, en alguna ocasió, els han inclòs al costat d'espectacles de revistes que no és un gènere amb el qual tinguin molt en comú. "Ara —diu el pare— ja ho sabem i seleccionem les actuacions". Un record agradable és el que tenen de quan actuaren a Fort. "El rector —afirmen— ens digué que havíem fet més per la comunitat amb una cantada que no pas ell amb vint homilies".

El pare i la mare assenyalen que no han de dedicar moltes hores als assaigs perquè els fills tenen bona oïda musical i agafen de seguida

els temes que interpreten. Fan un elogi dels fills quan afirmen que aquests assumeixen molt bé els compromisos que tenen, normalment els caps de setmana, en renunciar a d'altres activitats que podrien fer.

En uns moments en què es parla de crisi de la institució familiar, el cas d'aquest conjunt musical és exemplar. Mercè i Josep creuen que la família és un dels pilars de la societat. Ells segueixen cursos d'orientació familiar, ja que "la unió i el suport mutu entre els esposos és imprescindible".

Ara, quan s'acosten les festes de Nadal, s'incrementarà el nombre d'actuacions. Potser no podran estar tots junts a casa com voldríem, però acceptaran gustosament el sacrifici de portar el seu missatge arreu de Catalunya. La família agafarà les vegades que faci falta el 124 que dona tabuda a tots i es llançarà pels camins de Catalunya amb il·lusió.

Tomàs Puntí

Exposició d'art xinès i japonès

Horari de visites

Tots els dies

del 8 de desembre al 6 de gener de 1984

Laborables

Festius

de 12 a 14 i de 18 a 20 h.

de 12 a 14 i de 18 a 21 h.

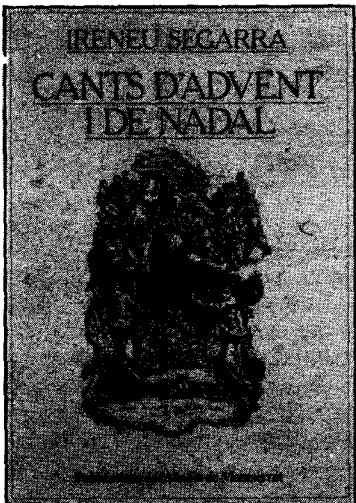
El 25 de desembre, amb motiu de la solemnitat del dia, romandrà tancada

AUXILIARS DE LES MISSIONS FRANCISCANES
C/. Calaf, 13 - Barcelona. Tel. 209 17 89.

Llibres

Publicacions montserrattines

Publicacions de l'Abadia de Montserrat, en un opuscle pulcrament editat, publica "CANTS D'ADVENT I DE NADAL", corresponents als diumenges i festes, des del 1 Diumenge d'Advent al Nadal del Senyor. Comprèn el cant d'entrada, salm responsorial, al·leluja i comunió, i un recull d'himnes del temps. L'autoria de la música és del P. Irineu Segarra, i la lletra dels himnes del P. Hildebrand M. Miret.

Creiem que tant per la seva tessitura musical, melodia i acompanyament, alhora de gran qualitat i de gran senzillesa, com pel ressò bíblic i contingut espiritual del text dels himnes, és un instrument summament

lloable per a la participació del poble en la celebració litúrgica del misteri de la fe.

Un "butlletí" que ajudarà a la nostra història

S'ha publicat MONTSERRAT. BUTLLETÍ DEL SANTUARI, nº. 7, que és el darrer d'aquest any. En la seva primera secció "Fe i Vida" apareix íntegra l'homilia de la festa de la Nativitat de la Mare de Déu, pronunciada per l'arquebisbe de Tarragona, doctor Ramon Torrella. Unes pàgines de l'abat Cassià M. Just mostren la simbiosi que s'ha operat a Montserrat en ser alhora santuari i monestir. Es pot dir que és en aquesta línia de presentar aquest doble aspecte que es donen altres articles com el que ens diu de la vida monàstica del pare Josep M. Soler i la llarga entrevista amb el que fins ara ha estat majordom del monestir, el pare Alcuí M. Serras, el qual dona una llarga informació sobre l'economia de Montserrat, qüestió que ja de segles —historiadors del segle XVII ja se'n fan ressò— ha preocupat i ha fet parlar molt, sense tenir-ne i tot massa coneixements, i que

arriben a desorbitar o falsejar les realitats sobre aquesta qüestió tan delicada. A més d'altres seccions (crònica, itineraris de la muntanya, flora i fauna) ja habituals, el pare Romuald M. Díaz hi escriu un article sobre "Tarrés i Montserrat", amb motiu de la inauguració del relleu d'aquest metge, feiocista i sacerdot.

Música

"Amics dels Clàssics" amb la Coral Sant Esteve

El proper concert de l'orquestra de cambra Amics dels Clàssics a l'Auditori de la Biblioteca de Catalunya serà el diumenge dia 11, a un quart de dotze. En la primera part s'interpretaran obres de Telemann, Marcello i Sirisi. Però la part més interessant seran els frag-

ments de l'oratori de Haendel, Judes Macabeu amb la col·laboració de la Coral Sant Esteve que dirigeix Edmund Elgström. Com sigui que aquesta peça és poc interpretada en les nostres sales de concerts, té interès encara que siguin tan sols fragments.

Òpera

Girona recorda el gran tenor Pagans

El 7 de juliol de l'any 1883 Llorenç Pagans era enterrat en un panteó del cementiri Père Lachaise de París. Cent anys després es commemorà el cent-cinquanta aniversari del seu naixement i, a la vegada, el centenari de la seva mort.

Llorenç Pagans i Julià va néixer a Cervià de Ter, Girona l'any 1838. Va aprendre cant i realitzà una brillant carrera en el París de la segona meitat del segle passat.

Als vuit anys va ingressar a l'escolania de la catedral de Girona que dirigia el mestre Josep Barba. Fou un notable cantant i músic. Va actuar d'organista a Santa Maria del Mar de Barcelona. Tenia una curiosíssima veu que li permetia cantar de tenor o baríton.

Com a baríton, l'any 1852, va entrar a formar part d'una companyia d'òpera que anava a representar *Poliutp y el trovatore* en el teatre de Maó (Menorca) però que segons sembla, fou un fracàs que va obligar a Pagans a retirar-se momentàniament al seu poble nadiu.

Un any després aconseguí, amb els bons auspicis d'algun amic fidel i segur dels seus mèrits, desplaçar-se a París on amb les dificultats i precarietats pròpies de la circumstància, aconseguí matricular-se en un curs de cant en el Conservatori, ac-

tivitat que compartia amb les classes particulars i les seves interpretacions en l'orquestra del teatre de l'Odeón. Fou en els concerts de final de curs del Conservatori on Llorenç Pagans va poder demostrar les seves dotes i particular aptitud com a tenor.

A partir d'aquí totes les coses el van portar a l'èxit. Va participar en les vetllades que organitzava la princesa Matilde en la cort de Napoleó III, va conèixer Richard Wagner per interpretar a vista les seves partitures en una recepció celebrada en honor del compositor alemany i després, pogué actuar en el Gran Teatre del Liceu davant l'expectació dels seus compatriotes.

Era l'any 1860 quan es produí l'incident que el portà a estrènyer les mans de Wagner. El tenor que havia d'interpretar en una festa en el seu honor es va posar malalt i Llorenç Pagans, assistent a l'acte encara entre la llista d'invitats desconeguts, va proposar substituir-lo sense cap objecció *divista* i amb tota naturalitat. L'oferiment fou acceptat i davant la seva magnífica interpretació d'una obra per ell desconeguda, poc després fou felicitat pel mateix autor.

La imatge que ens queda de Llorenç Pagans és la del músic intèrpret de temes

hispans amb guitarra en els bars de la capital francesa, segons el retratà el pintor Edgar Degas en una tela que pot veure's en el museu del Jeu de Paume de París (Le chanteur Pagans et le père de l'artiste). La imatge és la del pare del pintor, Auguste Degas, banquer melòman i organista aficionat que organitzava cada setmana uns **dilluns musicals** en la seva casa de la rue Mondovi.

No es tracta evidentment d'una faceta falsa en la vida del tenor català. Però a més a més d'aquests retauls més o menys folklòrics dels espanyols en el París anterior a la Comuna, existeix una sèrie de contactes de Pagans amb Gounod, Massenet, Saint-Saëns i la vídua de Rossini, entre altres, que el portaren a convertir-se en un col·leccionista de transcendental importància en matèria musical dels segles XVII i XVIII.

El 25 de maig de l'any 1883, Llorenç Pagans contraïa matrimoni amb Flora Adelfina Peton, de trenta tres anys, que l'acompanyava en les seves últimes actuacions. Poc temps el 7 de juliol, el tenor moria i era enterrat en el cementiri parisenc que acull els artistes amb renom. De la seva vida a França se sap només allò que els cronistes locals i les memòries pseudo inventades han volgut revelar.

Fotografia de Llorenç Pagans que nasqué a Cervià de Ter l'any 1838, i morí a París el 7 de juliol del 1883, on està enterrat.

RACÓ DEL LLENGUATGE

El pa i el vi (i 6)

La falta de rendibilitat de les petites vinyes ha fet, també, que les que queien fora de les zones urbanitzades i edificables fossin abandonades pels seus conreadors.

Jo he conegut el propietari d'una vinya heretada del seu pare, que encara cull raïms i fa vi. És un dels pocs que queden a la ciutat, potser l'únic. Té un home que la hi mena durant l'any i ell esmerça el temps de vacances en la verema i l'elaboració del propi vi, i ven el que li sobra. Fa poc el vaig visitar en plena tasca i m'explicava, fent números amb guix darrera la porta del celler, com li costava de cara aquesta afecció. —Aquest any només hi hauré perdut seixanta-vuit mil pessetes—, em deia, entre decebut per la pèrdua i orgullós de poder mantenir aquesta tradició, que alhora és el mòbil que el fa treballar incomparablement més per vacances que en la seva feina de cada dia, ja que és home de carrera.

Amb el most, suc de raïm no fermentat, bullit junt amb talls de fruites diverses s'obté l'arrop. És la confitura artesanal que les mestresses de casa guardaven al rebost per anar-la consumint en postres o berenades. Així com el pa no hi ha perill que ens perjudiqui, l'abús del vi, pel seu contingut d'alcohol, és causa d'un dels vicis més antics i anti-socials. El poble es burla d'aquesta desgràcia i té un seguit de mots divertits per designar l'estat d'embriaguesa: borratxo, embriac, pilloc, pitof. Agafar una borratxera, la mona, la pítima, la paperina, la bufa. Aixecar el colze, anar a la vela, estar pet, estar fet una sopa, portar una torradora, una merla, una trompa, un gat. Així les gasta la gent per expressar la burla i el menyspreu envers qui es deixa dominar per la beguda. A part els excessos, el bon vi és el digne acompanyant del bon menjar. Els bons tastadors —jo no m'hi compto— tenen un paladar molt refinat i exigeixen el vi adequat per a cada plat diferent. Arriben a fer-ne un art de combinar els menjars i els vins, sempre, és clar, que no hagin de mirar prim amb els preus.

Per acabar, una notícia amable. La noia de la taverna de davant de casa surt molt amb el noi de la forneria. Se'ls veu riallers i un si és no és enmorrats. A veure si d'aquí a algun temps, al carrer, casem el pa i el vi.

Perles ortogràfiques

Passo per davant d'un cafè, a Barcelona, que té dos rètols, un de castellà i un de català. El castellà diu: "Degustación de café". I el català: Degustació de café. Deuen haver pensat que en castellà tots els accents són aguts, i en català, tots greus.

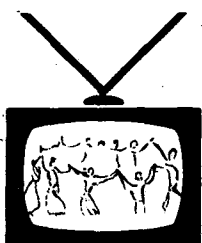
Albert Pera

En el número 36 del butlletí informatiu "Salt sardanista" s'insereix una petició perquè hi hagi sardana a la nova televisió de la Generalitat de Catalunya, que pel seu interès reproduïm.

La sardana a la televisió

Volem fer una crida i reclamar per a Catalunya un espai a la televisió d'informació sardanista.

Resulta evident, a judici nostre, que els amics de la sardana tenen dret com els aficionats als braus, al futbol, al cinema, etc. a disposar d'un temps a la petita pantalla que avui és, pràcticament, a cada casa.

El sardanisme ha estat i és un fet tan viu a Catalunya que s'ha d'evitar, fent l'esforç que calgui, que sigui marginat pels mitjans de comunicació televisius.

Esperem que, quan s'aconsegueixi (diuen pel mes de desembre) la tan anhelada televisió catalana de 3r canal, la sardana hi figurarà, tal com es mereix, en un ampli ventall expositiu de músics, cobles, compositors, ballades, aplecs, etc.

Comença a ser hora que, tant la premsa, com la ràdio, com la televisió, siguin als Països Catalans una expressió exacta de les seves realitats culturals i populars.

LLIBRES

Manual d'introducció al Nou Testament (1)

Si la tasca exigible d'una "Introducció al Nuevo Testamento" consisteix a crear els requisits metodològics previs per una interpretació objectivament adequada del text, hem de dir que aquest breu compendi ofereix una vertadera ajuda per l'estudi a qualsevol nivell de formació teològica.

Aquesta introducció renuncia a les cites gregues i llatines, s'esforça per explicar adequadament les expressions tècniques inevitables; però, sobretot, intenta fer patent l'estructura de resposta dels escrits neotestamentaris. Per això sempre es comença reconstruint, tant com sigui possible, les situacions que van motivar cada un dels escrits. D'aquesta manera, el lector comprèn, quasi sense esforç, per què els autors del Nou Testament van donar aquesta resposta concreta als seus fidels i no una altra.

Una altra característica de la present "Introducción" és l'intent

d'estudiar cada un dels escrits, seguint la seva probable successió històrica i no la posició que ocupen actualment en el canón. D'aquesta manera, l'estudiant adquireix, al mateix temps, un quadre mental del desenvolupament del cristianisme ient, de la formació en la seva tradició, primer oral i posteriorment escrita.

Aquesta obra ha estat pensada, en primer lloc per als estudiants de teologia, sigui quina sigui la seva confessió i la professió a què es dediquin. Pot utilitzar-se durant els estudis d'ensenyança mitjana i sobretot, en els estudis universitaris. Serveix tanmateix com a manual per als estudiants de filosofia i pedagogia de la religió. Podem recomanar-la també per la formació d'adults a qualsevol nivell eclesial.

R.C.

(1) "Introducción al Nuevo Testamento" Franz Joseph Schierse. Editorial Herder.

LA SARDANA I LA DANSA

Resultat dels concursos de 25è. aniversari de la U.C.S.

La Unió de Colles Sardanistes acaba de donar a conèixer els títols i els autors de les sardanes finalistes dels certàmens musical i fotogràfic convocats per l'esmentada institució amb motiu de les seves "noces d'argent".

Les sardanes seleccionades pel jurat entre totes les presentades a concurs són: "Setembre", de Joan Gibert; "Mariona", de Josep M. Roglan; "Julietta", de Josep Martínez Vinaroz; "Sota la pluja", de Víctor Rabaseda; i "En Roger", de Carles Santiago.

Pel que fa referència al certamen fotogràfic de les noccs d'argent de la Unió de Colles Sardanistes, el resultat ha estat el següent: Els tres primers premis en l'apartat d'obres en blanc i negre, s'atorguen respectivament a les fotografies "Fiscornaire", de Manuel Miralles; "Fantasia", d'Antoni Bonadonà; i "Anella", de Domènec López. En l'apartat en color d'aquest mateix concurs, han estat premiades les fotografies "Abans de...", original de Pare Cases; i "Lluïment i a un peu", de Màrius Escoda. El tercer premi ha quedat desert.

Cal ressenyar també que el dia 15 de novembre va finalitzar la

pròrroga establerta en el termini d'admissió d'originals del concurs de prosa sardanista convocat per la Unió de Colles i, properament, es donarà a conèixer el resultat d'aquest certamen.

Premis "Joaquim Serra" 1983.

El dia 17 de novembre es commemorava el 26è. aniversari de la mort del mestre Joaquim Serra i Coromines i el dia 18 es reunia, en un cèntric hotel de Barcelona, el Jurat qualificador dels premis musicals establerts per Ràdio Nacional d'Espanya a Catalunya i l'Agrupació Cultural Folklòrica Barcelonina, per tal d'establir la selecció d'obres finalistes de la dotzena edició d'aquest certamen.

D'entre les 40 sardanes presentades als Premis "Joaquim Serra" 1983, el Jurat ha seleccionat les següents: "El teu somriure", de Pepita Llunell, de Barcelona; "Navata", de Jaume Cristau, de Figueres; "Juny" i "Gener", de Tomàs Gil Membrado, de Barcelona; "Llum de Tardor", de Mossèn Albert Taulé i Viñas, de Sabadell; i "El rec del molí", de Rafael Blanch i Via, de Barcelona.

El dia 4 de desembre, a les sis de la tarda, les cobles La Principal de la Bisbal i La Selvatana estrenaran

aquestes sis sardanes en el tradicional concert d'atorgament dels Premis "Joaquim Serra", que tindrà lloc al Palau de la Música Catalana; en el mateix acte hi intervindrà la Coral Sant Jordi, dirigida per Oriol Martorell.

Concurs fotogràfic.— Amb motiu de la cloenda de la temporada, la colla sardanista "Mainada" d'Olot ha convocat un concurs fotogràfic sobre la sardana i el folklore català, obert a tots els aficionats a la fotografia, als quals poden presentar un màxim de 3 obres en blanc i negre per tal d'optar als diferents premis dotats amb un total de 15 mil pessetes.

En les bases d'aquest certamen s'estableix també un premi especial a la millor col·lecció de fotografies, dotat amb vuit mil pessetes; així com diferents guardons per a les millors obres presentades per nois i noies de menys de 15 anys. El termini d'admissió finalitzarà el dia 30 de desembre de 1983. Els interessats a participar-hi poden trametre les seves obres a la Colla Sardanista "Mainada", a l'atenció de Narcís Ferrer i Costa, Pl. de Móra núm. 6, d'Olot.

Josep Ventura

Equip Dr. Viscarri i Trullàs

Neuropsiquiatria. Psicologia
Tratament malalties nervioses
Quequesa.
Problemes conjugals.
Alcoholisme.
Drogodependències.
Informació: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Teléfono: 247 50 97.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

PEDRO ROVIRA
GRANDES VINOS Y BRANDY

CALENDARI LITÚRGIC PASTORAL 1984

preparat per Mn. Pere Farnés Scherer, pvre.

Inclou, com les edicions d'anys passats:

- Normes obligatòries per a la celebració de les mises i de la Litúrgia de les Hores.
- Suggestiments per a l'elecció d'elements i de formularis, quan les normes oficials deixen llibertat.
- Celebracions pròpies de totes les diòcesis del Principat i de les Illes.
- Relació dels llibres litúrgics oficials necessaris.

Preu de venda: 475 ptes.

EDITORIAL REGINA

Mallorca, 87-89 - Barcelona-29

Moda

PATRICIA-DONA
ofereix aquest
vestit realitzat
en ant gris fosc
amb adornaments
de pell negra.

PATRICIA-HOME
presenta la seva
línia de caçadores,
en aquesta
ocasió formant
conjunt amb
armilla
coordinada.

Una col·lecció autènticament "natural" que correspon a la temporada tardor-hivern 83/84 i que ha estat presentada per la firma "Patricia" segons disseny de Miguel Mesquida.

Actualment la nota de la novetat en el vestir la constitueix la pell. Cuiros, napes i ants de noves qualitats i acabats naturals, fan d'aquesta matèria una de les preuades del mercat a l'hora de crear i vestir moda.

Unes directrius en les quals preval per damunt de tot la creativitat, han convertit aquesta matèria tradicional del vestir, en quelcom verta-

derament suggerent, elegant i abellidor que va més enllà de tot el que hi ha previst.

La moda pell en aquest cas, continua desenvolupant-se dins la línia esportiva, tant per home com per dona.

Tendències dona

Un sport elegant, a base d'espatlles marcades i faicó arquitecturada. Puresa de línies, detalls equilibrats i volum que mor a la cintura. Mànigues de tall oriental; repunts, aplicacions i detalls a base de textures contrastades.

Amb presència de la caçadora, com a peça preferida; faldilles amb molt vol, fins a mitja cama, que recorden la moda dels anys 50 segons les pel·lícules de Fred Astaire i Ginger Rogers. També, una de les peces més exquisides la constitueixen les bruses, realitzades en ant extremadament fi i suau, que es porten directament sobre la pell. S'adornen amb trenats irregulars en el coll i punys amb tons sempre contrastats.

Tendències home

Una moda de gust esportiu

que ens presenta un home modern i natural, amb un marcat gust per la caçadora, que es converteix en certa manera com en la protagonista de la col·lecció. Ve construïda a base d'espatlles marcades per espatlleres, inspirades en la dels aviadors o en les de tall militar, però sense accentuar detalls. Botonats asimètrics, jocs de repunts al to o en contrast. Per a la realització d'aquestes peces, aquesta firma ha utilitzat pells com el zebú d'òptica rústica gravada per la tècnica del raspat amb resultats de mat i brillant. També hem vist la "Natur",

napa envellida de manera natural, donant-li un punt de desgast com si hagués estat el temps.

O el somalí, que ofereix una visió puntillista.

Rigor de línia traduïda al color negre, antracita, verd bosc vermell teula i marí.

Molta peça "separada", que ofereix una imatge molt més desestructurada, funcional i còmoda.

En resum, una col·lecció completa i equilibrada, que ens ha demostrat una vegada més, que el vestir pell és vestir moda i vestir qualitat.

Maria José Ejarque

COSTUMS I TRADICIONS

Sobre cançons del rabadà

A Catalunya, el rabadà és l'ajudant del pastor. O, també, el sagal. En castellà, "rabadán" és, en canvi, el majoral que manà pastors i sagals, o el pastor que té cura de més d'un ramat. Per això, per a molts lectors de llengua castellana, no té massa sentit sentir a parlar, ara que s'apropa Nadal, de les cançons del rabadà tan populars a Catalunya.

Dic cançons, en plural, perquè n'hi ha més d'una. Almenys dues comencen igual: "A Betlem me'n vull anar". Una afegeix: "vols venir, tu, gallineta?", per acabar després de repetir el primer vers, "vols venir, tu, rabadà?". La resta és diferent de la més coneguda: "—A Betlem me'n vull anar, / vols venir, tu, rabadà? / —Vull esmorzar, etc."

Entre la paperassa de casa n'hi ha una de Tarragona de l'any 1850, força curiosa que comença igualment: "A Betlem me'n vull anar" per acabar de manera molt pintoresca perquè el pastor diu al vailet que si no creu el què li diu en català, li ho dirà en castellà:

"En Belén hay ha un chiquito / més que la aurora bunicu. / —Me enganyes Quicu", respon el sagal.

Ja es comprèn que no hi ha mala intenció ni ganes de ridiculitzar el castellà. Encara avui es troba gent que en les converses tradueix literalment o acaben el "ado" algunes paraules catalanes, com un fuster que un dia explicava a un company que havia "relliscado".

No hi ha irreverència sinó un sentiment d'afecte, d'amor, en aquesta altra estrofa: "La Maria ya se vé / sen rise ab lo seu José. / —Quiqueriqui! y yo també".

El pastor continua explicant la seva estimació vers l'Infant diví i el rabadà, canviant d'actitud exclama: "Ay Niño yo te aduero / y te amo ab todo el cuero. / —Perquè ets lo meu lucero".

En el segle passat era molt corrent bromejar sobre el bilingüisme popular. Sobretot en els romanços que tracten de soldats i de criades, en forma de diàleg. El defecte subsis-

teix, però no s'hi ironitza i es troba natural.

D'altra banda el poble senzill fins no fa massa temps no entenia altra llengua que la seva. En un poble pirinenc, a darrires dels anys vint, cantaven la popular "letrilla" castellana: "Benéfico hieres / lumínico rayo / del sol, que engalana / las flores de mayo", traduïda així: "Va anà a fè cuieres / lu micu i el rau / del sol que engalana / las flores de mayu".

Continuem en el Portal de Betlem. Millor dit, hi arribem amb els nostres personatges que es sorprenen en veure que no hi ha envans i d'això se'n plany el pastor: "Entre dos irracionales / a la paja y sense envanus".

Finalment i com és natural i a això vol dur-nos la cançó: "Los pastores ab gran contento / adueran el Nacimiento. / —Y yo fas el cumplimiento. / Y aquí tienes pany y clau / dels nostres cors ja que us plau". Acaba el rabadà i jo amb ell: "—I amb aquesta, a Déu siau".

Esteve Busquets i Molas

Cocina

"Torronet" de taronja

Pasta

300 gr. de farina
una cullerada de Royal
75 gr. de sucre
una culleradeta de vainilla
un ou - 125 gr. de mantega

Farcit

200 gr. d'ametlles crues amb pell
150 gr. de sucre
Pell ratllada d'una taronja
i el suc escàs d'una taronja

Setinat

200 gr. de sucre de llustre - una o dues cullerades de suc de taronja.

Barrejeu els ingredients de la pasta, amasseu-la ben bé fins que quedi una pasta fina, feu una bola i guardeu-la mitja hora a la nevera. Prepareu el farcit molent les ametlles fins i tot amb la pell, barrejeu amb el sucre la pell ratllada de la taronja i el suc de la taronja tota la que admeti perquè així quedi una part espessa per després estendre-la.

Treieu la pasta de la nevera, partiu-la en dos trossos i amb el corró escampeu-ne un tros, sobre el paper d'alumini donant-li forma rectangular, després es cobreix amb la pasta d'ametlles deixant una vora de 2 cm. sense farcit i es cobreix amb l'altre tros de pasta, s'ajunten les vores perquè s'enganxin i no pugui sortir el farcit, es pinta amb aigua per allisar-lo ben bé i es posa 30 minuts a forn suau, si és necessari es deixa 5 minuts més amb el forn de dalt perquè es dauri lleugerament. Deixeu-lo una estona dins el forn amb la porta oberta. En treure'l satineu-lo amb el sucre glàs barrejat amb una mica de suc de taronja fins que quedi espès però que pugui escampar-se amb el pinzell. Deixeu-lo 5 minuts dins del forn apagat. Treieu-lo i en refredar-se queda completament sec.

Maria Glòria Muntañola

Jornada 14																	
La Lliga, d'un cop d'ull																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
19+5	17+3	17+3	17+5	16+2	16+2	15+1	15+1	15+1	14	14	13-1	13-1	13-1	13-1	10-4	8-6	5-9

ENCREUATS

Per Rosa Collell

HORITZONTALS

- 1.- Alliberació. Apòstol.
- 2.- Que té amor. (En plural, l'organisme humà).
- 3.- Xifres romanes. Òrgan o part d'ell que tot just comença a desenvolupar-se.
- 4.- Percepció d'un fenomen que té lloc fora de l'abast dels sentits. Vocal repetida. Vocals.
- 5.- (A l'inrevés, riu d'Espanya. Nom de consonant. La mateixa consonant. Consonants.
- 6.- Déu egipci. Dígraf català. Aparell amb el qual es fan fotografies i exploracions del cos humà etc. Beguda estimulante. Déu dels vents.
- 7.- Conjunció. Autor de la lletra de "El Pessebre" d'en Pau Casals.
- 8.- Disminució o suspensió sobtada de l'acció cerebral, causada per l'extravesament de la sang en el cervell. Unir dos o més pobles per un tractat.

VERTICALS

- 1.- Casa on habita el rector d'una parròquia.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															

- 2.- Pecat capital. Consonant.
- 3.- Eina de segar herba. Pronom personal.
- 4.- Dit de l'ull que, sense esforçar-s'hi, refracta degudament i dona una visió perfecta.
- 5.- (A l'inrevés, metall blavenc que el seu símbol és Pb. Fracció de pesseta.
- 6.- Divinitat grega símbol en mit. de l'instint sexual. (A l'inrevés, preposició.
- 7.- Gos. Riu català. Déu.
- 8.- Element metàl·lic trivalent. Anyell.

- 9.- Vocal. (A l'inrevés, apòstol. Nota musical.
- 10.- Quatre-cents. Sigles d'una agrupació terrorista.
- 11.- Alegria. La primera dona.
- 12.- Malaltia que afecta a la respiració. Article.
- 13.- (En castellà) faci servir. Tristesa fins a la mort.
- 14.- La noia que serveix per advertir o amonestar.
- 15.- Relatiu als estels.

Solució

- 15.- Estel·lar.
- 14.- Monitora.
- 13.- Use. Tedi.
- 12.- Asma. El.
- 11.- Joia. Eva.
- 10.- CD. ETA.
- 9.- O. uap. La.
- 8.- Iri. Xai.
- 7.- Ca. Ter. X.
- 6.- Priap. ne.
- 5.- molf. Ral.
- 4.- Emmetrop.
- 3.- Dalla. Jo.
- 2.- Enveja. P.
- 1.- Rectoria.

VERTICALS

- 8.- Apoplexia. Altar.
- 7.- Joan Alavedra.
- 6.- Ra. RR. R. X. Ia.
- 5.- ojal. Pe. Pe. TIL.
- 4.- Telepatia. AA. IE.
- 3.- CYLMLI. Rudi.
- 2.- Enamorat. Cos.
- 1.- Redempció.

HORITZONTALS

Àngel Borrell

CADECA

Viu i directe

És el de menys edat dels nostres seleccionats alevins. La seva tasca en el terreny de joc és ben important: la de fer tot el possible perquè no ens marquin gols. Bé, ja ho saben, és un dels deures dels porters i l'Àngel es disposa a ser l'Arconada dels bons temps.

A més, és un xicot bonadós, eixerit amb molt bones notes al "cole" i capaç de superar-se. El seu nom, Àngel Borrell Ortega; amb ell parlem.

P.- Què és CADECA per tu i que hi aprens?

R.- És un centre d'educació o de cultura cristiana, en el qual nosaltres obtenim molta cultura; els esports ens ensenyen a ser practicats educadament i perquè si guem homes amb rectitud el dia de demà.

P.- De la violència que en dius?

R.- Que les jugades pel darrera totes tenem molt de perill, fins i tot moltes vegades et poden trencar la cama; això és el que s'hauria d'evitar.

P.- I de l'exemplaritat?

R.- Ser nosaltres els primers a donar exemple i que els altres facin el mateix que nosaltres.

P.- Molta il·lusió pel futbol?

R.- Molta, moltíssima, perquè sempre, tota la vida m'ha agradat veure el futbol i practicar-ho més encara.

R.- Fins ara quina trajectòria és la teva?

R.- Torneig Social del Barça, Mundial, Collblanc de futbol gran, de futbol-sala; Alcolea, Maristes-Sants.

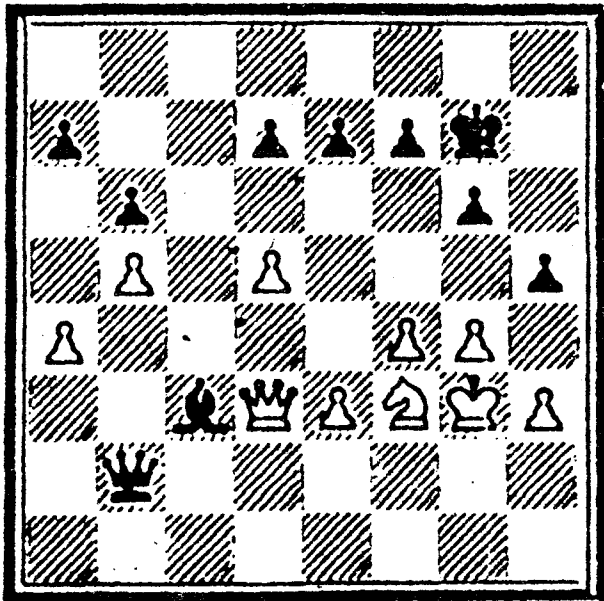
Així s'ha explicat l'Àngel. Ho ha dit tot pensant-ho bé. Nosaltres afegirem que si els valors morals, cristians de noi llest, continuen a l'avenir, els signes de l'Àngel són, sens dubte, els d'un home bo en el futur, competent, valent i decidit, en fi, aquell que de l'esport en fa camí de noblesa i de bon fer. Que Déu ho vulgui i que CADECA sigui un bon conductor.

CARVAL

ESCACS

Per Jaume Mora

DIAGRAMA 92

Negres juguen i guanyen

Quasi no tinc res a dir-hi. Quin és el xac bo?

1 Dc1x14 Ad6x14, 2 Th4xh5 g6xh5, 3 Th1xh5 i mat seguit.

Solució al Diagrama 91

Jesús ens parla

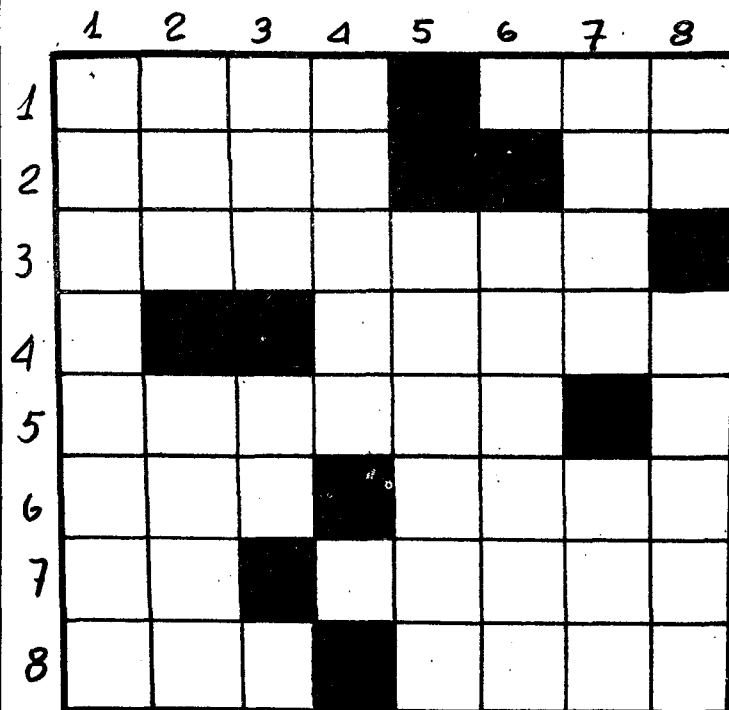

Busqueu l'evangeli d'avui: Evangeli de Sant Mateu, capítol 11, versets del 2 a l'11 (Mt 11:2-11).

Reflexionem:

1. Joan Baptista vol que Jesús mateix es doni a conèixer als qui fins aleshores eren deixebles seus. Ell només preparava la gent perquè acol·lissin Jesús.
2. Jesús, com a Salvador dels homes, ha vingut a curar-los dels seus mals, dels seus pecats i de la mort.
3. Jesús fa un gran elogi de Joan. És un home fidel a la seva missió. El més petit i senzill dels cristians podrà conèixer i viure la salvació de Jesucrist.

Encreuats

HORITZONTALS

- 1.- Noi amb el qual juegueu, sortiu. Vas.
- 2.- Allò que fan els pollets. Nom de consonant.
- 3.- Suplement infantil de Catal. Crist.
- 4.- Consonant. Forat per on les sèquies penen l'aigua del canal.
- 5.- Nom d'un angelet que surt en l'Eixerit. Xifra romana.
- 6.- Soroll que se sent després del llampec. Vent impetuós propi del Pirineu.
- 7.- Vocals seguides. Imitar exactament a algú o alguna cosa, en gestos, actituds.
- 8.- Fa servir. Dit vulgarment "llàntia".

VERTICALS

- 1.- Un xic de menjar que es pren abans de dinar per a fer venir gana.
- 2.- Mil dos. Gran, gras...
- 3.- (A l'inrevés, anyell. Negació. La primera vocal.
- 4.- Unes postres que es menjen molt a Catalunya. Mil.
- 5.- Cuit al forn o amb foc molt viu.
- 6.- Consonant. La llengua que parlen a cada nació.
- 7.- Prefix que vol dir vuit. (A l'inrevés, no barat, que costa molts diners.
- 8.- Pronom personal. (En castellà, 400 grams.

- HORITZONTALS
- 1.- Amic. Got.
 - 2.- Plar. Cu.
 - 3.- Eixerit.
 - 4.- R. Mòdol.
 - 5.- Ignasi. I.
 - 6.- Tro. Torb.
 - 7.- Io. Mimar.
 - 8.- Usa. Taca.

- VERTICALS
- 1.- Aperitiu.
 - 2.- Mil. Gros.
 - 3.- iax. No. A.
 - 4.- Crema. M.
 - 5.- Rosit.
 - 6.- G. Idioma.
 - 7.- Octo. rac.
 - 8.- Tu. Libra.

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

ANY V

181

Preparem el nostre cor

La guineu digué al Petit Príncep:

—Hauria estat millor venir a la mateixa hora. Si véns, per exemple, a les quatre de la tarda, des de le tres començaré d'ésser feliç...

—Per què?

—Perquè si véns a qualsevol hora, mai no sabré a quina hora abillar-me el cor...

Oi, que són boniques aquestes paraules? Quan una persona estima a una altra, li ho diu: Quan vindràs? A quina hora arribaràs? i, des d'aquell moment l'estimació s'aviva, i comencem a pensar d'estar plegats.

Tot això ho he pensat, perquè aquestes setmanes totes les noies i nois cristians del món ens preparem per celebrar el Nadal. Nadal ens recorda que, ara també, Jesús ve i es fa present al cor dels qui l'estimen. Com deia la guineu, nosaltres hem de preparar el nostre cor per acollir-lo amb molt d'amor i de joia.

Jesús és el nostre gran amic. Ha donat la seva vida per tots nosaltres, perquè gràcies a Ell, i juntament amb Ell, puguem ser feliços ara i sempre. Val la pena estimar-lo, oi?

L'Eixerit

L'Angelet Ignasi

Avet Set — Avet Set —

Llegendes

Però aquells ulls tan badats d'en Pere No, tenien la seva mare amb l'ai al cor.

Això no és bo —deia i repetia.

L'avi, un dia tip de sentir-la, es llevà de taula irat i cridà:

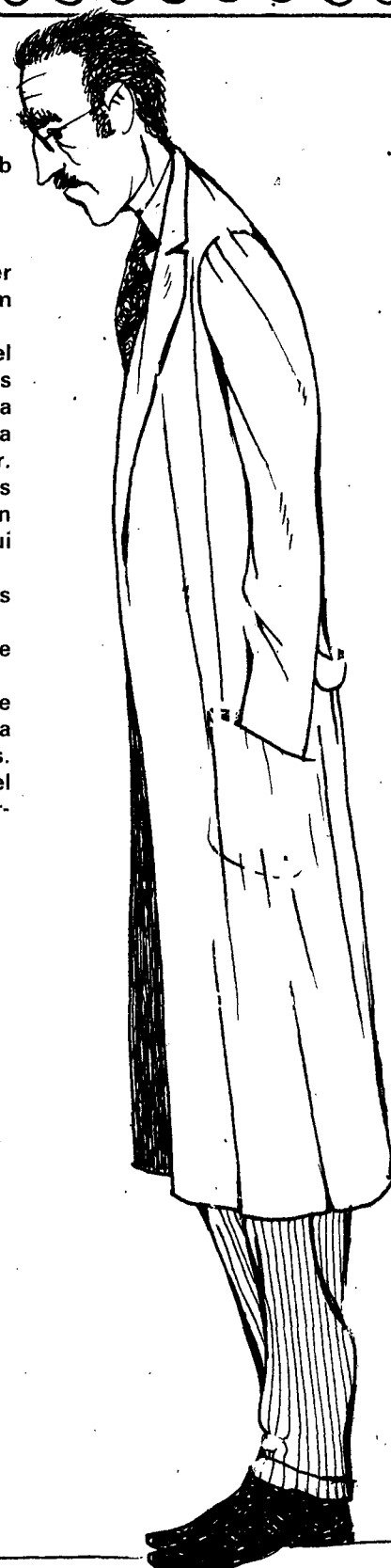
Prou! Prou! No et vull sentir més resant el rosari a totes hores per tots els racons de la casa. El portarem al metge. Bé... els hi portarem tots dos, perquè no se li faci estrany que li portem a ell tot sol.

Prou hi anaren. Però que volíeu que digués el metge? Davant del reumes, les bronquitis, els florncos, els vespers, les gripes, les pulmonies i el seguit de malalties que li tocava guarir amb mitja dotzena de fórmules magistrals i uns quants cataplasmes, aquella criatura d'ulls esparverats era un monument a la salut i al benestar. Perquè l'època d'en Pere no era pas com ara que hi ha medicaments gairebé per a tot. En aquell temps si hom no era de bona fusta un refredat mal "cuidat", que deien, el podia portar al sot com aquell qui res.

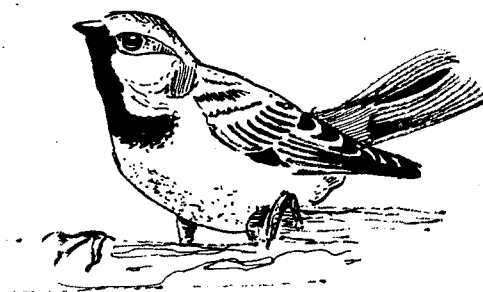
Oi que menja, creix i està revingudet —els digué el metge—, doncs doneu gràcies a Déu i deixeu que badi tan com vulgui.

I entre tots donaren entenent a la mare que aquells ulls més que una malaltia eren una anècdota.

En Pere Sí i en Pere No, durant la visita no obriren la boca. En Pere Sí aixecà un pel el cap. Entreobrí just els ulls i vistos els faldons de la bata del metge en tingué ben bé prou. Allà no es coïa res que l'abellís. En Pere No no es va perdre res. Tot li entrà ulls endins. Esguardà el metge fins a dalt de tot i tot el seu voltant. En Pere No, en entornar-se'n a casa, s'ho havia empassat tot. Ho tenia a dins. Viu.

El pardal coix (III)

Passava prop d'un sembrat de brots tendrois, que en altre temps m'havia fet venir aigua a la boca, però en aquells moments, no em deia res... Estava desolat i sentia que les forces em faltaven... Vaig parar-me, però tant bon punt posava els peus a terra, un cop molt fort em feu sortir de la meva inconsciència, i en intentar novament emprendre el vol per fugir de perill, em vaig sentir fortament lligat a terra.

En comprendre que era presoner dels homes, em vaig alegrar: així podria morir. Però quan no ha arribat l'hora, és en va sospirar per la mort. Allà mateix, frec a frec de la trampa que m'estrenyia, vaig descobrir un gripau de faisó burlleta, que m'espia. De sobte, obrí una boca tan horriblement esqueixada, que jo, cregut que em volia devorar, vaig disposar-me pacíficament a entrar en el seu païdor. Però no fou així.

Ben aviat vaig comprendre que el pobre gripau em somreïa, perquè amb to amical em digué:

—No temis, pardal, que si tens una mica de paciència, jo t'alliberaré. I dic si tens paciència, perquè jo no són tan àgil com tu; què vols fer-hi!... tots hem de conformar-nos amb la nostra sort!

—Sentint els seus raonaments tan assenyats, no vaig pas gosar dir-li que jo em volia morir, i vaig resignar-me a ésser aliberat per la bonhomia calmosa del gripau.

Lentament s'allunyà. Jo estava tan cansat que vaig aprofitar-ho per fer una becaina. Quan vaig obrir els ulls, el pobre gripau estava atrafegat maldant per entafurar una rel entre els ferros de la trampa.

Jo el deixava fer, contemplant, entre compadit i burlleta, les gotes de suor que de la seva pell s'escorrien fins a terra.

Al cap de molta estona va aconseguir el que volia: la rel més ampla que el meu turmell, va fer obrir la trampa, deixant-me lliure altra vegada.

Jo estava confós i no sabia com fer-ho per demostrar el meu agraïment al pobre gripau; vaig provar de sostenir-me, però el peu, que sempre més m'ha quedat garrell i estafalari, em fallava.

Volar sí que podia fer-ho. Vaig prendre embranzida fins a posar-me a la branca d'una petita pomera, vaig tallar una flor rosada i fresca i la vaig oferir al meu alliberador.

El gripau la contemplà llargament. De segur que mai no havia vist de prop, una flor tan bonica!

Després em va mirar a mi. Els seus ulls rodons tenien una llusor estranya... la seva boca, era terriblement esqueixada... però, aquesta vegada ja no em féu basarda, ben al contrari... el seu somriure amplíssim m'omplí de goig.

I vaig pensar que potser els homes, tot i ésser tan savis, encara no s'han fixat que els gripaus, quan estan contents, tenen un somriure tant bondadós i ple de simpatia!

Va explicar-me que tenia el cau sota una llosa, a prop del campanar.

—I no et fa por, —vaig fer-li jo—, de viure entre els homes?

—No, gens, —va contestar-me el gripau—. Tots els que venen allà són gent de pau, incapaç de fer mal a ningú, i entre ells, m'hi trobo molt bé. De tant en tant, hi ha un dia que és més bonic que els altres. A trenc d'alba, les campanes ja repiquen despertant el veïnat. Jo també em desvetillo i ben endreçat, surto al llindar del cau.

M'agrada veure passar la gent mudada i amb cara riallera; no sé si tots són de família o almenys molt coneguts, perquè semblen feliços de retrobar-se. A mi, segurament no em veuen, perquè els homes sempre miren amunt, i jo, sóc tan avall, i el meu vestit és tan semblant al color de la terra! Però un dia, un nen petit em va veure, i tot content va cridar:

—mare, gauditeu quin gripau tan bonic!

—Jo el vaig mirar somrient. M'hauria plagut molt poder-li dir quelcom... però, la seva mare va estirar-lo esverada, tot dient: —Ai corre, marxem que ens tiraria verí!

—Vaig sentir llàstima de mi mateix... Pobre gripau! No sé pas com ho hauria de fer per tirar verí, i menys a un infant que em deia gripau bonic.

Per complaure el gripau, vaig construir el niu aquí; així sovint ens vèiem i conversàvem llargament.

Continuare

Avet Set esllips per a nenes i nens

Avet Set — Avet Set —

DIUMENGE 11

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

10.30 EL DIA DEL SENYOR
11.30 GENT JOVE
12.30 TEMPS I MARCA
14.30 AQUESTA SETMANA
15.00 NOTÍCIES
15.20 INFORMACIÓ ESPORTIVA
15.35 DR. SNUGGLES
16.05 LAS VIRGENES DE WIMPOLE STREET
17.05 I TANMATEIX T'ESTIMO
18.00 MÓN SUBMARI
18.55 INFORMACIÓ ESPORTIVA
19.00 NI EN VIU, NI EN DIRECTE
19.30 ESPECIAL MUSICAL
20.30 NOTÍCIES
20.50 INFORMACIÓ ESPORTIVA
21.05 LOU GRANT
22.00 ALTRES POBLES:
"Ingleses"
23.05 ESTUDI ESTADI
24.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 TOM, DICK I HARRIET
16.00 ZARABANDA
16.30 ULTIMES PREGUNTES
17.00 ESTRENAS TV: "Casino".
(1981)
19.00 ESPECIAL
20.00 FLAMINGO ROAD
21.00 EL DOMINICAL
22.00 LLARGMETRATGE: "Parranda".
(1977)
23.45 COMIAT
CIRCUIT CATALÀ
10.30 MISSA
11.25 DOCUMENTAL
11.35 MIRAMAR ESPORTIU
13.50 DOCUMENTAL
14.00 CARA A CARA

DILLUNS 12

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CREAM I VIURE
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 LA MANSION FLAMBARDS
16.30 LA TARDA
17.00 ENCONTRES EN LLIBERTAT
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 3, 2, 1... CONTACTO
18.55 CANTINFLAS
19.05 PISTA LLIURE

20.00 CONSUM
20.30 TELEDIARI
21.05 OMNI
21.30 EL BUNKER
23.00 ESTRELLAS DEL BOLSHOI
23.55 TELEDIARI
00.05 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 CURTMETRATGE
17.15 LA PLAÇA DEL DIAMANT
18.15 LA GRESCA DEL SAC DE GEMECS
18.45 MIRAMAR, EDICIÓ ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-SPORT
20.00 FILA-7
21.00 AVUI A LA 2
21.30 EL MELODRAMA: "La calle del delfín verde". (1947)
23.50 MUSICA I MUSICS
00.20 COMIAT

DIMARTS 13

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 TERENCI A LA FRESCA
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 LA MANSION FLAMBARDS
16.30 LA TARDA
17.05 UN MÓN PER A ELLS
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 3, 2, 1... CONTACTE
18.55 CANTINFLAS
19.05 TOCATA
20.00 POBLE DE DÉU
20.30 TELEDIARI
21.05 EL ARCA DE NOÉ
21.35 LA COMEDIA: "El amigo japonés", de Pedro Gil Paradela.
23.35 TELEDIARI
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 PER MOLTS ANYS
17.45 VEURE MÓN
18.15 DOCUMENTAL
18.30 DIBUIXOS ANIMATS
18.45 MIRAMAR EDICIÓ ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS

19.40 TELE-SPORT
20.00 TELEFILM JOVENIL
20.30 RECORDANT A...:
"Little Richard".
21.00 AVUI EN LA 2
21.30 EL JARDÍ DE VENUS
22.15 SI JO FÓS PRESIDENT
24.00 COMIAT

DIMECRES 14

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 QUÈ VOL VEURE?
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 ORIENT EXPRESS
16.30 LA TARDA
17.00 LA MUSICA EN EL TEMPS
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 3, 2, 1... CONTACTE
18.55 CANTINFLAS
19.05 NOSALTRES
20.00 DOS EN DISCORDIA
20.30 TELEDIARI
21.05 DINS D'UN ORDRE
21.35 SESSIÓ DE NIT: CICLE CINE
NEGRE AMERICÀ: "Código Criminal". (1930)
23.35 TELEDIARI
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 PUNT DE REUNIÓ
17.30 TALLER DE COMÉDIES
18.00 DOCUMENTS DE LA HISTÒRIA
18.30 XERINOLA
18.45 MIRAMAR, EDICIÓ ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-SPORT
20.00 TEMPS DE PAPER
21.00 AVUI A LA 2
21.30 ESTUDI OBERT
23.00 LA BONA MÚSICA
24.00 COMIAT

DIJOUS 15

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 CINC CENTIMS DE CULTURA
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI

15.35 ORIENT EXPRESS
16.30 LA TARDA
17.05 D'AQUÍ CAP ENLLÀ
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 EL LLANERO SOLITARIO
18.55 CANTINFLAS
19.05 DINS DEL LABERINT
19.30 ELS RIUS
20.00 DE PELICULA
20.30 TELEDIARI
21.05 BONA NIT
22.15 LLIÇONS DE TOCADOR
22.45 EN AQUEST PAIS
23.45 TELEDIARI
00.05 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 TAULA DE SO
17.15 VOSTÈ PREGUNTA
18.15 TEATRE PER A NOIS I NOIES
18.45 MIRAMAR EDICIÓ ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-SPORT
20.30 ROBINSON
21.00 AVUI A LA 2
21.30 CINE CLUB. CICLE: BUÑUEL
EN MEJICO: "La hija del engaño". (1951)
23.15 L'EDAT D'OR
00.45 COMIAT

DIVENDRES 16

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 PARLAMENT
14.00 APERITIU AMB...
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 ORIENT EXPRESS
16.30 LA TARDA
17.05 L'ART DE VIURE
18.00 BARRI SESAMO
18.30 LAS FÁBULAS DEL BOSCO
VERT
18.55 CANTINFLAS
19.00 DABADABADA
20.00 VAL MÉS PREVENIR
20.30 TELEDIARI
21.05 UN, DOS, TRES
22.40 ANILLOS DE ORO
23.45 TELEDIARI
00.05 BAREMBOIM
00.30 TESTIMONI
00.35 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 L'ÈPOCA DE LES
CATEDRALS
16.30 CAMPEROLS
17.25 MUSICAL EXPRESS
18.25 EN PARALLEL, ELS JOVES
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-SPORT
20.00 AVUI A LA 2
20.30 LA CLAVE
00.30 COMIAT

DISSABTE 17

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

11.00 COM HO VEUS
13.00 CONCERT
14.00 REVISTA DE TOROS
14.30 LES CORTS ESPANYOLES
15.00 NOTÍCIES
15.35 ELS PITUFOS
16.05 PRIMERA SESSIÓ: "Tarzán
el justiciero". (1960)
ERA UNA VEGADA...
L'HOMME
17.50 ELS VIATGES DE DARWIN
19.30 VOSTÈ PER EXEMPLE
20.30 NOTICIAS
21.05 DEMASIADAS ESPOSAS
PARA PATRICK
21.35 INFORME SETMANAL
22.35 DISSABTE CINE: "Los profesionales". (1966)
00.40 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

10.30 LA GRESCA DEL SAC DE GEMECS
11.00 DIBUIXOS ANIMATS
11.15 XERINOLA
11.30 A CAN 80
13.00 ALLÒ QUE EL TEMPS NO S'EMPORTA
14.30 RECALL INFORMATIU
15.00 LES NOSTRES COSES
CIRCUIT ESTATAL
15.30 LA VIGILIA DEL NOSTRE TEMPS
17.00 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
19.00 EL CARRO DE LA FARSA
20.00 ULTIMA FRONTERA
21.00 LOS GOZOS Y LAS SOMBRAS
22.00 TEATRE REAL
24.00 COMIAT

TELE-CRITICA

El melodrama (y II)

Insistim una vegada més sobre el melodrama, gènere amanerat i ple de convencionalismes; disposat a fer tota mena de concessions, a fi que plagui a tothom.

Esmentem, de passada, a "Belinda", pel·lícula enclosa i ja presentada en aquest cicle, amb entorn cruel i dur, que també se salva de caure en l'oblit, per a la interpretació, plena de qualitat humana, per part dels dos primers protagonistes.

Finalment, i per acabar, parlem de "El manantial", sobre una novel·la de la russa nacionalitzada americana, Ayn Rand. Aquesta autora resol el final feliç que tothom desitja, per mitjà d'un suïci, fet que sorprèn a tothom i que

ningú no espera. "Espectàculo", l'esmentat, el més immoral, agressiu i deformant de tots, l'origen del qual, està, segurament, en la manca de fe en aquells valors morals que l'Església, llum del món, proposa.

També, en el desig sense fre de plaer, que tot ens surti bé, del culte als falsos déus, que després, passen la seva factura. Amics! Sense estimat i sense amor, ¿què podem fer?

Finalment: Un prec a l'ens televisiu. Que posi els rombs! Que són necessaris! Son importants! En aquesta pel·lícula lluitem per la seva absència. Es veu que l'ens televisiu no els considera necessaris...

Joan Sans

FILATÈLIA

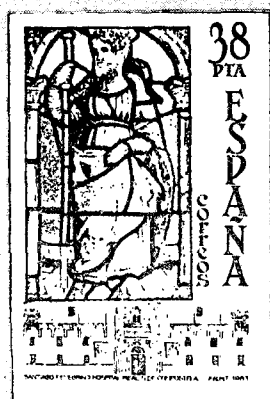
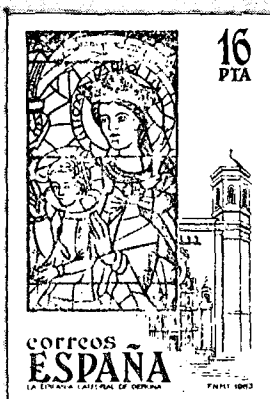
Por Enric Graupera

El 28 d'octubre d'enguany, Espanya posà en circulació una sèrie de tres segells de temàtica religiosa. Valor: 10, 16 i 38 ptes. Tiratge: 6 milions de sèries. Paper: fil engomat. Estampat: calcografia a un color i a quatre colors en offset. Format: 33,2 x 49,8 mm., vertical. Dentat: 12 3/4. Plecs: de 6 segells. Representen vitralls, amb un rerafons del lloc on es troben.

En el de valor 10 ptes., s'hi reproduïx la figura d'un rei bíblic, corresponent al vitrall de la finestra n.º 31 de la sèrie alta de la nau central de la Pulchra Leonina, títol universal de la catedral de Lleó; en el fons s'hi reproduïx la façana.

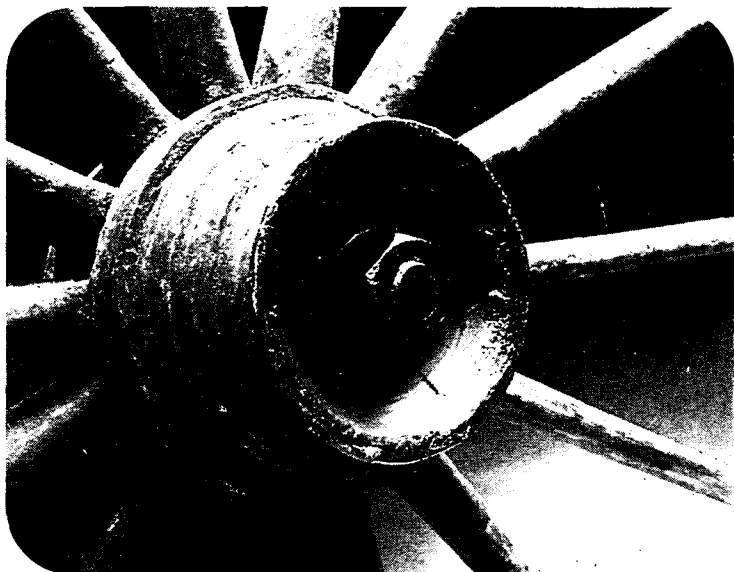
El de valor 16 ptes., mostra la Verge del Vitrall de la Vidriera de l'Epifania, de la catedral de Girona, i en el fons la façana.

El de valor 38 ptes., correspon a l'apòstol Sant Jaume, pelegrí; en el fons s'hi veu l'antic Hospital reial.

1859-1984

Hem complert 125 anys. I ens queda un llarg camí.

Ara fa cent vint-i-cinc anys, el 6 de gener de 1859, es firmava l'Acta de Constitució de la Caixa d'Estalvis de Sabadell.

Estem legítimament orgullosos d'haver arribat als primers 125 anys d'existència. Perquè això vol dir que cinc generacions de clients ens han atorgat la seva confiança.

Ens queda un llarg camí a partir d'ara. Però estem preparats per afrontar el repte del futur. Ens esperona el fet de poder continuar junts tots plegats.

A vosaltres, clients, amics, impositors, per molts anys!

125
anys

amb la confiança de cinc generacions

CAIXA D'ESTALVIS
DE SABADELL